

DITP

DEPARTMENT OF
INTERNATIONAL TRADE PROMOTION
MINISTRY OF COMMERCE, THAILAND

THAI TRADE CENTER, JAKARTA

คู่มือโอกาสและทิศทางการค้าการลงทุนใน

อินโดนีเซีย

ENQUIRY@THAITRADE.CO.ID
THAITRADE.JKT@GMAIL.COM

FACEBOOK.COM/TTEINDO

INSTAGRAM.COM/THAITRADECENTER_JKT

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา

ประจำปี 2569

ข้อมูลหนังสือ

หนังสือชื่อ: คู่มือโอกาสและทิศทางการค้าการลงทุนในประเทศอินโดนีเซีย

ชื่อผู้แต่ง: สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ปีที่แต่ง: 2568

จำนวนหน้า: 156 หน้า

คู่มือโอกาสและทิศทางการค้าการลงทุนในประเทศอินโดนีเซีย

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทร. (662) 507 8218-20 โทรสาร. (662) 547 4212-14

เว็บไซต์ : <http://www.ditp.go.th>

คำนำ

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ถือเป็นภูมิภาคแห่งโอกาสทางธุรกิจและการค้าการลงทุน ขณะเดียวกันประเทศสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน กำลังก้าวเข้าสู่บริบทใหม่ทางเศรษฐกิจ อันมีวิวัฒนาการด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยอาเซียนได้กำหนดแผนพิมพ์เขียวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนปี 2568 (AEC Blueprint 2025) เพื่อเปลี่ยนผ่านไปสู่อาเซียน 4.0 ภายใต้ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 ซึ่งอาศัยการเติบโตไปด้วยกันและการรวมตัวกันอย่างลึกซึ้งมากขึ้น รวมทั้งต่อยอดการพัฒนาไปเป็นประชาคมที่มีความสามารถทั้งในด้านการแข่งขัน นวัตกรรม และพลวัต โดยมุ่งเน้นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยประสิทธิภาพการผลิต นวัตกรรม การวิจัยและพัฒนา

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกของอาเซียน มีความเชื่อมโยงกับอาเซียนมากขึ้นและได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการขยายตัวของเมืองเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นใหม่ในแต่ละประเทศอาเซียน และการเคลื่อนตัวเข้าสู่ยุค 4.0 ที่เทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันและเปลี่ยนแปลงวิถีการบริโภคอย่างมาก ส่งผลให้เกิดโอกาสและความท้าทายทางธุรกิจใหม่ ๆ มากขึ้น ในการนี้สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา โดยสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา ร่วมกับสำนักพัฒนาตลาดและธุรกิจไทยในต่างประเทศ 1 จึงได้ปรับปรุงคู่มือโอกาสและทิศทางการค้าการลงทุนสู่อาเซียนรายประเทศ โดยรวบรวมข้อมูลที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด เพื่อให้ผู้ประกอบการได้เตรียมพร้อมเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากโอกาส รวมถึงรับมือกับความท้าทายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือคู่มือโอกาสและทิศทางการค้าการลงทุนสู่อาเซียนรายประเทศฉบับปรับปรุงใหม่นี้ จะมีส่วนช่วยเพิ่มองค์ความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจในตลาดอินโดนีเซีย และเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดแผนกลยุทธ์ธุรกิจในองค์กรด้วยมุมมองที่มีต่อตลาดอาเซียนอย่างครอบคลุมและครบครัน ท้นต่อสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่จะเป็นไปในระยะข้างหน้า ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคตต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา

พฤศจิกายน 2568

สารบัญ

1.ข้อมูลพื้นฐาน.....	1
1.1 สภาพภูมิประเทศ.....	1
1.2 สภาพภูมิอากาศ.....	2
1.3 เมืองหลวง/ เมืองสำคัญ/ เมืองท่า.....	2
1.4 การแบ่งเขตการปกครอง.....	6
1.5 ระบบการปกครอง.....	7
1.6 ระบบกฎหมาย.....	9
1.7 ระบบการศึกษา.....	10
1.8 ประชากร.....	11
1.9 สังคม/ วัฒนธรรม.....	14
1.10 ศาสนา.....	15
1.11 งานประเพณีประจำชาติ.....	16
1.12 ภาษาราชการ.....	17
1.13 สกุลเงิน.....	18
1.14 เวลา.....	19
1.15 วันหยุดราชการของอินโดนีเซีย.....	19
2.เศรษฐกิจการค้าการลงทุน.....	21
2.1 ภาวะเศรษฐกิจ.....	21
2.2 เครื่องชี้วัดเศรษฐกิจที่สำคัญ.....	22
2.3 นโยบายด้านเศรษฐกิจการค้าการลงทุน.....	23
2.4 การค้าระหว่างประเทศ.....	25
2.5 การค้ากับประเทศไทย.....	29

2.6	กฎระเบียบการนำเข้าสินค้า	30
2.7	ระบบโลจิสติกส์และการขนส่ง.....	35
2.8	การขนส่งระหว่างประเทศไทยและอินโดนีเซีย (โลจิสติกส์)	38
2.9	โอกาสทางการค้าการลงทุนและปัญหาอุปสรรค.....	38
3.	ต้นทุนการทำธุรกิจ	43
3.1	ค่าเช่าที่ดินและราคาที่ดิน (Jabodetabek).....	43
3.2	ค่าเช่าสำนักงาน (Jabodetabek).....	43
3.3	ค่าเช่าโกดัง (Jabodetabek)	44
3.4	ค่าก่อสร้างโรงงาน (Jabodetabek).....	44
3.5	ต้นทุนด้านแรงงาน (เงินเดือนแต่ละตำแหน่ง).....	44
3.6	ค่าสาธารณูปโภค	46
3.7	ต้นทุนด้านโลจิสติกส์และอัตราค่าขนส่ง	47
4.	การจัดตั้งบริษัท	53
4.1	รูปแบบองค์กรธุรกิจในอินโดนีเซีย.....	53
4.2	รูปแบบการดำเนินธุรกิจของคนต่างชาติในอินโดนีเซีย.....	54
4.3	ขั้นตอนการดำเนินการและค่าใช้จ่ายขั้นต้นในการจัดตั้งบริษัท	56
5.	ข้อมูลการลงทุน	59
5.1	การลงทุนของชาวต่างชาติ.....	59
5.2	ภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับนักลงทุนต่างชาติ.....	75
6.	การเลือกทำเลที่ตั้งในการประกอบธุรกิจ/นิคมอุตสาหกรรม	90
6.1	เส้นทางเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย.....	90
6.2	เขตเศรษฐกิจพิเศษ Special Economic Zones.....	96
6.3	รายชื่อนิคมอุตสาหกรรมหลัก ราคา และข้อมูลเกี่ยวกับนิคมอุตสาหกรรมสำคัญ.....	99

6.4 การเลือกทำเลที่ตั้งโดยทั่วไป	109
7.แรงงานและการจ้างงาน.....	110
7.1 กฎหมายแรงงานในอินโดนีเซีย.....	110
7.2 กฎหมาย/ข้อกำหนดการจ้างงาน.....	112
7.3 สภาพแรงงาน	118
7.4 ลูกจ้างชาวต่างชาติ.....	118
8.การปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาและการจดทะเบียน.....	123
8.1 สิทธิบัตรและการออกแบบอุตสาหกรรม.....	123
8.2 การจดทะเบียนการค้าและเครื่องหมายการค้า	125
8.3 การขอรับการคุ้มครองและบังคับใช้สิทธิบัตร	128
8.4 หน่วยงานติดต่อและค่าใช้จ่าย.....	130
8.5 อื่นๆ : ลิขสิทธิ์.....	137
9.มารยาททางธุรกิจและวัฒนธรรม	140
9.1 มารยาททางธุรกิจและธรรมเนียมปฏิบัติ.....	140
9.2 วัฒนธรรมทางธุรกิจของอินโดนีเซีย.....	141
9.3 พฤติกรรมทางสังคมของอินโดนีเซีย.....	142
10.สภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต.....	143
10.1 ภาษา.....	143
10.2 อาหาร	143
10.3 ที่อยู่อาศัย	144
10.5 เงินตรา	144
10.6 โรงพยาบาลรัฐ	145
10.7 โรงพยาบาลเอกชน.....	146

10.8 ซูเปอร์มาร์เก็ต.....	147
10.9 ห้างสรรพสินค้า.....	150
11.หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	151

1. ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 สภาพภูมิประเทศ

อินโดนีเซีย (Indonesia) หรือชื่อทางการคือ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia) เป็นหมู่เกาะที่ใหญ่ที่สุดในโลก เป็นหมู่เกาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิกกับมหาสมุทรอินเดีย และระหว่างทวีปเอเชียกับออสเตรเลีย ทำให้อินโดนีเซียสามารถควบคุมเส้นทางการติดต่อระหว่างมหาสมุทรทั้งสองผ่านช่องแคบสำคัญต่าง ๆ อาทิ ช่องแคบมะละกา ช่องแคบซุนดา และช่องแคบลอมบอก ซึ่งล้วนเป็นเส้นทางขนส่งน้ำมันจากตะวันออกกลางมายังประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก โดยอาณาเขตทิศเหนือติดกับรัฐซาราวักและซาบะห์ของมาเลเซีย ทิศตะวันออกติดกับปาปัวนิวกินี ทิศตะวันตกเฉียงเหนือจรดน่านน้ำของสหพันธรัฐมาเลเซีย โดยมีช่องแคบมะละกาเป็นพรมแดนกั้นระหว่างเกาะสุมาตราของอินโดนีเซียกับประเทศมาเลเซีย ประเทศไทยและอินโดนีเซียมีพรมแดนติดต่อกันทางทะเล โดยไทย - อินเดีย - อินโดนีเซีย - มาเลเซียได้ทำความตกลงกันไว้ระหว่างการเจรจาแบ่งเขตไหล่ทวีปและหลักเขตแดน

อินโดนีเซียมีรูปร่างคล้ายพระจันทร์หงายครึ่งซีก มีพื้นที่ 5,193,250 ตารางกิโลเมตร หรือใหญ่กว่าประเทศไทยประมาณ 10 เท่า เป็นพื้นดิน 2,027,087 ตารางกิโลเมตร และทะเล 3,166,163 ตารางกิโลเมตร อินโดนีเซียประกอบด้วยเกาะใหญ่น้อย จำนวน 17,508¹ เกาะ แต่มีประชากรอาศัยอยู่เพียง 3,000 เกาะ รวมอยู่ในพื้นที่ 4 ส่วนดังนี้

- 1) หมู่เกาะซุนดาใหญ่ ประกอบด้วย เกาะชวา เกาะสุมาตรา เกาะกาลิมันตัน และเกาะสุลาเวสี
 - 2) หมู่เกาะซุนดาน้อย ประกอบด้วย เกาะเล็ก ๆ ทางตะวันออกของเกาะชวา มีเกาะบาห์ลี เกาะลอมบอก เกาะซุมบาวา เกาะฟลอเรส และติมอร์ตะวันออก
 - 3) หมู่เกาะโมลุกกะหรือหมู่เกาะเครื่องเทศ อยู่ระหว่างเกาะสุลาเวสีกับเกาะปาปัว
 - 4) เกาะปาปัว (Papua) อยู่บนเกาะนิวกินีทางตะวันตกของประเทศปาปัวนิวกินี
- ในบรรดาหมู่เกาะทั้งหมด มีเกาะขนาดใหญ่ 5 เกาะ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ 90 ของประเทศ ได้แก่
- 1) เกาะกาลิมันตัน มีพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 28 ของพื้นที่ทั้งหมด และครอบคลุมพื้นที่ 2 ใน 3 ของเกาะบอร์เนียว
 - 2) เกาะสุมาตรา มีพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 24 ของพื้นที่ทั้งหมด

¹ ตัวเลขอย่างเป็นทางการ ตาม Undang-undang RI Nomor 9 Tahun 1996 tentang Perairan Indonesia [Law No 9/1996 on Maritime Territory of Indonesia] (Law 9, Explanatory notes of Law 9/1996) (in Indonesian). People's Representative Council. 1996. อย่างไรก็ตามจากการสำรวจใหม่โดยระบบดาวเทียมโดย National Institute of Aeronautics and Space (LAPAN) ในปี 2002 พบว่าอินโดนีเซียประกอบด้วยหมู่เกาะจำนวน 18,307 เกาะ

- 3) เกาะปาปัว มีพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 22 ของพื้นที่ทั้งหมด และครอบคลุมพื้นที่ครึ่งหนึ่งด้านตะวันตกของเกาะนิวกินี
- 4) เกาะสุลาเวสี มีพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 10 ของพื้นที่ทั้งหมด
- 5) เกาะชวาและเกาะมาดูรา ครอบคลุมพื้นที่เพียงร้อยละ 7 ของพื้นที่ทั้งหมด แต่มีประชากรอาศัยอยู่ถึงร้อยละ 64 ของทั้งประเทศ

ที่มา : Indonesia map and flag, <https://www.shutterstock.com/image-vector/indonesia-map-flag-highly-detailed-vector-641414503>

1.2 สภาพภูมิอากาศ

เนื่องจากอินโดนีเซียเป็นหมู่เกาะ ภูมิอากาศจึงมีลักษณะผสมผสานและเปลี่ยนแปลงไปตามภูมิประเทศ โดยทั่วไปมีอากาศร้อนชื้นแบบศูนย์สูตร แบ่งเป็น 2 ฤดูคือ ฤดูร้อน ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม และฤดูฝน ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเมษายน

1.3 เมืองหลวง/ เมืองสำคัญ/ เมืองท่า

เมืองหลวง

จาการ์ตา (Jakarta) หรือในอดีตมีชื่อเรียกว่า “ปัตตาเวีย” (Batavia) เป็นเมืองหลวงและเมืองใหญ่ที่สุดของอินโดนีเซียตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกเฉียงเหนือของเกาะชวา มีพื้นที่ 750 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 21,355,950 คน² เป็นศูนย์กลางด้านการปกครองและเศรษฐกิจของประเทศ มีสนามบินนานาชาติ 2 แห่ง คือ Soekarno-Hatta International Airport และ Halim Perdanakusuma International Airport และมีท่าเรือใหญ่ที่สุดของประเทศ คือ Tanjung Priok

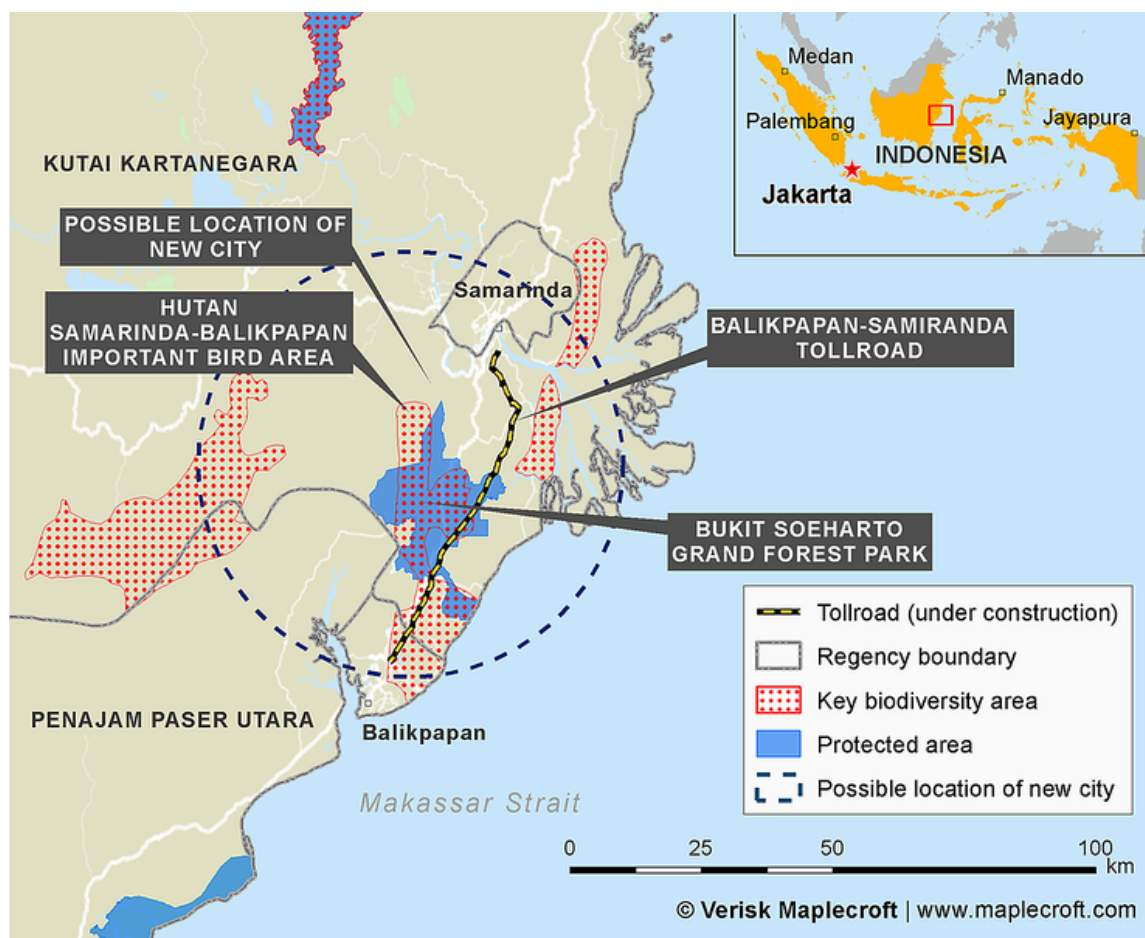
ปัจจุบัน กรุงเทพมหานครขยายการพัฒนาสู่เขตปริมณฑล หรือ ที่เรียกว่า Jabodetabek ครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพมหานคร (Jakarta) เมือง Bogor-Depok-Tangerang-Bekasi ในจังหวัด West Java และจังหวัด Banten นอกจากนี้

รัฐบาลอินโดนีเซียในสมัยของประธานาธิบดี Joko Widodo (ปัจจุบันประธานาธิบดี Prabowo Subianto) มีกำหนดจัดตั้ง/พัฒนาเมืองหลวงแห่งใหม่ที่เมือง East Kalimantan เกาะ Kalimantan โดยมีชื่ออย่างเป็นทางการว่า Ibu Kota Nusantara (IKN) หรือ ที่นิยมเรียกว่า “นุสัณธารา (Nusantara)” โดยเริ่มต้นการปรับปรุงพื้นที่และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2565 และมีการออกกฎหมายพิเศษ Ibu Kota Nusantara IKN Law เพื่อให้กิจการการพัฒนาเมืองหลวงเป็นหน่วยงาน Nusantara Capital Authority ระดับเทียบเท่ากระทรวงขึ้นตรงต่อประธานาธิบดี

รัฐบาลอินโดนีเซียได้มีพิธีเฉลิมฉลองเมืองหลวงแห่งใหม่นี้อย่างเป็นทางการในวันที่ 17 สิงหาคม 2567 เพื่อเฉลิมฉลองวาระครบรอบ 79 ปีแห่งการสถาปนาสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เมืองหลวงแห่งใหม่จะมีพื้นที่ 2,560 ตารางกิโลเมตร (พื้นที่ราว 1.6 เท่าของพื้นที่ กทม.) เมืองนุสัณธาราจะเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ริมเส้นทางการค้าของช่องแคบมะกักะสัน (Makassar Strait) ซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งสินค้าสำรองหากเกิดความไม่สงบในบริเวณทะเลจีนใต้ รวมทั้งยังเป็นพื้นที่ที่ปราศจากภัยคุกคามจากแผ่นดินไหวและภูเขาไฟระเบิด เนื่องจากตั้งอยู่นอกเขตแนววงแหวนไฟ (Ring of Fire, บริเวณในมหาสมุทรแปซิฟิกที่เกิดแผ่นดินไหวและภูเขาไฟระเบิดบ่อยครั้ง)

การออกแบบและผังเมืองของนุสัณธาราวางอยู่บนหลักการ 8 ข้อคือ 1) Bhinneka Tunggal Ika (Unity in Diversity) สร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันให้กับคนในชาติที่มีความหลากหลายสูง 2) เป็นเมืองที่ใช้งานได้จริงและเชื่อมโยงกับภาคส่วนอื่น ๆ ของประเทศ 3) สนับสนุนระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและความยืดหยุ่นยั่งยืน (Resilient) 4) สะดวกสบายสำหรับประชากรด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย 5) ปลอดภัยและมีค่าครองชีพต่ำ 6) มีประสิทธิภาพในการควบคุมการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 7) สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประชาชนทุกคน และ 8) สอดคล้องกับเป้าหมายวิสัยทัศน์ 2045 (พ.ศ.2588) ของอินโดนีเซีย

² ตัวเลขอย่างเป็นทางการ ณ ปี 2025 จากระบบฐานข้อมูล BPS-Statistics Indonesia DKI Jakarta Province ของรัฐบาลอินโดนีเซีย, <https://infopublik.id/kategori/nasional-sosial-budaya/816655/disdukcapil-dki-tertibkan-data-penduduk-sesuai-domisili>

ที่มา: Verisk Maplecroft

เมืองสำคัญ/ เมืองท่า

สุราบายา (Surabaya) เป็นเมืองใหญ่อันดับ 2 ของประเทศ อยู่บนเกาะชวาตะวันออก มีประชากรในเขตเมืองประมาณ 3,018,022³ คน ทรัพยากรธรรมชาติสำคัญ คือ หินซอล์ก ทำให้จังหวัดนี้มีชื่อเสียงด้านอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ อีกทั้งยังมีหินอ่อน น้ำมันและเกลือ มีสนามบินนานาชาติ คือ Juanda International Airport และท่าเรือ Tanjung Perak

ยอกยAKARTA (Yogyakarta) เป็นเขตปกครองพิเศษ มีสุลต่านเป็นประมุข และเป็นอดีตเมืองหลวงของจังหวัดชวากลาง ตั้งอยู่บนเกาะชวากลาง เป็นศูนย์กลางทั้งด้านศิลปะและวัฒนธรรม และมีมรดกโลกถึง 2 แห่ง

³ ตัวเลขประมาณการ ณ ปี 2568 จากฐานข้อมูล Badan Pusat Statistik Kota Surabaya ของรัฐบาลอินโดนีเซีย, <https://surabayakota.bps.go.id/id/publication/2025/02/28/bd1f25e59ae790cc8a7c0c07/kota-surabaya-dalam-angka-2025.html>

ได้แก่ บุโรพุทโธ (Borobudur) พุทธสถานที่สำคัญและใหญ่ที่สุดในโลก รวมถึงปรัมบานัน (Prambanan) เทวสถานในศาสนาฮินดูที่ใหญ่ที่สุดของอินโดนีเซีย และเมืองนี้ยังได้ชื่อว่าเป็นเมืองแห่งการศึกษาของอินโดนีเซียอีกด้วย เนื่องจากมีสถาบันการศึกษาและมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพและมีชื่อเสียงอยู่เป็นจำนวนมาก มีสนามบินหลักคือ Yogyakarta International Airport

เมดาน (Medan) เป็นเมืองใหญ่ที่สุดของเกาะสุมาตรา และใหญ่ที่สุดในทางเศรษฐกิจเป็นอันดับ 3 ของอินโดนีเซีย มีประชากร 2,435,252 คน⁴ ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งด้านทิศเหนือของเกาะสุมาตรา ด้วยที่ตั้งของเมืองเมดานนั้น ทำให้เมดานกลายเป็นยุทธศาสตร์ทางการค้าที่สำคัญของเกาะสุมาตราและอินโดนีเซีย กล่าวคือ อยู่ใกล้กับประเทศมาเลเซียบริเวณช่องแคบมาลายู อันเป็นช่องทางการค้าที่สำคัญ และใกล้กับประเทศสิงคโปร์ รวมถึงภาคใต้ฝั่งอันดามันของไทยบริเวณจังหวัดสตูล เมดานเป็นแหล่งเพาะปลูกใหญ่ที่สุดของอินโดนีเซีย ทั้งปาล์มน้ำมัน ชา โกโก้ ยางพารา และยาสูบ นอกจากนี้ ยังมีแร่ธาตุสำคัญ อาทิ น้ำมันและก๊าซ มีสนามบินนานาชาติคือ Kualanamu International Airport และท่าเรือ Belawan Port

รีเยา (Riau) อยู่บนเกาะสุมาตรา มีพื้นที่ 9.5 หมื่นตารางกิโลเมตร มีประชากร 6,811,158⁵ คน พืชเศรษฐกิจสำคัญคือ มะพร้าว ยางพารา ชา และโกโก้ นอกจากนี้ ยังมีไม้มีค่าต่าง ๆ และน้ำมันปิโตรเลียม โดยสินค้าส่งออกสำคัญคือ น้ำมันปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์จากไม้ มีสนามบินนานาชาติคือ Sultan Syarif Kasim II International Airport และท่าเรือคือ Batu Ampar Port

จัมบี (Jambi) ตั้งอยู่บนเกาะสุมาตรา มีพื้นที่ 4.5 หมื่นตารางกิโลเมตร มีประชากร 3,768,000⁶ คน พืชเศรษฐกิจหลักได้แก่ มะพร้าว โกโก้ และชา นอกจากนี้ ยังมีแร่ธาตุอื่น ๆ อาทิ น้ำมันปิโตรเลียม ถ่านหิน ทองแดง สินค้าส่งออกสำคัญคือ ผลิตภัณฑ์ไม้ มีสนามบินหลักคือ Sultan Thah Thaha Syaifuddin Airport

ปาเลมบัง (Palembang) ตั้งอยู่บริเวณสุมาตราใต้ พืชเศรษฐกิจหลักได้แก่ มะพร้าว ปาล์มน้ำมัน ยาง กาแฟ พริกไทย ชา สินค้าส่งออกสำคัญคือ ยาง กาแฟ สนามบินหลักคือ Sultan Mahmud Baharudin II Airport และท่าเรือคือ Boom Baru Port

บาตัม (Batam) เกาะหนึ่งในหมู่เกาะรีเยา อยู่ระหว่างเกาะสุมาตราและปลายแหลมคาบสมุทรมลายูบริเวณประเทศสิงคโปร์ มีประชากรอาศัยอยู่ราว 1,276,930⁷ มีชาวอินโดนีเซียเชื้อสายจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เป็น

⁴ ตัวเลขประมาณการณ ฦ ปี 2568 จากฐานข้อมูล <https://www.worldometers.info/world-population/indonesia-population/>

⁵ ตัวเลขประมาณการณ ฦ ปี 2568 จากฐานข้อมูล BPS-Statistics Indonesia Riau Province ของรัฐบาลอินโดนีเซีย, <https://riau.bps.go.id/en/statistics-table/2/MzEzIzI=/jumlah-penduduk->

⁶ ตัวเลขประมาณการณ ฦ ปี 2568 จากฐานข้อมูล BPS-Statistics Indonesia Jambi Province ของรัฐบาลอินโดนีเซีย, <https://jambi.bps.go.id/en/statistics-table/2/MjEwOCMy/penduduk-menurut-kabupaten-kota-di-provinsi-jambi.html>

⁷ ตัวเลขประมาณการณ ฦ ปี 2568 จากฐานข้อมูล BPS-Statistics Indonesia Batam Municipality ของรัฐบาลอินโดนีเซีย, <https://batamkota.bps.go.id/en/publication/2025/02/28/a5735c3be81a8a72f8a1e9f0/kota-batam-dalam-angka-2025.html>

เมืองอุตสาหกรรมที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของอินโดนีเซีย และเป็นเมืองตากอากาศของชาวสิงคโปร์ เนื่องจากอยู่ใกล้กับสิงคโปร์มาก สามารถเดินทางมายังเมืองบาตัมโดยเรือเฟอร์รี่ที่ใช้เวลาเพียง 40-60 นาทีเท่านั้น

เดนปาสาร์ (Denpasar) เป็นเมืองหลวงของเกาะบาหลี (Bali) อันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงด้านวัฒนธรรม ความงดงามของธรรมชาติ และชายหาดที่สวยงาม สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ปีละกว่า 5.08 ล้านคน⁸ และยังเป็นแหล่งเฟอร์นิเจอร์และไม้ที่มีชื่อเสียงของอินโดนีเซีย มีสนามบินนานาชาติ คือ Bali Ngurah Rai International Airport

1.4 การแบ่งเขตการปกครอง

การแบ่งเขตการปกครอง

ปัจจุบันประเทศอินโดนีเซียแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 34 มณฑลหรือคลัสเตอร์จังหวัด (Provinces-Provinsi) โดยในแต่ละมณฑลหรือคลัสเตอร์จังหวัดจะประกอบด้วย 416 จังหวัด (Regencies, kabupaten มีผู้บริหารในตำแหน่ง regents (bupati) และ 98 เมือง (cities, kota มีผู้บริหารในตำแหน่ง mayors (walikota)) และอินโดนีเซียยังมีเขตปกครองพิเศษ (Special Regions) 2 แห่ง ได้แก่

1. เขตพิเศษเมืองหลวง (Special Capital City District) หรือ Daerah Khusus Ibukota: DKI) คือ กรุงเทพมหานคร
2. เขตปกครองพิเศษ (Special Regions) หรือ (Daerah-Daerah Istimewa: DDI) ปัจจุบันมี 2 แห่ง ได้แก่
 - 1) เมืองยอกยาคาร์ตา (Yogyakarta) มีสุลต่านของเมืองยอกยาคาร์ตาเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด
 - 2) เมืองอาเจะห์ (Aceh) มีการปกครองแบบ Autonomy หรือการปกครองตนเอง

การแบ่งจังหวัดต่าง ๆ ของแต่ละเกาะที่สำคัญ

1. เกาะสุมาตรา ประกอบด้วย มณฑลอาเจะห์ มณฑลสุมาตราเหนือ มณฑลสุมาตราตะวันตก มณฑลรีเยา มณฑลเกาะรีเยา มณฑลจัมบี มณฑลเบงกูลู มณฑลสุมาตราใต้ มณฑลบังกาเบลีตุง และมณฑลลัมปุง

2. เกาะชวา ประกอบด้วย มณฑลบันเตน กรุงจาการ์ตา (เขตปกครองพิเศษ) มณฑลชวาตะวันตก มณฑลชวากลาง เขตปกครองพิเศษยอกยาคาร์ตา และมณฑลชวาตะวันออก

⁸ จากฐานข้อมูล Bali Central Bureau of Statistics on June 3, 2568

3. หมู่เกาะซุนดาน้อย ประกอบด้วย มณฑลบาห์ลี มณฑลนูซาเต็งกา
ราตะวันออก มณฑลนูซาเต็งการาตะวันตก

4. เกาะกาลิมันตัน ประกอบด้วย มณฑลกาลิมันตันตะวันตก มณฑล
กาลิมันตันกลาง มณฑลกาลิมันตันตะวันออก มณฑลกาลิมันตันใต้ มณฑลกาลิมันตันเหนือ

5. เกาะสุลาเวสี ประกอบด้วย มณฑลโกรอนตาโล มณฑลสุลาเวสีเหนือ มณฑลสุลาเวสีกลาง
มณฑลสุลาเวสีใต้ มณฑลสุลาเวสีตะวันออกเฉียงใต้ มณฑลสุลาเวสีตะวันตก

6. หมู่เกาะโมลุกกะ ประกอบด้วย มณฑลมาลุก มณฑลมาลุกเหนือ

7. เกาะปาปัว ประกอบด้วย มณฑลปาปัว มณฑลปาปัวตะวันตก

ที่มา : North Kalimantan: Indonesia's Newest Province and Southeast Asian Geopolitical Tensions,
<https://www.geocurrents.info/geopolitics/border-disputes/north-kalimantan-indonesias-newest-province-and-southeast-asian-geopolitical-tensions>

1.5 ระบบการปกครอง

อินโดนีเซียปกครองประเทศด้วยระบอบประชาธิปไตยในระบบสาธารณรัฐแบบ Unitary Republic ซึ่งมีการปกครองตนเองในบางพื้นที่ (Provincial Autonomy) โดยมีประธานาธิบดีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงเป็น

ประชุมและหัวหน้าฝ่ายบริหารตามรัฐธรรมนูญ ปี 2488 ซึ่งได้กำหนดให้ใช้หลักปญจศีล (Pancasila) ในการปกครองประเทศ ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 5 ประการ ได้แก่

1. ความเชื่อในพระเจ้าสูงสุดเพียงองค์เดียว (Ketuhanan Yang Maha Esa)
2. มนุษยนิยม (Kemanusiaan Yang Adil dan Beradab)
3. ความเป็นเอกภาพของอินโดนีเซีย (Persatuan Indonesia)
4. หลักการแห่งประชาธิปไตยที่อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน (Kerakyatan Yang Dipimpin oleh Hikmat Kebijaksanaan, Dalam Permusyawaratan dan Perwakilan)
5. ความยุติธรรมในสังคมสำหรับชาวอินโดนีเซียทั้งหมดโดยเท่าเทียมกัน (Keadilan Sosial bagi seluruh Rakyat Indonesia)

โครงสร้างการเมืองการปกครองของอินโดนีเซีย ประกอบด้วย 7 องค์กร ได้แก่

1) สภาที่ปรึกษาประชาชน (People's Consultative Assembly: MPR) ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (People's Representative Council: DPR) จำนวน 550 คน และสภาผู้แทนระดับภูมิภาค (Regional Representative Council: DPD) จำนวน 128 คน ทั้งหมดมาจากการเลือกตั้ง สภาที่ปรึกษาประชาชนมีหน้าที่สำคัญ 3 ประการคือ แก้ไขรัฐธรรมนูญ แต่งตั้งประธานาธิบดี/รองประธานาธิบดี และถอดถอนประธานาธิบดี

2) สภาผู้แทนราษฎร (People's Representatives Council: DPR) ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 550 คน มาจากการเลือกตั้ง มีหน้าที่หลักในการออกกฎหมาย อนุมัติงบประมาณ และกำกับดูแลการทำงานของรัฐบาล มีวาระการทำงาน 5 ปี อย่างไรก็ตาม การพิจารณาร่างกฎหมายแต่ละฉบับต้องมีการหารือและได้รับความเห็นชอบร่วมกันระหว่าง DPR กับประธานาธิบดี ร่างกฎหมายใดที่ไม่ได้รับความเห็นชอบร่วมจากประธานาธิบดีจะไม่สามารถนำกลับมาพิจารณาใหม่ได้อีก ในขณะเดียวกันร่างกฎหมายที่ได้รับความเห็นชอบร่วมจากประธานาธิบดีและผ่านการลงคะแนนเสียงจาก DPR แล้ว แต่ประธานาธิบดีไม่ลงนามด้วยเหตุใดก็ตามภายใน 30 วัน ให้ถือว่ามิผลบังคับใช้เป็นกฎหมายได้โดยสมบูรณ์

อนึ่ง DPR ไม่มีอำนาจในการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจประธานาธิบดีหรือรองประธานาธิบดี การถอดถอนประธานาธิบดีหรือรองประธานาธิบดีต้องทำตามขั้นตอนของรัฐธรรมนูญคือ DPR ต้องใช้คะแนนเสียง 2 ใน 3 ของผู้ร่วมประชุม (มีจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิก DPR ทั้งหมด) เสนอเรื่องการถอดถอนให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา และหากศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาเห็นชอบตามที่เสนอ DPR จึงสามารถเสนอให้ MPR พิจารณาต่อไป (อำนาจสุดท้ายในการถอดถอนประธานาธิบดี/ รองประธานาธิบดีอยู่ที่ MPR)

3) สภาผู้แทนระดับภูมิภาค (Regional Representatives Council: DPD) เป็นสถาบันใหม่ที่มีการเลือกตั้งครั้งแรกเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2547 เพื่อทดแทนผู้แทนจากภูมิภาคและองค์กรสังคม/ กลุ่มอาชีพที่เคยมีอยู่เดิม (ที่มาจากการแต่งตั้ง) ทั้งนี้ สมาชิก DPD มาจากการเลือกตั้งมณฑลละ 4 คน รวมทั้งสิ้น 128 คน มีหน้าที่เสนอแนะร่างกฎหมายรวมถึงตรวจสอบการใช้งบประมาณของประเทศ

4) สภาประชาชนระดับท้องถิ่น (Regional People's House of Representatives: DPRD) ตามบทบัญญัติในการแก้ไขรัฐธรรมนูญปี 2543 กำหนดให้แบ่งระดับการปกครองภูมิภาคออกเป็นจังหวัด (Regency) และเมือง (City) จากนั้นจึงแยกลงเป็นหน่วยย่อยลงมาคือ อำเภอ (Districts, Kecamatan) และตำบล/ เทศบาล (Kota) โดยจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิก DPRD ในทุกระดับ (พร้อมกับการเลือกตั้ง DPR และ DPD)

5) ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง รัฐธรรมนูญระบุให้ประธานาธิบดีเป็นหัวหน้ารัฐบาล และเป็นผู้บัญชาการกองทัพ โดยประธานาธิบดีอยู่ในตำแหน่งติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 สมัย (สมัยละ 5 ปี) สำหรับประธานาธิบดีคนปัจจุบัน คือ นาย Prabowo Subianto และรองประธานาธิบดี คือ นาย Gibran Rakabuming Raka

6) ศาลยุติธรรม รัฐธรรมนูญกำหนดให้อำนาจตุลาการอยู่ภายใต้การดูแลของศาลฎีกาและศาลระดับรองลงมา รวมถึงศาลรัฐธรรมนูญในการแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลฎีกา คณะกรรมาธิการตุลาการ (Judicial Commission) เป็นผู้เสนอชื่อให้ DPR รับรอง จากนั้นจึงเสนอต่อให้ประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งสมาชิกคณะกรรมาธิการตุลาการ แต่งตั้งและถอดถอนโดยประธานาธิบดี ด้วยความเห็นชอบของ DPR

7) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินสูงสุด (Supreme Audit Board: BPK) มีหน้าที่รายงานการใช้งบประมาณต่อ DPR, DPD และ DPRD สมาชิก BPK คัดเลือกโดย DPR โดยรับฟังความคิดเห็นของ DPRD และแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี

1.6 ระบบกฎหมาย

ภายใต้พระราชกฤษฎีกาของสภาที่ปรึกษาประชาชน ปี 2000 (The Decree Of The People's Consultative Assembly Of The Republic Of Indonesia Concerning The Source Of Law And The Order Of Legislation หรือ TAP MPR No. Iii Tahun 2000) กำหนดลำดับกฎหมาย/กฎระเบียบของอินโดนีเซีย ดังนี้

1. Undang-Undang Dasar Negara Republik Indonesia 1945 (UUD RI 1945): Constitution of The Republic of Indonesia 1945 หรือ รัฐธรรมนูญ

2. Ketetapan Majelis Permusyawaratan Rakyat (TAP MPR RI): The Decree of The People's Consultative Assembly of The Republic of Indonesia หรือ พระราชกฤษฎีกา
3. Undang-Undang (UU): Acts / Law หรือ พระราชบัญญัติ
4. Peraturan Pengganti Undang Undang (Perpu): Government Replacement Regulation หรือ กฎหมายทดแทนกฎระเบียบของรัฐบาล
5. Peraturan Pemerintah (PP): Government Regulation หรือ กฎระเบียบของรัฐบาล
6. Keputusan Presiden (Keppres): The *Decree of* The President of The Republic of Indonesia หรือ พระราชกฤษฎีกาประธานาธิบดี
7. Peraturan Daerah: Regional Regulation หรือ กฎระเบียบภูมิภาค
8. Peraturan Menteri (Permen/PM): Ministerial Regulations กฎระเบียบกระทรวง

1.7 ระบบการศึกษา

รัฐบาลของอินโดนีเซียให้ความสำคัญกับการศึกษาไว้เป็นอันดับต้น ๆ ของวาระแห่งชาติ และมีระบบการศึกษาที่คล้ายคลึงกับประเทศไทย กล่าวคือมีระดับชั้นอนุบาล เรียน 2-3 ปี (ไม่บังคับ) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ภาคบังคับ 9 ปี ได้แก่ ประถมศึกษา 6 ปี และมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี ระดับเตรียมอุดมศึกษา (สายสามัญ ได้แก่ มัธยมศึกษาตอนปลาย และสายอาชีพ โดยเรียนอย่างละ 3 ปี เป็นต้น รายละเอียดดังตารางด้านล่าง นอกจากนี้ อินโดนีเซียยังมีสถาบันการศึกษาระดับสูง และมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรมของอินโดนีเซียอยู่มากกว่า 230 แห่งทั่วประเทศ โดยเฉพาะที่กรุงจาการ์ตา และเมืองยอร์กยาคารตา ที่มีสถาบันการศึกษาระดับสูงและมหาวิทยาลัยตั้งอยู่มากที่สุดของประเทศ

ตารางแสดงระบบการศึกษาของอินโดนีเซีย

Education System in Indonesia						
	Education	School/Level	Grades	Age	Years	Notes
	Primary	Kindergarten - Taman Kanak-kanak		3-5	2	
	Primary	Elementary	1-6	6-11	6	Sekolah Dasar (SD) (literally Elementary School)
	Middle	Middle School - "SMP" (Sekolah Menengah Pertama)	7-9	12-14	3	
	Middle	Middle School	7-9	12-14	3	"SMP" (Sekolah Menengah Pertama)
	Secondary	High School		15-18	3	"SMA" (Sekolah Menengah Atas) and SMK (Sekolah Menengah Kejuruan)
	Post-secondary	Associates Degree			2	Ahli Madya Diploma 3
	Tertiary	University first stage			4	Sarjana (S1) followed by Subject Degree
	Tertiary	University second stage			2	Magister (Strata Dua) (S2)
	Tertiary	University third stage			3	Doktor (Strata Tiga) (S3) Highest award conferred in Indonesia universities or institutes.

ที่มา: <http://www.classbase.com/Countries/indonesia/Education-System>

1.8 ประชากร ⁹

ตารางแสดงประชากรของอินโดนีเซียแบ่งตามจังหวัดปี 2564 – 2568

Province	Total Population Projection Result by Province (Thousand People)					Estimated Average Population Growth per Year
	2564	2565	2566	2567	2568	2564-2568
ACEH	5,333.70	5,407.90	5,483.07	5,554.80	5,626.00	1.37

⁹ จำนวนประชากรปัจจุบันของอินโดนีเซีย ณ วันจันทร์ที่ 24 พฤศจิกายน 2568 จาก Worldometer ข้อมูลล่าสุดของสหประชาชาติอยู่ที่ 286,602,340 คน

SUMATERA UTARA	14,936.20	15,115.20	15,326.81	15,588.50	15,785.80	1.37
SUMATERA BARAT	5,580.20	5,640.60	5,721.26	5,836.20	5,914.3	1.41
RIAU	6,493.60	6,614.40	6,705.02	6,728.10	6,811.20	1.34
JAMBI	3,585.10	3,631.10	3,678.30	3,724.30	3,768.50	1.28
SUMATERA SELATAN	8,550.90	8,657.00	8,756.56	8,837.30	8928.50	1.12
BENGKULU	2,032.90	2,060.10	2,087.29	2,112.20	2,138.00	1.30
LAMPUNG	9,081.80	9,176.60	9,286.72	9,419.60	9522.90	1.18
KEPULAUAN BANGKA BELITUNG	1,473.20	1,494.60	1,514.93	1,531.50	1,550.80	1.34
KEPELAUAN RIAU	2,118.20	2,179.80	2,212.50	2,183.30	2,213.50	1.48
DKI JAKARTA	10,609.70	10,680.00	10,713.11	10,684.90	10,678.00	0.23
JAWA BARAT	48,782.40	49,405.80	49,964.09	50,345.20	50,759.00	1.06
JAWA TENGAH	36,742.50	37,032.40	37,399.02	37,892.30	38,233.90	0.97
DI YOGYAKARTA	3,712.90	3,761.90	3,786.35	3,759.50	3,781.50	0.64
JAWA TIMUR	40,878.80	41,150.00	41,458.63	41,814.50	42,098.30	0.73

BANTEN	12,061.50	12,252.00	12,394.12	12,431.40	12,537.40	1.10
BALI	4,362.70	4,415.10	4,446.45	4,433.30	4,461.30	0.69
NUSA TENGGARA BARAT	5,390.00	5,473.70	5,561.28	5,646.00	5,731.10	1.58
NUSA TENGGARA TIMUR	5,387.70	5,466.30	5,554.85	5,656.00	5,742.60	1.60
KALIMANTAN BARAT	5,470.80	5,541.40	5,616.76	5,695.50	5,766.00	1.33
KALIMANTAN TENGAH	2,702.20	2,741.10	2,778.65	2,809.70	2,845.00	1.35
KALIMANTAN SELATAN	4,122.60	4,182.10	4,236.05	4,273.40	4,323.30	1.26
KALIMANTAN TIMUR	3,808.20	3,859.80	3,934.29	4,045.90	4,267.60	2.67
KALIMANTAN UTARA	713.60	727.80	738.06	739.80	749.40	1.39
SULAWESI UTARA	2,638.60	2,659.50	2,680.78	2,701.80	2,721.40	0.79
SULAWESI TENGAH	3,021.90	3,066.10	3,102.89	3,121.80	3,156.10	1.18
SULAWESI SELATAN	9,139.50	9,225.80	9,330.05	9,463.40	9,563.10	1.11
SULAWESI TENGGARA	2,659.20	2,701.70	2,746.82	2,793.10	2,836.70	1.65

GORONTALO	1,181.00	1,192.70	1,207.73	1,227.80	1,242.20	1.24
SULAWESI BARAT	1,436.80	1,458.60	1,481.21	1,503.20	1,525.30	1.53
MALUKU	1,862.60	1,881.70	1,907.48	1,945.60	1970.60	1.35
MALUKU UTARA	1,299.20	1,319.30	1,338.83	1,355.60	1,373.80	1.45
PAPUA BARAT	1,156.80	1,183.30	1,203.53	1,205.80	587.60	1.68
PAPUA	4,355.40	4,418.60	4,478.69	4,542.60	1,073.60	1.34
Total	272,682.50	275,773.80	278,834.89	281,603.80	284,438.80	1.09

ที่มา: BPS Statistics Indonesia, 2568

จากตารางแสดงประชากรของอินโดนีเซียข้างต้น แสดงให้เห็นถึงประชากรของอินโดนีเซียเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากค่านิยมของหนุ่มสาวชาวอินโดนีเซียที่นิยมแต่งงานเร็วและมีลูกหลายคน เพราะมีความเชื่อว่าหากมีลูกมากนั้นจะช่วยให้ครอบครัวมีความสุขและอบอุ่นมากขึ้น และยังแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเป็นผู้นำครอบครัวและสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงของฝ่ายชาย รวมถึงแสดงความมั่งคั่งของครอบครัวนั้น ๆ อีกด้วย

1.9 สังคม/ วัฒนธรรม

ประเทศอินโดนีเซียมีวัฒนธรรมที่หลากหลายและแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ และมีวัดที่เก่าแก่เป็นจำนวนมาก วัฒนธรรมดั้งเดิมของประเทศอินโดนีเซียนั้นมีความคล้ายคลึงกับประเทศไทยในหลายด้าน เนื่องจากอดีตวัฒนธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นวัฒนธรรมร่วมกันซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากประเทศอินเดียและจีน ความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรฮินดูและพุทธที่แผ่ขยายตั้งแต่ตอนใต้ของจีนไปจนถึงหมู่เกาะชาวอินโดนีเซีย ถึงแม้ว่าภายหลังศาสนาฮินดูและพุทธจะเสื่อมลง และมีศาสนาอิสลามที่มากับพ่อค้าเปอร์เซียและตะวันออกกลางเข้ามาแทนที่นั้น แต่ร่องรอยความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรฮินดูและพุทธยังคงมีให้เห็นอยู่ทั่วพื้นที่

ด้วยเหตุนี้เอง ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศที่นับถือศาสนาอิสลามหรือคนมุสลิมนั้น มีความแตกต่างจากมุสลิมในประเทศอื่น ๆ เนื่องจากเมื่อครั้งที่ศาสนาอิสลามเข้ามานั้น ได้มีการประยุกต์และปรับให้เข้ากับวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวอินโดนีเซีย จึงไม่แปลกใจนักหากจะยังมีชาวมุสลิมที่ยังคงนับถือผี เชื่อในสิ่งลี้ลับ และบูชาภูเขไฟ มีการไหว้บูชาเจ้าที่ และทำพิธีกรรมต่าง ๆ ก่อนเริ่มก่อสร้างหรือต่อเติมสิ่งปลูกสร้างที่มีให้เห็นปกติทั่วไป

นอกจากประชากรส่วนใหญ่ที่นับถือศาสนาอิสลามแล้ว ยังมีประชากรอีกจำนวนไม่น้อยที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิก คริสต์เตียน และโปรเตสแตนต์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวอินโดนีเซียเชื้อสายจีนและชาวพื้นเมืองบางส่วน ส่วนประชากรที่นับถือศาสนาฮินดูนั้นส่วนมากจะอยู่บนเกาะบาหลีและจังหวัดชวาตะวันออก สำหรับศาสนาพุทธยังคงมีประชากรที่นับถือในหมู่คนจีน ทั้งพุทธนิกายมหายานและหินยาน ซึ่งในประเทศอินโดนีเซียมีวัดไทยและพระสงฆ์ไทยจำวัดอยู่หลายเมือง

ถึงแม้ว่าประเทศอินโดนีเซียจะมีความหลากหลายทั้งในด้านศาสนา เชื้อชาติ และวัฒนธรรม แต่ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข มีการประนีประนอม ให้เกียรติและรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างจากศาสนาอื่นๆ ซึ่งเห็นได้จากวันหยุดราชการของอินโดนีเซียนั้น ได้กำหนดให้มีวันหยุดที่เป็นวันสำคัญของศาสนาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ศาสนาอิสลามอยู่ด้วย เช่น วันวิสาขบูชาของศาสนาพุทธ วันคริสมาสต์ของศาสนาคริสต์ และวันเนปีของศาสนาฮินดู เป็นต้น

1.10 ศาสนา

อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีประชากรนับถือศาสนาอิสลามมากที่สุดในโลก มีผู้นับถือศาสนาอิสลามประมาณร้อยละ 87 ของประชากรทั้งหมด ศาสนาอิสลามจากรัฐคุราตของอินเดียได้เผยแพร่เข้ามาในอินโดนีเซียทางจังหวัดอาเจะห์เป็นที่แรกในคริสต์ศตวรรษที่ 8 อย่างไรก็ตาม ศาสนาอิสลามในอินโดนีเซียไม่เหมือนกับอิสลามทั่วไปที่พบอยู่ในประเทศอาหรับหรืออินเดีย เพราะมีการผสมผสานกับความเชื่อดั้งเดิมของท้องถิ่น เช่น การนับถือผี การนับถือภูเขา แม่น้ำสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นต้น อีกความแตกต่างที่เห็นชัด คือ สตรีมุสลิมในอินโดนีเซียไม่ต้องแต่งกายหรือคลุมร่างกายทุกส่วนเหมือนสตรีอาหรับ และชาวมุสลิมอินโดนีเซียไม่จำเป็นต้องโพกศีรษะ ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล

นอกจากนี้ อินโดนีเซียยังมีผู้นับถือศาสนาอื่น ๆ เช่น ศาสนาคริสต์เตียนโปรเตสแตนต์ ศาสนาคริสต์คาทอลิก ศาสนาฮินดู ศาสนาพุทธ เป็นต้น ซึ่งศาสนาทั้งหมดนี้เป็นศาสนาที่รัฐบาลให้การรับรองและให้ความสำคัญเท่า ๆ กัน เช่น การให้วันหยุดอย่างน้อย 1 วันของแต่ละศาสนาเป็นวันหยุดประจำชาติ และประธานาธิบดีอินโดนีเซียมักจะเป็นประธานในพิธีหรือแขกกิตติมศักดิ์ของงานเฉลิมฉลองพิธีสำคัญทางศาสนาต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น

ตารางแสดงจำนวนผู้นับถือศาสนาต่าง ๆ ในอินโดนีเซียที่ได้รับการรับรองจากรัฐบาล

	Percentage share (of total population)	Absolute numbers (in millions)
Muslim	87.13	249.8
Protestant	7.36	21.1
Catholic	3.07	8.8
Hindu	1.66	4.7
Buddhist	0.70	2.0
Confucian	0.03	0.09

ที่มา: Satu Data Kementerian Agama, 2568

1.11 งานประเพณีประจำชาติ

เดือนรอมฎอน (Ramadan) คือ เดือนที่ชาวมุสลิมถือศีลอด ไม่รับประทานอาหารหรือน้ำระหว่างดวงอาทิตย์ขึ้นถึงดวงอาทิตย์ตก โดยจะรับประทานอาหารได้หลังดวงอาทิตย์ตกดินไปแล้ว

วันตรุษอิดุลฟิตรี (Idul Fitri) หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ฮารีรายา (Hari Raya) หรือวันขึ้นปีใหม่ ตรงกับวันแรกของเดือนสิบในปฏิทินมุสลิมและเป็นวันสิ้นสุดของการถือศีลอด ซึ่งไม่ตรงกันในแต่ละปี อย่างไรก็ตามในวันดังกล่าวจะมีพิธีฉลองใหญ่ 2 วัน 2 คืน

เทศกาลกาลุงกัน (Galungan) เป็นงานประจำปีของชาวบาหลิ เทศกาลสืบทอดนี้จัดขึ้นเพื่อฉลองชัยชนะของเทพเจ้าที่มีต่อวิญญาณร้าย และเชื่อว่าวิญญาณบรรพบุรุษจะมาร่วมงานเฉลิมฉลองนี้ด้วย ทั้งนี้ ในแต่ละปีจะจัดไม่ตรงกัน

กาซาด้า (Kasada) คืองานประจำปีของผู้ที่นับถือศาสนาฮินดูบริเวณตะวันตกของเกาะชวา ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์หรือมีนาคมของทุกปี โดยเป็นการบวงสรวงภูเขาไฟโบรโมอันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมของชาวต่างชาติ เพื่อเซ่นสิ่งของ ทั้งอาหารและเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้แก่ภูเขาไฟโบรโมตามความเชื่อและประวัตินิยายยาวนาน

ที่มา: <https://malang.merdeka.com/pariwisata/menyorot-lebih-dekat-tentang-ritual-kasada-masyarakat-tengger-160720c.html>

อิดูอัธฮา (Idul Adha) คืองานเฉลิมฉลองประจำปี ทำโดยชาวอินโดนีเซียที่นับถือศาสนาอิสลาม จะนิยมทำพิธีฆ่าสัตว์ใหญ่เพื่อแจกจ่ายให้แก่คนยากจน เช่น วัว ควาย แพะ แกะ เป็นต้น

1.12 ภาษาราชการ

ภาษา “Bahasa Indonesia” หรือ ภาษาอินโดนีเซีย ถูกจัดให้เป็นภาษาราชการของประเทศอินโดนีเซียเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2471 เนื่องจากอินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีชนพื้นเมืองต่างๆ หลากหลายมากกว่า 350 เผ่าพันธุ์ โดยประมาณ 180 เผ่าพันธุ์อยู่บนเกาะนิวกินี ขณะที่ภาษาท้องถิ่นที่มีผู้พูดได้เกิน 1 ล้านคน มีถึง 13 ภาษา โดยภาษาชามีผู้ใช้มากที่สุดถึงร้อยละ 45 ของจำนวนประชากรทั้งหมด รองลงมาคือภาษาซุนดา ร้อยละ 14 ภาษาบาตาวา ร้อยละ 7.5 ภาษามาเลย์ชายฝั่ง ร้อยละ 7.5 และอื่น ๆ อีกร้อยละ 26 ด้วยเหตุนี้เอง จึงมีการตั้งภาษาอินโดนีเซียเป็นภาษาราชการของประเทศ เพื่อใช้เป็นภาษากลางในการสื่อสารและติดต่อราชการ ถึงแม้ว่าภาษาชามีผู้ใช้มากที่สุด แต่ไม่ได้ถูกจัดให้เป็นภาษาราชการ เนื่องจากความยากและซับซ้อนของภาษา แต่ในปัจจุบันยังมีการเรียนการสอนอยู่ในชั้นเรียนต่าง ๆ ที่อยู่บริเวณที่มีการใช้ภาษาชวาเป็นภาษาท้องถิ่น

ตารางแสดงภาษาต่าง ๆ ในอินโดนีเซียที่มีการใช้มากที่สุด 12 ภาษา

Language	Number	Year Surveyed	Main Area who spoken
Indonesian/Malay	210	2010	Throughout indonesia
Javanese	84.3	2000 (census)	Nother Banten, Northen West Java, Yogyakarta,
Sundanese	34.0	2000 (census)	West Java, Banten
Madurese	13.6	2000 (census)	Madura Island (East Java)
Minangkabau	5.5	2007	West Sumatra, Riau
Musi (Palembang	3.9	2000 (census)	South Sumatra
Manado Malay (Mina-hasan)	3.8	2001	Minahasa, North Sulawesi
Bugis	3.5	1991	South Sulawesi
Banjar	3.5	2000 (census)	South Kalimantan, East Kalimantan, Central
Acehnese	3.5	2000 (census)	Aceh
Balinese	3.3	2000 (census)	Bali island and Lombok
Betawi	2.7	1993	Jakarta

1.13 สกุลเงิน

หน่วยเงินประเทศอินโดนีเซียคือ “รูเปียห์” หรือเรียกว่า IDR ข้อมูลการแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศสามารถดูได้จากหนังสือพิมพ์หรือจากเว็บไซต์ธนาคารอินโดนีเซีย เงินรูเปียห์ (IDR) และเงินเหรียญสหรัฐ (USD) เป็นที่ยอมรับในการซื้อขายที่มีมูลค่าจำนวนมาก อัตราแลกเปลี่ยนที่ 1 USD = 16,667 IDR หรือ 1 THB = 515.05 IDR (ข้อมูล ณ วันที่ 25 พฤศจิกายน 2568) ธนบัตรของอินโดนีเซียมีด้วยกัน 7 ชนิด มูลค่ามากที่สุด คือ 100,000 รูเปียห์ รองลงมาคือ 50,000/ 20,000/ 10,000/ 5,000/ 2,000 และธนบัตรที่มีมูลค่าน้อยที่สุด คือ

1,000 รูเปียห์ (ควรระวังการใช้ธนบัตรใบละ 100,000 รูเปียห์ สีชมพูแดง และ 10,000 รูเปียห์ สีม่วง เพราะเป็นสีที่ใกล้เคียงกัน) เหรียญกษาปณ์ของอินโดนีเซียนั้นมีลักษณะสีเงินและน้ำหนักรูเปียห์ มีมูลค่าตั้งแต่ 1,000 รูเปียห์ รองลงมาคือ 500, 200 และ 100 รูเปียห์

1.14 เวลา

เวลาในประเทศอินโดนีเซียแบ่งเวลาออกเป็น 3 เขตพื้นที่ ได้แก่

1. อินโดนีเซียตะวันตก (WIB) เวลา GMT+7 ได้แก่ เกาะสุมาตรา เกาะชวา เกาะมาดูรา (Madura) เกาะกาลิมันตัน (จังหวัดกาลิมันตันตะวันตกและจังหวัดกาลิมันตันกลาง)
2. อินโดนีเซียกลาง (WITA) เวลา GMT+8 ได้แก่ เกาะกาลิมันตัน (จังหวัดกาลิมันตันตะวันออกและจังหวัดกาลิมันตันใต้) เกาะสุลาเวสี เกาะบาห์ลี และหมู่เกาะนูซาเต็งการา
3. อินโดนีเซียตะวันออก (WIT) เวลา GMT+9 ได้แก่ เกาะโมลุกกะ และหมู่เกาะอีเรียนจายา (ปาปัว)

ที่มา : Time Zone, <https://www.bahasakita.com/blog/time-zone/>

1.15 วันหยุดราชการของอินโดนีเซีย

ลำดับที่	วันที่	ความสำคัญ
1.	1 มกราคม	วันขึ้นปีใหม่
2.	8 กุมภาพันธ์ *	Isra Mi'raj (วันสำคัญทางศาสนาอิสลาม)
3.	10 กุมภาพันธ์ *	วันตรุษจีน
4.	11 มีนาคม *	วันปีใหม่ของศาสนาฮินดู (Nyepi)
5.	18 เมษายน*	Good Friday (วันหยุดสากลของศาสนาคริสต์ นิกายคาทอลิก)

ลำดับที่	วันที่	ความสำคัญ
6.	31 มีนาคม *	วันอีสเตอร์ (วันสำคัญทางศาสนาคริสต์)
7.	31 มีนาคม – 1 เมษายน *	Hari Raya Idul Fitri (วันสำคัญทางศาสนาอิสลาม)
8.	1 พฤษภาคม	วันแรงงานสากล
9.	9 พฤษภาคม *	Ascension Day of Jesus Christ (วันสำคัญทางศาสนาคริสต์)
10.	23 พฤษภาคม *	วันวิสาขบูชา
11.	1 มิถุนายน	Pancasila Day
12.	6 มิถุนายน *	Idul Adha (วันสำคัญทางศาสนาอิสลาม)
13.	27 มิถุนายน *	Islamic New Year วันปีใหม่อิสลาม
14.	17 สิงหาคม *	วันชาติอินโดนีเซีย
15.	5 กันยายน *	Prophet's Birthday (วันสำคัญทางศาสนาอิสลาม)
16.	25 ธันวาคม	วันคริสมาสต์ (วันสำคัญทางศาสนาคริสต์)

* วันดังกล่าว กำหนดตามปฏิทินจันทรคติ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงในแต่ละปี (ทำการบันทึก ณ ปี 2568)

2.เศรษฐกิจการค้าการลงทุน

2.1 ภาวะเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของอินโดนีเซียยังคงความแข็งแกร่งในปี 2568 แม้จะเผชิญกับสภาวะเศรษฐกิจโลกที่ท้าทายก็ตาม ตามข้อมูลล่าสุดจากสำนักงานสถิติอินโดนีเซีย (Badan Pusat Statistik: BPS) เศรษฐกิจอินโดนีเซียเติบโต 5.04% แบบปีต่อปี ในไตรมาสที่ 3 ซึ่งชะลอลงเล็กน้อยจาก 5.12% ในไตรมาสที่ 2 ขณะที่การเติบโตแบบไตรมาสต่อไตรมาสอยู่ที่ 1.43% สะท้อนให้เห็นว่าความต้องการภายในประเทศยังคงเป็นแรงขับเคลื่อนหลักของเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาจากโครงสร้าง GDP ด้านรายจ่าย พบว่า การบริโภคภาคครัวเรือน ซึ่งมีสัดส่วนมากกว่าครึ่งหนึ่งของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ทั้งหมด เติบโต 4.89% แบบปีต่อปีในไตรมาสที่ 3 การบริโภคที่ยังคงขยายตัวนี้ได้รับแรงสนับสนุนจากการเดินทางที่เพิ่มขึ้น การเติบโตของธุรกรรมดิจิทัล และการใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในด้านการขนส่งและการสื่อสาร ขณะที่ การใช้จ่ายภาครัฐ พื้นตัวอย่างแข็งแกร่ง เติบโต 5.49% จากการเพิ่มการใช้จ่ายด้านบุคลากรและสินค้า

ด้านการลงทุน วัดจากการก่อสร้างรวมถาวร (Gross Fixed Capital Formation: GFCF) ยังคงขยายตัว แต่ในอัตราที่ชะลอลง โดยเติบโต 5.04% แบบปีต่อปี ลดลงจาก 6.99% ในไตรมาสก่อน สาเหตุหลักมาจากการชะลอตัวในภาคก่อสร้างและเครื่องจักร แม้โครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานระดับชาติยังคงมีความคืบหน้าอยู่ก็ตาม

ด้านต่างประเทศ การส่งออกสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น 9.91% แสดงถึงความต้องการสินค้าอินโดนีเซียที่ยังแข็งแกร่งในตลาดโลก โดยเฉพาะสินค้าไม้น้ำมัน นอกจากนี้ การส่งออกบริการ รวมถึงการท่องเที่ยว ได้ปรับตัวดีขึ้นตามการฟื้นตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ขณะที่การนำเข้าเติบโตเพียง 1.18% ซึ่งชะลอตัวลงอย่างมากจากช่วงก่อนหน้า สะท้อนถึงกำลังซื้อภายในประเทศที่อ่อนลงและความสามารถในการแข่งขันด้านส่งออกที่ดีขึ้น ช่องว่างระหว่างการเติบโตของการส่งออกและการนำเข้าช่วยสนับสนุน ดุลการส่งออกสุทธิ ซึ่งมีผลบวกต่อ GDP โดยรวม

ในมุมมองด้านโครงสร้างการผลิต การเติบโตมีความหลากหลาย ภาคไฟฟ้าและก๊าซขยายตัวสูงที่สุด 5.42% ตามด้วยภาคก่อสร้าง 5.28% และอุตสาหกรรมการผลิต 4.09% สำหรับอุตสาหกรรมผลิตนั้น กลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม โลหะพื้นฐาน และเคมีภัณฑ์/เภสัชภัณฑ์เติบโตดีเป็นพิเศษ จากทั้งความต้องการภายในประเทศและตลาดส่งออก ขณะเดียวกัน ภาคการค้าส่งและค้าปลีกเติบโต 5.49% ตามการฟื้นตัวของ

กิจกรรมการบริโภคและการค้าภายในประเทศ การเติบโตของ GDP ที่แข็งแกร่งนี้ส่งผลดีต่อสถานการณ์ตลาดแรงงาน โดยมีการจ้างงานใหม่เพิ่มขึ้นประมาณ 1.9 ล้านตำแหน่ง ส่งผลให้อัตราการว่างงานลดลงเล็กน้อย อยู่ที่ 4.85% จาก 4.91% ในเดือนสิงหาคม 2567

อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความเสี่ยงด้านการเติบโตของการลงทุนที่ชะลอตัวลง และความสามารถในการรักษาการเติบโตของการส่งออกในภาวะเศรษฐกิจโลกที่ไม่แน่นอน นอกจากนี้ การขาดดุลบัญชีเดินสะพัดที่ขยายตัวในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา จากส่วนเกินการค้าสินค้าที่ลดลงยังเป็นจุดอ่อนที่ต้องเฝ้าระวัง ตัวอย่างเช่น Fitch Ratings ได้ปรับลดคาดการณ์การเติบโตของเศรษฐกิจอินโดนีเซียในปี 2568 ลงมาอยู่ที่ 4.9% โดยให้เหตุผลจากแรงกดดันภายนอกและการบริโภคที่เริ่มชะลอตัวลง

ด้านเงินเฟ้อยังคงมีความผันผวน นอกจากนี้อินโดนีเซียได้มีการบันทึกภาวะเงินฝืดเป็นครั้งแรกในรอบ 20 ปีในช่วงต้นปี 2568 โดยดัชนี CPI ลดลง 0.09% แบบปีต่อปีในเดือนกุมภาพันธ์ เงินฝืดนี้เกิดจากส่วนลดค่าไฟฟ้าที่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐและราคาสินค้าอาหารที่ลดลง แม้สถานการณ์นี้จะเปิดช่องให้ธนาคารกลางอินโดนีเซียผ่อนคลายนโยบายการเงินได้ แต่ความเสี่ยงจากตลาดการเงินโลกยังคงเป็นสิ่งที่ผู้กำหนดนโยบายให้ความสำคัญ

โดยสรุป เศรษฐกิจอินโดนีเซียในปี 2568 แสดงถึงการฟื้นตัวที่สมดุล มีการบริโภคที่แข็งแกร่ง การส่งออกที่เติบโต และการลงทุนที่ยังมั่นคงแม้จะชะลอตัว อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงด้านมหภาค รวมถึงความไม่แน่นอนของการค้าโลก แรงกดดันบัญชีเดินสะพัด และความผันผวนของเงินเฟ้อ ทำให้จำเป็นต้องมีมาตรการสนับสนุนและการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรักษาระดับการเติบโตในปีต่อ ๆ ไป

2.2 เครื่องชี้วัดเศรษฐกิจที่สำคัญ

ดัชนีเศรษฐกิจมหภาคของอินโดนีเซีย ปี 2566 - 2568

	2566	2567	2568
อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (%)	5.0	5.03	5.2
GDP ต่อหัว (USD)	4,367	4,958	4,586
อัตรา BI (%)	5.75 – 6.00	5.75 – 6.00	5.75 – 6.05
อัตราแลกเปลี่ยนเงินรูเปียห์ต่อดอลลาร์สหรัฐ	15,416	15,865	16,000
อัตราเงินเฟ้อ (%)	3.7	2.3	2.37

แหล่งข้อมูล: BPS, BI, World bank

2.3 นโยบายด้านเศรษฐกิจการค้าการลงทุน

นับตั้งแต่เข้ารับตำแหน่ง ประธานาธิบดี Prabowo Subianto ได้กำหนดวาระเศรษฐกิจที่ทะเยอทะยาน โดยมุ่งเน้นการเติบโต เสถียรภาพ และอธิปไตยทางเศรษฐกิจของประเทศ ในทิศทางนโยบายแห่งรัฐปี 2568 (RKP 2025 ตามข้อกำหนดใน Peraturan Presiden No. 79/2025) รัฐบาลตั้งเป้าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจไว้ที่ 5.3% โดยได้รับการสนับสนุนจากเม็ดเงินการลงทุนที่คาดการณ์ที่ 7,593 ล้านล้านรูเปียห์ แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการดึงดูดเงินลงทุน โดยเฉพาะในภาคยุทธศาสตร์เป็นหนึ่งในความสำคัญสูงสุดของรัฐบาลชุดนี้

หนึ่งในเสาหลักสำคัญของนโยบายการลงทุนภายใต้รัฐบาลปราโบโว คือ การเสริมสร้าง “อธิปไตยทางเศรษฐกิจ” รัฐบาลได้ออกนโยบาย (ผ่าน PP No. 8/2025) กำหนดให้ผู้ส่งออกในสาขาที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นหลัก เช่น เหมืองแร่ ปาล์มน้ำมัน ป่าไม้ และประมง ต้องนำเงินตราต่างประเทศจากการส่งออก (Devisa Hasil Ekspor: DHE) 100% ฝากไว้ในบัญชีธนาคารภายในประเทศเป็นเวลาอย่างน้อย 12 เดือน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มสภาพคล่องในระบบธนาคาร เสริมความสามารถในการลงทุนระยะยาว และเพิ่มก้นชนสำรองเงินตราต่างประเทศของประเทศ ผู้ประกอบการที่ไม่ปฏิบัติตามอาจถูกคว่ำบาตร รวมถึงข้อจำกัดด้านการส่งออก ดังนี้

1. เพื่อกระตุ้นอุปสงค์และช่วยเหลือประชาชนกลุ่มเปราะบาง รัฐบาลได้ออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นจำนวน 8 มาตรการ ในไตรมาส 1 ปี 2568 ได้แก่
2. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรสวัสดิการสังคม เช่น PKH บัตรอาหาร PIP/KIP และเงินช่วยเหลือโดยตรงผ่านกองทุนหมู่บ้าน (BLT-DD) ในช่วงกุมภาพันธ์-มีนาคม 2568
3. จ่ายเงิน THR ล่วงหน้า สำหรับข้าราชการและแรงงานเอกชนในเดือนมีนาคม 2568 เพื่อกระตุ้นการบริโภค
4. มาตรการกระตุ้นเดือนรอมฎอน/เลอบารัน เช่น ส่วนลดค่าตัวเครื่องบิน ค่าทางด่วน และโปรโมชั่นการใช้จ่ายใช้สอย พร้อมมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาอาหาร
5. แรงจูงใจทางภาษีและเชิงอุตสาหกรรม เช่น ส่วนลดค่าไฟฟ้า การเลื่อนหรือยกเว้น VAT สำหรับที่อยู่อาศัยและรถยนต์ไฟฟ้า มาตรการภาษีสำหรับอุตสาหกรรมแรงงานเข้มข้น และสิทธิประโยชน์สำหรับยานยนต์ไฟฟ้า
6. โครงการเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยขยายโครงการอาหารโภชนาการฟรีให้เด็กและประชาชนระดับฐานราก

7. การสนับสนุนสินเชื่อ SMEs ผ่านการเร่งปล่อยสินเชื่อ KUR เพื่อเสริมสร้างผู้ประกอบการรายย่อย
8. เพิ่มผลผลิตการเกษตร โดยเฉพาะการเพิ่มผลผลิตข้าวเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาและปริมาณ
9. สนับสนุนที่อยู่อาศัยและโครงสร้างพื้นฐาน ผ่านโครงการบ้านอุดหนุน (FLPP) เพื่อบรรลุเป้าหมายที่อยู่อาศัยแห่งชาติและควบคุมแรงกดดันเงินเฟ้อด้านที่อยู่อาศัย

ในด้านการบริหารสินทรัพย์ของรัฐและการดึงดูดเงินลงทุนระยะยาว รัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนการลงทุนแห่งชาติ “Danantara (Daya Anagata Nusantara)” ในปี 2568 เพื่อรวบรวมและบริหารสินทรัพย์รัฐวิสาหกิจ โดยมุ่งเน้นการลงทุนในสาขายุทธศาสตร์ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน พลังงานหมุนเวียน การผลิตขั้นสูง และเทคโนโลยี ทั้งนี้เพื่อระดมทุนจากภายในประเทศและลดการพึ่งพาหนี้ต่างประเทศ นอกจากนี้รัฐบาลยังผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค โดยประธานาธิบดีได้เข้าในการประชุมคณะรัฐมนตรีจำกัด (Ratas) เมื่อเดือนกรกฎาคม 2568 ให้เร่งพัฒนา เขตเศรษฐกิจพิเศษ (KEK) ทั่วประเทศ เพื่อกระจายการลงทุนออกนอกเกาะชวา ส่งเสริมการสร้างงาน และสนับสนุนการอุตสาหกรรมอย่างทั่วถึงในเกาะอื่น ๆ ทั่วประเทศ

ในด้านนโยบายการค้า หนึ่งในท่าทีที่โดดเด่นคือการลดหรือยกเลิกโควตารายการนำเข้าสินค้าจำเป็นบางรายการ ประธานาธิบดีได้แสดงเจตนารมณ์ที่จะปรับปรุงกฎระเบียบการนำเข้าให้คล่องตัวขึ้น โดยเฉพาะสำหรับสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน (หมายเหตุ: รายละเอียดกฎระเบียบฉบับสมบูรณ์ยังอยู่ระหว่างจัดทำ)

ประธานาธิบดี Prabowo ยังได้แสดงท่าทีทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่เข้มแข็ง โดยกล่าวในที่ประชุม St. Petersburg International Economic Forum (SPIEF) 2025 ว่าเศรษฐกิจอินโดนีเซียสามารถเติบโตได้เฉลี่ย 7% ภายในสิ้นปี 2568 สะท้อนความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมและพลังงานสะอาด โดยประธานาธิบดีได้ประกาศจุดยืนสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนและพลังงานสีเขียว แม้ว่ารายละเอียดแผนงานระยะยาวจะยังอยู่ระหว่างจัดทำ แต่รัฐบาลได้ยืนยันวิสัยทัศน์ที่จะทยอยยุติโรงไฟฟ้าถ่านหินและเพิ่มสัดส่วนพลังงานหมุนเวียนในอนาคต

และล่าสุดในเดือนมีนาคม 2568 ประธานาธิบดีได้หารือกับนักธุรกิจรายใหญ่ของอินโดนีเซีย 8 ราย เพื่อหารือการลงทุนด้านความมั่นคงด้านอาหาร โครงสร้างพื้นฐาน และการอุตสาหกรรมผ่านกองทุน Danantara สะท้อนแนวทางของรัฐบาลที่มุ่งเน้นให้ภาครัฐและเอกชนร่วมมือกันเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

2.4 การค้าระหว่างประเทศ

สมรรถนะด้านการค้าระหว่างประเทศของอินโดนีเซียยังคงแสดงให้เห็นถึงความแข็งแกร่งตลอดปี 2566 และ 2567 โดยยังคงรักษาดุลการค้าเชิงบวกได้ แม้จะมีความผันผวนในการค้ากลุ่มน้ำมันและก๊าซ (O&G) และสินค้าไม่ใช่พลังงานและก๊าซ (non-O&G) ในปี 2566 อินโดนีเซียบันทึกดุลการค้าเกินดุลมูลค่า 36.97 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งได้แรงหนุนจากการส่งออกสินค้า non-O&G ที่แข็งแกร่งและการควบคุมระดับการนำเข้าแนวโน้มเชิงบวกนี้ยังคงต่อเนื่องเข้าสู่ปี 2567 แม้ว่าดุลการค้ารวมจะลดลงเหลือ 31.05 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ สะท้อนราคาสินค้าโภคภัณฑ์โลกที่ผันผวนและการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นตามการฟื้นตัวของอุปสงค์ในประเทศ

ตารางแสดงมูลค่าการค้าของอินโดนีเซียกับตลาดโลก ปี 2566 – 2567 (หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

รายละเอียด		2566 (มกราคม - ธันวาคม)	2567 (มกราคม - ธันวาคม)
1.	ส่งออก	258,857.4	264,705.9
	- น้ำมันและก๊าซ	59,494.6	55,519.6
	- ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่พลังงานและก๊าซ	281.917,7	256.884,3
2.	การนำเข้า	221,886.3	233,658.7
	- น้ำมันและก๊าซ	40,120.4	40,662.2
	- ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่พลังงานและก๊าซ	198.030,6	188.055,3
3.	ดุลการค้า	36,971.2	31,047.2
	- น้ำมันและก๊าซ	19,374.2	14,857.4
	- ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่พลังงานและก๊าซ	27,687.0	34,478.2

ที่มา: สำนักงานสถิติกลาง กระทรวงการค้าของอินโดนีเซีย

โครงสร้างการค้าระหว่างประเทศของอินโดนีเซียในช่วงปี 2566-2567 ยังคงถูกขับเคลื่อนโดยคู่ค้าสำคัญในเอเชียและสหรัฐอเมริกา แม้ว่าระดับการเติบโตจะมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนระหว่างแต่ละตลาด โดยจีนยังคงเป็นคู่ค้ารายใหญ่ที่สุดของอินโดนีเซีย โดยมีมูลค่าการค้า 64.94 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2566 และปรับลดลงเล็กน้อยเป็น 62.44 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567 แต่ยังคงครองสัดส่วนสูงสุดที่ 53.80% ของมูลค่าการค้ารวมกับ 10 ประเทศคู่ค้าหลักของอินโดนีเซีย แม้จะชะลอตัวลงเล็กน้อย แต่บทบาทของจีนยังคงมีความสำคัญ เนื่องจากความต้องการสินค้าโภคภัณฑ์ของอินโดนีเซียและความเชื่อมโยงในห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค

สหรัฐอเมริกายังคงเสริมความแข็งแกร่งในฐานะคู่ค้ารายใหญ่เป็นอันดับสอง มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นจาก 23.25 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2566 เป็น 26.31 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567 เติบโตราว 20.16% คิดเป็นสัดส่วน 8.31% การเติบโตนี้ได้รับแรงสนับสนุนจากความต้องการสินค้าผลิตของอินโดนีเซียในตลาดสหรัฐ อาทิ สินค้าอุตสาหกรรมเบา สิ่งทอ รองเท้า และสินค้าเกษตร เป็นต้น

ญี่ปุ่นซึ่งเป็นคู่ค้าสำคัญในอดีต มีมูลค่าการค้าลดลงอย่างชัดเจนถึง -17.44% จาก 20.79 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2566 เหลือ 15.78 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567 แม้ว่าจะยังมีสัดส่วน 8.31% การหดตัวนี้สะท้อนถึงการผลิตภาคอุตสาหกรรมของญี่ปุ่นที่ชะลอตัว และความต้องการวัตถุดิบลดลง เช่น ถ่านหินและก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG)

อินเดียยังคงเป็นตลาดส่งออกสำคัญ โดยมูลค่าการค้าทรงตัวที่ 20.29 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2566 และ 20.34 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567 แม้จะมีอัตราการเติบโตติดลบ -8.40% โดยคิดเป็นสัดส่วน 6.58% ซึ่งขับเคลื่อนหลักจากการส่งออกถ่านหิน ปาล์มน้ำมัน และเคมีภัณฑ์ของอินโดนีเซีย

ในกลุ่มอาเซียน สิงคโปร์และมาเลเซียยังคงมีบทบาทสำคัญในฐานะศูนย์กลางการค้าและโลจิสติกส์ โดยมูลค่าการค้ากับสิงคโปร์อยู่ที่ 12.61 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2566 และลดลงเล็กน้อยเป็น 12.20 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567 แต่ยังมีอัตราการเติบโตสูงถึง 18.6% คิดเป็นสัดส่วน 5.51% ขณะที่มาเลเซีย มูลค่าการค้าอยู่ที่ 12.46 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2566 และ 12.02 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567 เติบโต 13.29% และมีสัดส่วน 4.51%

เกาหลีใต้มีมูลค่าการค้าลดลงจาก 10.30 พันล้านดอลลาร์สหรัฐเป็น 10.76 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น -10.92% ขณะที่ฟิลิปปินส์หดตัว -2.20% เหลือ 10.74 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567 สะท้อนการนำเข้าที่ลดลงในทั้งสองประเทศ

เวียดนามและไทยเป็นตลาดที่เติบโตสูงที่สุดในกลุ่มคู่ค้าหลัก เวียดนามเติบโตถึง 15.88% จาก 75.36 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2566 เป็น 94.73 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567 ขณะที่ไทยเติบโต 15.79% จาก 72.85 พันล้านดอลลาร์สหรัฐเป็น 77.04 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ แม้ว่ามูลค่าการค้าจะสูง แต่สัดส่วนรวมยังคงอยู่ในระดับต่ำ (เวียดนาม 2.41%, ไทย 1.97%) เนื่องจากโครงสร้างข้อมูลชุดนี้มีการจัดหมวดหมู่ต่างจากปีก่อนหน้า

โดยรวมแล้ว มูลค่าการค้ากับ 10 ประเทศคู่ค้าหลักของอินโดนีเซียในปี 2567 อยู่ที่ 342.53 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็น 67.16% ของมูลค่าการค้าทั้งหมด ขณะที่ประเทศอื่น ๆ มีสัดส่วน 32.84% แม้ว่ามูลค่ารวม

จะหดตัวเล็กน้อย -0.57% แต่ภาพรวมสะท้อนถึงเสถียรภาพด้านการค้า การพึ่งพาตลาดเอเชีย และการกระจายตลาดส่งออกที่ช่วยสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว

ตารางแสดงมูลค่าการส่งออกของอินโดนีเซีย จำแนกรายประเทศ ปี 2566 – 2567 (หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

No	คำอธิบาย	2566	2567	เปลี่ยนแปลง (%) 2566/2567	สัดส่วน (%) 2567
1	จีน	64,938.7	62,439.03	9.11	53.40
2	สหรัฐอเมริกา	23,251.3	26,313.1	20.16	8.41
3	ญี่ปุ่น	20,789.5	15,775.5	-17.44	8.33
4	อินเดีย	20,290.5	20,335.8	-8.40	6.58
5	สิงคโปร์	12,607.2	12,198.3	18.6	5.51
6	มาเลเซีย	12,460.2	12,024.8	13.29	4.57
7	เกาหลีใต้	10,301.8	10,755.2	-10.92	3.62
8	ฟิลิปปินส์	11,039.8	10,741.2	-2.20	2.93
9	เวียดนาม	75,364.1	94,730.6	15.88	2.41
10	ไทย	72,846.1	77,035.2	15.79	1.97
	รวม 10 ประเทศ	259,218.4	342,525	53.83	67.16
	อื่น ๆ	51,173.5	50,899.0	-0.54	32.84
	รวม	155,893.7	154,998.5	-0.57	100.00

ที่มา: สำนักงานสถิติกลาง กระทรวงการค้าของอินโดนีเซีย

ตารางแสดงการนำเข้าสินค้าโดยอินโดนีเซียจากไทย ปี 2567 - 2568 (หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

สินค้า	ปี 2567	ปี 2567 ม.ค.-มิ.ย.	ปี 2568 ม.ค.-มิ.ย.	+/- (%) ม.ค.-มิ.ย.
1. รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	1,327.24	634.82	608.63	-4.13
	46,586.41	22,675.89	20,369.45	-1017
2. น้ำตาลทราย	516.91	449.10	608.53	35.50
	18,306.75	15,957.03	20,414.60	27.93
3. เม็ดพลาสติก	933.74	422.92	456.93	8.04
	32,796.24	15,097.58	15,296.06	1.31
4. เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของ เครื่องจักรกล	598.21	266.08	342.17	28.60
	20,945.65	9,506.76	11,459.32	20.54
5. สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ	350.62	178.74	243.75	36.37

	12,267.66	6,388.40	8,163.20	27.78
6. เคมีภัณฑ์	555.07	249.11	238.88	-4.11
	19,469.62	8,903.44	7,990.64	-10.25
7. เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ	354.59	151.02	185.13	22.58
	12,434.61	5,405.17	6,192.68	14.57
8. อัญมณีและเครื่องประดับ	70.10	7.19	178.44	2,380.16
	2,424.20	257.35	6,004.66	2,233.28
9. ผลิตภัณฑ์ยาง	259.13	94.18	118.62	25.95
	9,062.70	3,367.85	3,962.22	17.65
10. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	267.65	126.43	116.93	-7.51
	9,393.72	4,513.23	3,911.59	-13.33
รวมทั้งสิ้น	9,471.88	4,853.47	4,686.74	-3.44
	332,558.77	173,128.73	156,950.13	-9.34

ที่มา: สำนักงานสถิติกลาง กระทรวงการค้าของอินโดนีเซีย

การนำเข้าของอินโดนีเซียจากไทยในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน 2568 แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพที่หลากหลายในหมวดหมู่สินค้าหลักเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2567 มูลค่าการนำเข้ารวมลดลง 3.44% ในรูปดอลลาร์สหรัฐ และ 9.34% ในรูปบาท ซึ่งบ่งชี้ถึงความต้องการโดยรวมที่อ่อนแอลงหรือการเปลี่ยนแปลงการจัดหาวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ยานยนต์ (รถยนต์ ชิ้นส่วน และส่วนประกอบ) ยังคงเป็นกลุ่มนำเข้าที่ใหญ่ที่สุด แต่ลดลงเล็กน้อยที่ 4.13% สะท้อนถึงกิจกรรมภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ที่ชะลอตัวลง การนำเข้าน้ำตาลเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ 35.50% แสดงให้เห็นถึงความต้องการที่แข็งแกร่งท่ามกลางข้อจำกัดด้านการผลิตภายในประเทศ เม็ดพลาสติกเพิ่มขึ้นเล็กน้อยที่ 8.04%

ขณะที่เครื่องจักรและส่วนประกอบเพิ่มขึ้น 28.60% บ่งชี้ถึงการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมและการผลิตที่เพิ่มขึ้น ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมอื่น ๆ ก็เติบโตอย่างรวดเร็วเช่นกัน (+36.37%) แสดงให้เห็นถึงการกระจายความเสี่ยงที่กว้างขึ้นในการค้าระหว่างไทย-อินโดนีเซีย เคมีภัณฑ์ปรับตัวลดลงเล็กน้อย (-4.11%) และเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็กยังคงอ่อนตัวลง (-7.51%) เนื่องจากการปรับฐานราคาทั่วโลกและนโยบายคุ้มครองเหล็กกล้าของอินโดนีเซีย ที่น่าสังเกตคือ อัญมณีและเครื่องประดับมีอัตราการเติบโตที่โดดเด่นถึง 2,380% แม้จะมาจากฐานที่ต่ำ

ซึ่งสะท้อนถึงการเพิ่มขึ้นอย่างมากของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์เฉพาะหรือการส่งออกซ้ำโดยรวมแล้ว ข้อมูลบ่งชี้ว่าแม้การนำเข้าทั้งหมดจะลดลง แต่ปัจจัยการผลิตที่มีมูลค่าสูงหลายรายการกลับมีการเติบโตอย่างแข็งแกร่ง ซึ่งบ่งชี้ถึงความต้องการสินค้าชั้นกลางจากไทยที่ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในอินโดนีเซีย

2.5 การค้ากับประเทศไทย

อันดับของอินโดนีเซียในฐานะคู่ค้าของไทยลดลงเล็กน้อยจากอันดับที่ 8 ในปี 2567 เหลืออันดับที่ 9 ในช่วงครึ่งแรกของปี 2568 ซึ่งบ่งชี้ถึงความสำคัญทางการตลาดที่ลดลงเล็กน้อย การส่งออกของไทยไปยังอินโดนีเซียลดลง 3.44% ในช่วงครึ่งแรกของปี 2568 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2567 ซึ่งสะท้อนถึงความต้องการสินค้าไทยที่ลดลง ในทางตรงกันข้าม การนำเข้าจากอินโดนีเซียเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วถึง 35.15% ซึ่งบ่งชี้ถึงความสามารถในการแข่งขันด้านอุปทานของอินโดนีเซียที่แข็งแกร่งขึ้น หรือความต้องการสินค้าอินโดนีเซียของไทยที่เพิ่มขึ้น

แม้ประสิทธิภาพการส่งออกจะลดลง แต่ไทยยังคงรักษาสถานะทางการค้าที่ดี โดยได้รับแรงหนุนจากเป้าหมายการเติบโตการส่งออกที่ 14.13% ในปี 2568 อย่างไรก็ตาม ช่องว่างที่กว้างขึ้นระหว่างการส่งออกที่ลดลงและการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นอาจนำไปสู่ภาวะเกินดุลการค้าที่ลดลงหรือการเปลี่ยนไปสู่ภาวะขาดดุลการค้า หากแนวโน้มนี้ยังคงดำเนินต่อไป

ลำดับคู่ค้า ปี 2024 (ม.ค.-ธ.ค.)	ลำดับคู่ค้า ปี 2025 (ม.ค.-มิ.ย.)	เป้าหมาย ส่งออก	มูลค่าการค้า (ล้าน USD/ล้านบาท)			มูลค่าการส่งออก (ล้าน USD/ล้านบาท)			มูลค่าการนำเข้า (ล้าน USD/ล้านบาท)		
ลำดับที่ 8 (ตลาดส่งออก สำคัญลำดับที่ 10)	ลำดับที่ 9 (ตลาดส่งออก สำคัญลำดับที่ 11)	ปี 2025 (%)	ปี 2024	ปี 2025		ปี 2024	ปี 2025		ปี 2024	ปี 2025	
				ม.ค.- มิ.ย.	+/- (%)		ม.ค.- มิ.ย.	+/- (%)		ม.ค.- มิ.ย.	+/- (%)
			1	18,235.13	10,171.34	14.13	9,471.88	4,686.74	-3.44	8,763.25	5,484.59
		643,944.68	343,078.8	7.29	332,558.7	156,950.1	-9.34	311,385.9	186,128.6	26.93	

ในปี 2567 ประเทศไทยส่งออกสินค้าประมาณ 9.46 พันล้านดอลลาร์สหรัฐไปยังอินโดนีเซีย เพิ่มขึ้นจาก 7.63 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2563 สินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ เครื่องจักรและหม้อไอน้ำ (1.37 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) รถยนต์ (1.36 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) พลาสติก (1.13 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ธัญพืช (ส่วนใหญ่เป็นข้าว มูลค่า 776 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และอุปกรณ์ไฟฟ้า/อิเล็กทรอนิกส์ (753 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ในขณะเดียวกัน ไทยนำเข้าสินค้าจากอินโดนีเซีย 8.70 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567 ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับมูลค่าการนำเข้า 5.79 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2566 หมวดสินค้านำเข้าที่ใหญ่ที่สุดคือ เชื้อเพลิงและน้ำมันแร่ (3.46 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) รองลงมาคือ เครื่องจักร (541 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (523 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และยานยนต์ (493 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ในด้านทวิภาคี อินโดนีเซียนำเข้าสินค้าจากไทย 9.73 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2567 โดยสินค้าหลัก ได้แก่ เครื่องจักร (~1.44 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ยานยนต์ (~1.43 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) และพลาสติก (~1.17 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ส่วนอินโดนีเซียส่งออกไปไทย 7.51 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกหลัก ได้แก่ เชื้อเพลิงแร่ (2.82 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ยานยนต์ (533 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เครื่องจักร (493 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และทองแดง (441 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

การส่งออกของไทยไปอินโดนีเซียเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2566 โดยมีความหลากหลายของสินค้าเพิ่มขึ้น (ไม่ใช่เฉพาะหมวดรถยนต์หรือเครื่องจักรเท่านั้น) ในด้านการนำเข้า ไทยพึ่งพาสินค้าน้ำมันและพลังงานจากอินโดนีเซียมากขึ้น โดยเฉพาะเชื้อเพลิงแร่ สะท้อนบทบาทของอินโดนีเซียในฐานะผู้ส่งออกพลังงานสำคัญของไทย ดุลการค้ายังคงใกล้เคียงกัน ไทยนำเข้า 8.70 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และส่งออก 9.46 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่ไทยยังคงเกินดุลเล็กน้อย การค้าระหว่างกันในหมวดเครื่องจักร ยานยนต์ และพลาสติกในระดับสูงบ่งชี้ว่าภาคอุตสาหกรรมและการผลิตเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญของการเติบโตทางการค้าทวิภาคี

2.6 กฎระเบียบการนำเข้าสินค้า

กฎระเบียบใช้เหมือนกันหมดทุกรัฐ เนื่องจากรัฐบาลกลางเป็นผู้ออกใบอนุญาตในการนำเข้า และทุกการนำเข้าต้องมีใบอนุญาต โดยแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ใบอนุญาตนำเข้าแบบทั่วไป (API-U: สำหรับบริษัทที่นำเข้าสินค้าเพื่อขายเชิงพาณิชย์) หรือ ใบอนุญาตนำเข้าสำหรับผู้ผลิต (API-P: สำหรับบริษัทที่ต้องการนำเข้าสินค้า

เพื่อนำไปใช้เองในการผลิต) ซึ่งบริษัทไม่สามารถถือใบอนุญาตทั้งสองชนิดพร้อมกันได้ ตาม MOT Regulation 70/2015 ซึ่งมีผลบังคับใช้เดือนมกราคม 2559

1) การขออนุญาตนำเข้า

- สินค้าประเภทข้าว ได้แก่ ข้าวขาว ข้าวหักไม่เกิน 25% จะต้องให้หน่วยงาน BULOG เป็นผู้ขออนุญาตนำเข้าจากกระทรวงพาณิชย์ ในกรณีที่ปริมาณข้าวภายในประเทศมีไม่เพียงพอ และเพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาข้าวในประเทศ นอกจากนี้ข้าวหอมมะลิซึ่งเป็นข้าวชนิดพิเศษ (Special Rice) ข้าวที่นำเข้าเพื่อการรักษาโรค เช่น Diabetic Rice เป็นต้น รวมทั้งแบ่งข้าวเจ้า จะต้องได้รับคำแนะนำการนำเข้าจากกระทรวงเกษตร และผู้นำเข้าต้องขอใบอนุญาตการนำเข้าจากกระทรวงพาณิชย์

- น้ำมันหล่อลื่น เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เครื่องยนต์ แทรกเตอร์ เครื่องมือ (ใช้งานด้วยมือ) สารให้ความหวานสังเคราะห์ เครื่องยนต์และปั๊ม ท่อส่งน้ำมัน จำกัดปริมาณการนำเข้า ผู้นำเข้าต้องผ่านการรับรอง/ จดทะเบียนผู้นำเข้าที่เป็นผู้ผลิต ผู้ขาย หรือรัฐวิสาหกิจ เช่น DAHANA PERTAMINA BULOG เป็นต้น

- อาหารทะเลสดและแปรรูปจะต้องขออนุญาตนำเข้า โดยขอใบรับรองการนำเข้าจากกระทรวงกิจการทางทะเลและประมง และได้รับความเห็นจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกิจการทางทะเลและประมงก่อน

- เนื้อสัตว์และสัตว์มีชีวิต ต้องมีใบอนุญาตนำเข้าเพื่อป้องกันโรค
- ยาและผลิตภัณฑ์ ต้องมีการจดทะเบียนและมีใบอนุญาตนำเข้า
- เครื่อง / อุปกรณ์ชุดเจาะน้ำมันและก๊าซ ต้องมีใบอนุญาตนำเข้า
- รถยนต์เพื่อการท่องเที่ยวและกีฬา ต้องมีใบอนุญาตนำเข้าแบบชั่วคราว
- อะลูมิเนียมในเตรตที่ไม่ได้นำมาใช้เป็นส่วนประกอบในการทำระเบิด วัตถุระเบิดที่ใช้ในอุตสาหกรรมนมและมิใช่ขนม ผลิตภัณฑ์นมสำเร็จรูป ต้องเป็นผู้นำเข้าที่ได้รับการรับรอง (Approved Import: ID)

- ยาแผนโบราณ ยาสมุนไพร เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สารให้ความหวานสังเคราะห์ อาหาร เครื่องดื่ม ผลไม้ และผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร ผู้นำเข้าต้องจดทะเบียนกับกระทรวงการค้าและกระทรวงอุตสาหกรรม หรือจดทะเบียนกับหน่วยงาน ออย. (BPOM) ของอินโดนีเซีย และระบุหมายเลขทะเบียน (ML.NO.) ลงในผลิตภัณฑ์

2) การห้ามนำเข้า (Import Ban)

- กุ้ง เนื่องจากมีโรคระบาด จึงห้ามนำเข้าเพื่อมิให้โรคกระจายออกไป

- เกลือ เพื่อเป็นการปกป้องผู้ผลิตภายในประเทศ
- ยาแผนโบราณ เนื่องจากพบว่ามีสารอันตราย

3) การขอใบอนุญาต/ นำเข้าสินค้าที่กำหนด 5 ประเภท (Certain Products)

ในปี 2547 มีการออกกฎระเบียบในการขออนุญาตนำเข้าสินค้าหลายชนิด ซึ่งผู้นำเข้าจะต้องมีใบอนุญาตนำเข้าพิเศษในสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ ของเด็กเล่น เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผ้าผืน สิ่งทอ เครื่องหนัง รองเท้า ถ้วยเหลือง ข้าวโพด ข้าว น้ำตาล

4) การจดทะเบียน อย. (ML. No. Registration)

กำหนดให้สินค้าอาหาร เครื่องสำอาง ยาโรค ยาสมุนไพร และเครื่องมือแพทย์ ต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงาน อย. (BPOM) ของอินโดนีเซีย และต้องระบุหมายเลขทะเบียน (ML. NO.) ลงในผลิตภัณฑ์

PROCESSED FOOD
FLOW AND REQUIREMENTS FOR BPOM REGISTRATION
(Update as of October 2023)

Based on Government Regulation No. 39/2021 Implementation in the Halal Product Guarantee Sector (Halal certification is being implemented in stages based on product type, and for food will be valid effectively 17 October 2024)

DOCUMENT REQUESTED

1. Company Registration (NIB)
2. Tax number identification
3. Trading Business-License (SIUP)/Import Identification Number (API)/Determination Letter as Registered Importer (IR) for alcoholic beverages
4. Results of audits of distribution facilities (PSB) recommended by the local FDA Center
5. Letter of appointment (LOA) ratified by a public notary, local chamber of commerce, or Representative of the Republic of Indonesia abroad

LAW BASIS

- REGULATION OF NATIONAL AGENCY OF THE DRUG AND FOOD CONTROL NUMBER 23 OF 2023 CONCERNING PROCESSED FOOD REGISTRATION
- GOVERNMENT REGULATION NUMBER 32 OF 2017 CONCERNING TYPES AND RATES OF NON-TAX STATE REVENUES APPLICABLE TO NATIONAL AGENCY OF THE FOOD AND DRUG CONTROL

COMPANY ACCOUNT REGISTRATION

1. INPUT AND UPLOAD COMPANY DATA
2. RECEIVE ID & PASSWORD

LOGIN THROUGH:
[HTTPS://E-REG.POM.GO.ID](https://e-reg.pom.go.id)

UPLOAD SUPPORTING DOCUMENT

INVOICE ISSUED

VERIFICATION, EVALUATION, AND OFFICER VALIDATION

MARKETING AUTHORIZATION NUMBER/ NOTIFICATION NUMBER

ONLY IMPORTERS/INDONESIAN BASED COMPANY WHO CAN REGISTER FOR THE BPOM PROCESS

PROCESSED FOOD REGISTRATION NON-TAX REVENUE TARIFFS

- Starting from IDR 200,000 - IDR 3,000,000
- This amount based on the product category that registered
- The highest tariff, namely IDR 3,000,000, applies to claimed food, alcoholic drinks and food for special nutritional needs
- For other types of food, such as drinks, the rate is IDR 300,000, snacks IDR 300,000, and bakery IDR 300,000.

HOW TO REGISTER YOUR COSMETICS PRODUCT TO BPOM
(Update as of October 2023)

Cosmetics Notification Holder

1. Licensed cosmetic manufacturer located in Indonesia
2. Licensed Cosmetics Importer
3. Individual/Business Entity which assigns production contract to cosmetic industries

Cosmetics Notification Non-Tax Revenue Tariffs

1. Import (outside ASEAN) IDR 1,500,000 / item
2. Manufactured within ASEAN Country IDR 500,000 / item
3. Kit Product IDR 100,000 / item
4. Notification Variation: IDR 100,000 / item

COMPANY ACCOUNT REGISTRATION (User ID & Password) → **PRODUCT NOTIFICATION (Verify Administrative Document and formula)** → **NOTIFICATION DECISION (Approval/Additional Data/Confirmation/Rejection)**

DOCUMENT REQUESTED

1. Company Registration (NIB)
2. Declaration of Brand Rights, Certificate/Trademark Registration Form
3. Letter of recommendation as notification applicant from the local Head of UPT BPOM
4. Business license
5. Importer's Tax number identification
6. Agency appointment letter that is still valid for at least 6 (six) months
7. Letter of Authorization (LOA)
8. Certificate of Free Sales (CFS)
9. Certificate Good Manufacturing Product

MARKETING AUTHORIZATION NUMBER/ NOTIFICATION NUMBER (+ZD BARCODE & E-SIGN)

ALL PROCESS CONDUCT THROUGH ONLINE BASED AT <https://notifikas.pom.go.id>
ONLY IMPORTERS/INDONESIAN BASED COMPANY WHO CAN REGISTER FOR THE BPOM PROCESS

Law Basis

- Government Regulation Number 32 of 2017 concerning Types and Rates of Non-Tax State Revenues Applicable to National Agency of the Food and Drug Control
- Regulation of Indonesian FDA No.3/2022 on Cosmetic's Claim Technical Requirement
- Regulation of Indonesian FDA No.23/2019 and No.17/2022 (Revision) on Cosmetic Ingredients Technical Requirement
- Regulation of Indonesian FDA No.21/2022 on Notification Submission Procedures for Cosmetics
- Government Regulation No. 39/2021 Implementation in the Halal Product Guarantee Sector (Halal certification is being implemented in stages based on product type, will be valid effectively 17 October 2024)

Cosmetics: intended for use on the outside of the human body

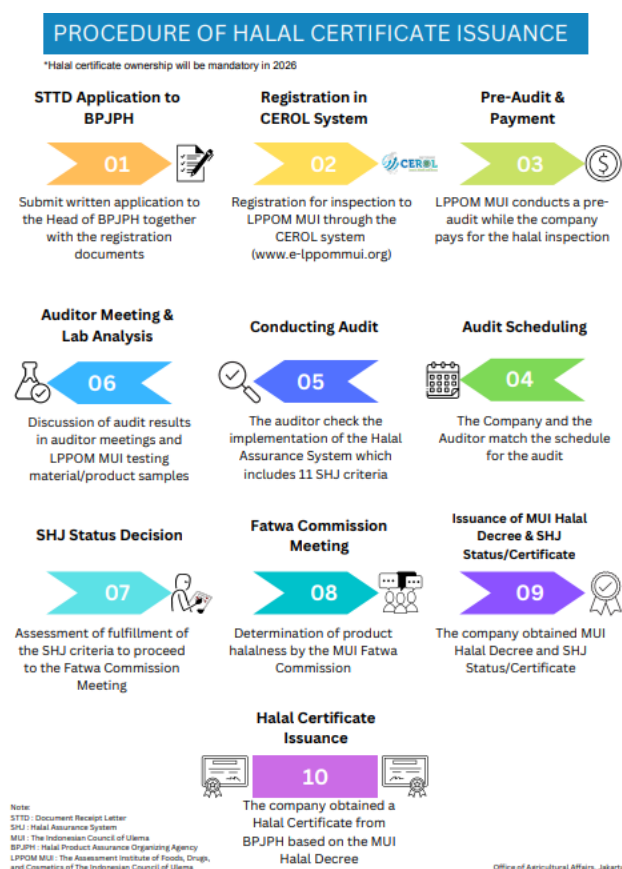
- Epidermis (skin care preparations)
- Hair (shampoo, hair conditioner, hair colorant)
- Nail (nail color)
- Lip (lip color, lip care)
- Outer genital organs (feminine hygiene)
- Teeth and oral mucosa (dentifrices, mouth wash)

PLEASE PAY ATTENTION FOR HALAL REGISTRATION BEFORE SUBMITTING TO BPOM REGISTRATION

5) การรับรองฮาลาล

อาหาร เครื่องดื่ม เครื่องสำอาง ยา และผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภคอื่น ๆ ที่จำหน่ายในอินโดนีเซีย จำเป็นต้องได้รับการรับรองฮาลาล จากสำนักงานรับรองฮาลาลของอินโดนีเซีย (BPJPH) ผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองต้องแสดง หมายเลขรับรองฮาลาล และ สัญลักษณ์ฮาลาลของอินโดนีเซีย บนบรรจุภัณฑ์เพื่อให้เป็นไปตามกฎระเบียบฮาลาลของประเทศ

การรับรองฮาลาลจะ บังคับใช้กับสินค้าทุกประเภทที่นำเข้าอินโดนีเซียภายในเดือนตุลาคม 2569

6) การกำหนดปริมาณการนำเข้า

- กำหนดให้ผู้นำเข้าน้ำตาลทรายมี 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทผู้ผลิต (Import Producers: IP) และผู้นำเข้าจดทะเบียน (Approved/ Register Importer: IT)
- ต้องขออนุญาตนำเข้าภายใต้โควตา

- กำหนดการส่งมอบระหว่างเดือนมกราคม-พฤษภาคม
- เครื่องมือทางการเกษตร (ที่มีใช้เครื่องจักร) เช่น จอบ เสียม มีด เป็นต้น จะต้องนำเข้าโดยบริษัทที่ได้รับ การแต่งตั้งจากกระทรวงการค้าอินโดนีเซียเท่านั้น จึงจะสามารถนำเข้าได้

7) เอกสารประกอบการนำเข้าสินค้าทุกชนิด

- Proforma Invoice/ Commercial Invoice
- เอกสารรับรองแหล่งกำเนิด
- Packing list
- Bill of lading
- ใบรับรองการประกันภัยและใบรับรองอื่น ๆ เพื่อรับรองส่วนประกอบของสินค้า เช่น อาหาร ยา เป็นต้น ซึ่งกฎระเบียบตั้งแต่ปี 2556 กำหนดให้สินค้าประเภทอาหารต้องมีฉลากภาษาอินโดนีเซีย

8) การป้องกันการค้ารูปแบบผูกขาดภายในประเทศ

กำหนดให้สินค้าที่วางจำหน่ายในประเทศทุกชนิด ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า คือ Prohibition against Monopolistic Practices and Unfair Business Competition เพื่อป้องกันการผูกขาดการค้า

ตารางแสดงการสรุปสินค้าที่มีการห้ามนำเข้าหรือมีกฎระเบียบควบคุมการนำเข้า

ประเภท	ชนิดของสินค้า
1. สินค้าส่งออก	
• สินค้าที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎระเบียบ	Moniac โดยเฉพาะที่มีการส่งออกไปยังยุโรป สินค้ากาแฟ สิ่งทอ แผ่นไม้วีเนียร์ และไม้อัด
• สินค้าควบคุม	วัว พ่อพันธุ์/ แม่พันธุ์ และควาย ปลาที่มีชีวิตและลูกปลา Napoleon Wrasse ปลา Milk Fish ปลามังกร (Arowana fist of Xclerophages Species) กะลา ปาล์ม น้ำมันและก๊าซ ปุ๋ยยูเรีย หนั่งจระเข้ในรูปของ Wet Blue สัตว์ป่าและพันธุ์พืชสงวนซึ่งกำหนดใน Appendix 2 ของ CITES เงินและทองในรูปแบบต่างๆ ยกเว้นที่เป็นเครื่องประดับ เศษหรือเหล็กที่ได้จากการถลุงเหล็ก เศษเหล็กที่ได้จากเหล็กกล้า ทองแดง โลหะผสม บรอนส์ และอะลูมิเนียม

• สินค้าที่ห้ามส่งออก	ปลามีชีวิต ปลามังกร (Arowana fish of Sclerophages Formosus species) Anguila SPP ที่มีขนาดต่ำกว่า 5 มม. ปลาตู้น้ำจืดชนิด Botia macracanthus ที่มีขนาด 15 มม. ขึ้นไป กุ้งน้ำจืดขนาด 8 มม. และแม่พันธุ์ของกุ้ง Penaeidae ยางพาราชนิด Crumb วัตถุโบราณ ซึ่งมีคุณค่าทางวัฒนธรรม สัตว์ป่าและพันธุ์พืชสงวน วัตถุติดประเภทแท่งเหล็ก เศษเหล็ก ยางพาราชนิดแผ่นไม่รมควัน และรมควันที่มีคุณภาพต่ำกว่า Quality IV, Remilled 4, Cutting C, Blanked D. off หนังสติ๊ก หนังสือประเภท West Blue ยกเว้นหนังสือจะเข้ Wet Blue แร่ดิบที่ยังไม่ได้ผ่านขั้นตอนการถลุง
2. สินค้านำเข้า	
• สินค้านำเข้าที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎระเบียบ	น้ำตาล ข้าว เหลือ Nitro Cellulose วัตถุอันตรายบางประเภท สารหล่อลื่น Optic Discs สิ่งทอและผลิตภัณฑ์เซรามิก และวัตถุดิบที่เป็นอันตรายต่อชั้นบรรยากาศ เพชรดิบ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พลาสติก วัตถุระเบิด สารให้ความหวาน (Saccharine) เครื่องมือเครื่องถ่ายเอกสารสี และก๊าซ LPG
• สินค้าที่ห้ามนำเข้า	สินค้าที่ใช้แล้ว (Used Goods) เครื่องพิมพ์ภาษาอินโดนีเซีย Pesticides Ethylene Dibromide (EDB), B3 Waste, Gombal BPO (ที่เป็นวัตถุดิบและสินค้า) Derivatives of Halogenation, Sulfonation, Nitration ซึ่งประกอบด้วย Halogen จากเกลือ Psychotropic ยาเสพติดและวัตถุดิบสำหรับอาวุธเคมี
3. สินค้าที่นำเข้าได้เสรี	คือสินค้านำเข้าทุกประเภทที่ไม่ได้อยู่ภายใต้บังคับของกฎระเบียบ สินค้าควบคุม หรือสินค้าที่ห้ามนำเข้า

2.7 ระบบโลจิสติกส์และการขนส่ง

โลจิสติกส์มีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นตัวสะท้อนภาพรวมของเศรษฐกิจของประเทศ อินโดนีเซียเป็นประเทศหมู่เกาะที่ใหญ่ที่สุดในโลก และครอบคลุมพื้นที่มากกว่า 5,000 กิโลเมตร ดังนั้น การจะทำให้การขนส่งและการจัดจำหน่ายสินค้า หรือทรัพยากรในประเทศมีประสิทธิภาพ หรือราคาถูก จึงถือเป็นเรื่องท้าทายมาก

นอกจากนั้น ประชากรในประเทศกว่า 280 ล้านคน อาศัยกระจายกันตามหมู่เกาะ โดยประมาณร้อยละ 60 อาศัยอยู่บนเกาะชวา และที่เหลือร้อยละ 40 อาศัยกระจายอยู่บนเกาะกว่า 3,000 เกาะ ทั้งนี้ เกาะชวาถือเป็นจุดศูนย์กลางของการผลิต ขณะที่แหล่งทรัพยากรมีอยู่ทั่วไปตามหมู่เกาะอื่น ๆ

ถึงแม้ว่าอินโดนีเซียมีท่าเรือที่สำคัญถึง 25 แห่ง และสนามบินระหว่างประเทศ 36 แห่ง แต่ศูนย์รวมการขนส่งทั้งในประเทศและต่างประเทศก็ยังอยู่ที่เมืองหลวงของประเทศ ซึ่งก็คือกรุงจาการ์ตา ที่ตั้งอยู่บนเกาะชวา สำหรับการขนส่งภายในระหว่างเกาะอื่น ๆ นั้น สามารถขนส่งผ่านทางเรือพาณิชย์หรือที่ไม่เชิงพาณิชย์ขนาดเล็ก รวมถึงท่าอากาศยานภายในประเทศขนาดเล็กอีกกว่า 100 แห่ง

การขนส่งระหว่างภูมิภาคและประเภทสินค้าที่แตกต่างกันส่งผลกระทบต่อราคาค่าขนส่งที่แตกต่างกันมาก จากข้อมูลของธนาคารโลก ค่าขนส่งตู้คอนเทนเนอร์ 40 ฟุต ระหว่างเมืองปาดังซึ่งอยู่ที่เกาะสุมาตราตะวันตกมายังกรุงจาการ์ตา คิดเป็นมูลค่า 600 เหรียญสหรัฐฯ ขณะที่ค่าขนส่งตู้คอนเทนเนอร์ดังกล่าวจากกรุงจาการ์ตาไปยังประเทศสิงคโปร์ ราคาเพียง 185 เหรียญสหรัฐฯ ทั้งที่การขนส่งจากกรุงจาการ์ตาไปยังสิงคโปร์มีระยะทางที่ไกลกว่า นอกจากนี้ ด้วยค่าขนส่งที่แพงนี้ อาจส่งผลให้ราคาข้าวในประเทศในจังหวัดหนึ่งสูงกว่าอีกจังหวัดหนึ่งถึงกว่าร้อยละ 64

การขนส่งที่ไม่มีประสิทธิภาพเช่นนี้เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ราคาสินค้าต่างๆ ในประเทศแตกต่างกันมาก อีกทั้งยังเกิดปัญหาการขนส่งที่ล่าช้า เช่น

- ราคากันดัมน้ำมันในเกาะปาปัวแพงกว่าเกาะชวาถึง 20 เท่า
- ราคาน้ำมันแก๊สในเมืองเมดานแพงกว่าในกรุงจาการ์ตาถึง 2 เท่า
- สัมจากประเทศจีนถูกกว่าสัมจากเกาะกาลิมันตัน
- สัมประรดกระป๋องส่งออกไปยังประเทศมาเลเซียถูกกว่าส่งมายังเกาะชวา
- การส่งออกจากท่าเรือกว่าร้อยละ 10 ล่าช้า และไม่สามารถถึงท่าเรือเปลี่ยนผ่านได้ตรงเวลา การขนส่งภายในประเทศล่าช้าเสมอ
- การขนส่งทางรถบรรทุกประมาณร้อยละ 70 ของการขนส่งทั้งหมดในอินโดนีเซีย แต่รถบรรทุกส่วนใหญ่มีสภาพเก่าและไม่มีการบำรุงรักษา
- การขนส่งทางรถบรรทุกจากเมืองบันดุงถึงกรุงจาการ์ตาจะเสียเวลากว่าร้อยละ 75 ในการจอดรอเพื่อผ่านกระบวนการศุลกากรและตรวจสอบสินค้า
- การขนส่งยังคงใช้ระบบเอกสารกระดาษเป็นหลัก ซึ่งมีราคาสูงและยังคงมีการคิดค่าธรรมเนียมนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด

ปัจจุบัน อินโดนีเซียยังคงให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหลักเพื่อลดต้นทุนโลจิสติกส์และสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้ปรับกลยุทธ์จากโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพและการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ โดยเฉพาะในภาคการบิน หนึ่งในประเด็นสำคัญคือท่าอากาศยานนานาชาติ Soekarno-Hatta ซึ่งเป็นประตูหลักของประเทศที่เผชิญปัญหาความแออัดเป็นเวลานาน แทนที่จะดำเนินการก่อสร้างอาคารผู้โดยสาร 4 ตามแผนเดิม รัฐบาลเลือกใช้แนวทางประหยัดกว่าโดยปรับปรุงอาคารผู้โดยสารที่มีอยู่ เช่น อาคารผู้โดยสาร 1C ให้เปิดดำเนินการอีกครั้งในปลายปี 2568 หลังการปรับปรุงที่เพิ่มความสามารถรองรับผู้โดยสารจาก 3 ล้านคนเป็น 10 ล้านคนต่อปี การปรับปรุงเพิ่มเติมของอาคารผู้โดยสาร 1-3 ทำให้ท่าอากาศยานมีความสามารถรองรับรวมประมาณ 96 ล้านคนต่อปี นอกจากนี้รัฐบาลยังได้จัดสรรอาคารผู้โดยสารเฉพาะทาง เช่น อาคารผู้โดยสาร 2F สำหรับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์และอุมเราะห์ โดยรองรับได้ 6.1 ล้านคนต่อปี

นอกเหนือจากจากรถา ปัญหาความแออัดของสนามบินยังเป็นเรื่องสำคัญในศูนย์กลางการบินอื่นๆ เช่น บาห์ลีและสุราบายา ท่าอากาศยานนานาชาติจระห์ไรในบาห์ลี ซึ่งเป็นประตูท่องเที่ยวหลักของประเทศ ยังคงเผชิญแรงกดดันสูงแม้เปิดอาคารผู้โดยสารใหม่ในปี 2566 เดิมทีท่าอากาศยานมีความสามารถรองรับเพียงประมาณ 1.5 ล้านผู้โดยสารต่อปี แต่ก่อนการระบาดของโควิดมีผู้โดยสารมากกว่า 20 ล้านคนต่อปี สะท้อนความจำเป็นเร่งด่วนในการขยายและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อรองรับจำนวนผู้โดยสารในอนาคต

เช่นเดียวกัน ท่าอากาศยานจวนดาในสุราบายาประสบปัญหาความแออัดเรื้อรัง เดิมออกแบบให้รองรับผู้โดยสารราว 6 ล้านคนต่อปี แต่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้รองรับผู้โดยสารมากกว่า 20 ล้านคน ส่งผลให้เกิดความล่าช้า ความแออัด และภาระต่อการปฏิบัติงาน ระบบเรดาร์หอบังคับการบินของจวนดา ยังตรวจจับได้เพียง 21 เที่ยวบินต่อชั่วโมง ขณะที่ปริมาณจริงสูงถึง 40-45 เที่ยวบินต่อชั่วโมง ความไม่สมดุลนี้ทำให้รันเวย์เสื่อมสภาพและเพิ่มความเสี่ยงต่อความล่าช้าของเที่ยวบิน สถานการณ์เหล่านี้ย้ำถึงความจำเป็นของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในระยะยาว ไม่เพียงแต่ในจากรถาแต่รวมไปถึงทุกเครือข่ายท่าอากาศยานของอินโดนีเซีย

ควบคู่กับการเพิ่มขีดความสามารถ รัฐบาลยังลงทุนอย่างมากในการยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานท่าอากาศยานภายใต้การบริหารของ Angkasa Pura การมีจำนวนผู้โดยสารเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง สะท้อนการฟื้นตัวหลังการระบาดของโรคโควิด19และการจัดการการจราจรทางอากาศที่ดีขึ้น ในช่วงเทศกาลฮิดิลฟิตรีปี 2568 ท่าอากาศยาน Soekarno-Hatta ให้บริการผู้โดยสาร 3.56 ล้านคน เพิ่มขึ้นเกือบ 8 เปอร์เซ็นต์จากปี 2567 แสดงถึงศักยภาพการรองรับช่วงเดินทางที่มีปริมาณสูง หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานยังได้ประกาศแผนการปฏิรูปครั้งใหญ่เพื่อยกระดับท่าอากาศยาน Soekarno-Hatta ให้อยู่ในกลุ่ม 10 อันดับแรกของโลกภายในปี 2572 ความพยายาม

เหล่านี้สอดคล้องกับนโยบายระดับชาติเพื่อพัฒนาเครือข่ายการบิน เพิ่มการเชื่อมต่อ และยกระดับคุณภาพการบริการในสนามบินที่มีปัญหาความแออัด เช่น บาห์ลีและสุราบายา

การเปลี่ยนจากโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ไปเป็นการปรับปรุงอาคารผู้โดยสารเฉพาะทางสะท้อนกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพและคุ้มค่ามากขึ้น ความท้าทายเดิม เช่น ความแออัดของสนามบินและความล่าช้าเนื่องจากปัญหาจราจรทางอากาศ ยังคงเป็นประเด็นสำคัญ แต่แนวทางปัจจุบันมุ่งหวังผลลัพธ์ที่เร็วกว่าในต้นทุนที่ต่ำกว่า การยกเลิกโครงการเมกะโปรเจกต์อาคารผู้โดยสาร 4 เป็นตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงลำดับความสำคัญนี้ โดยงบประมาณถูกจัดสรรใหม่ไปสู่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ กลยุทธ์นี้ช่วยสนับสนุนเป้าหมายระดับชาติในการพัฒนาให้ระบบโลจิสติกส์มีความทันสมัย ยกระดับประสบการณ์ผู้โดยสาร และตอบสนองความต้องการการเดินทางระหว่างประเทศที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงด้านขีดความสามารถยังคงมีอยู่ โดยเฉพาะในสนามบินอย่างบาห์ลีและสุราบายาที่ดำเนินงานเกินขีดจำกัดการออกแบบ และจำเป็นต้องมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองการเติบโตของผู้โดยสารในอนาคต

2.8 การขนส่งระหว่างประเทศไทยและอินโดนีเซีย (โลจิสติกส์)

การขนส่งสินค้าจากประเทศไทยไปยังอินโดนีเซียที่นิยมมากที่สุด คือ การขนส่งทางเรือ ส่วนรองลงมา คือ การขนส่งทางอากาศ ซึ่งการขนส่งทางเรือได้รับความนิยมมากที่สุดเนื่องจากมีต้นทุนต่ำกว่าการขนส่งทางอากาศ

การขนส่งทางเรือได้รับความนิยมในการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศไทยไปยังประเทศอินโดนีเซีย เนื่องจากสามารถบรรทุกสินค้าได้จำนวนมากและประหยัดค่าขนส่ง แม้ว่าระยะเวลาในการขนส่งจะนานกว่าการขนส่งทางอากาศ อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาการขนส่งทางเรือจะใช้เวลาประมาณ 5-10 วัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะและจำนวนบรรทุกของเรือ ท่าเรือหลักอยู่ที่กรุงจาการ์ตาและปาเล็มบัง

การขนส่งทางอากาศโดยสายการบินแห่งชาติของอินโดนีเซีย Garuda Airline (GA) การบินไทย และสายการบินแอร์เอเชีย

2.9 โอกาสทางการค้าการลงทุนและปัญหาอุปสรรค

จุดแข็ง

- 1) ตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่และเติบโตต่อเนื่อง

อินโดนีเซียยังคงเป็นเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดในอาเซียน มีประชากรมากกว่า 280 ล้านคน ส่งผลให้มีอุปสงค์ระยะยาวที่แข็งแกร่งในสินค้าบริโภค โครงสร้างพื้นฐาน พลังงาน และบริการดิจิทัล การขยายตัวของเมืองและจำนวนครัวเรือนรายได้ปานกลางที่เพิ่มขึ้นยังช่วยผลักดันการใช้จ่ายในสินค้านำเข้าคุณภาพสูง

2) กำลังซื้อที่เพิ่มขึ้นในเขตเมืองสำคัญ

แม้กลุ่มผู้มีรายได้สูงจะมีสัดส่วนเพียงประมาณ 8–10% ของประชากรทั้งหมด แต่กลุ่มนี้มีศักยภาพในการใช้จ่ายสูง โดยเฉพาะในเมืองหลัก เช่น จาการ์ตา สุราบายา เมดัน และบันดุง ผู้บริโภคกลุ่มนี้นิยมสินค้าคุณภาพสูง ระดับพรีเมียม และสินค้านำเข้า เช่น ผลิตภัณฑ์สุขภาพ อิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์ความงาม และอาหารเฉพาะทาง

3) ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์

อินโดนีเซียยังคงมีทรัพยากรธรรมชาติสำคัญจำนวนมาก เช่น นิกเกิล ทองแดง ถ่านหิน น้ำมันและก๊าซ ไม้ และสินค้าเกษตร นโยบายผลักดันอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศของรัฐบาล โดยเฉพาะการถลุงนิกเกิลและการผลิตแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้า เปิดโอกาสการลงทุนแก่ซัพพลายเออร์ต่างชาติด้านเครื่องจักรชิ้นส่วน และเทคโนโลยี

4) การพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง

อินโดนีเซียเพิ่มการลงทุนในระบบโลจิสติกส์ ท่าเรือ ถนน สนามบิน นิคมอุตสาหกรรม และการเชื่อมต่อดิจิทัล โครงการล่าสุดรวมถึงการปรับปรุงสนามบินหลัก (เช่น การยกระดับ Soekarno–Hatta และการปรับปรุงอาคารผู้โดยสาร), การขยายถนนโทลล์เวย์ และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์แห่งชาติ ความพยายามเหล่านี้มีเป้าหมายเพื่อลดต้นทุนโลจิสติกส์และเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันของธุรกิจ

5) ระบบดิจิทัลและอีคอมเมิร์ซที่พัฒนาอย่างก้าวกระโดด

อีคอมเมิร์ซยังคงเป็นหนึ่งในภาคเศรษฐกิจที่เติบโตเร็วที่สุดของอินโดนีเซีย การยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลที่แข็งแกร่ง การขยายระบบชำระเงินออนไลน์ และการสนับสนุนจากภาครัฐต่อเศรษฐกิจดิจิทัล สร้างโอกาสให้กับอีคอมเมิร์ซข้ามพรมแดน บริการดิจิทัล และผู้ส่งออกที่ต้องการเจาะตลาดค้าปลีกออนไลน์

จุดอ่อน / ความท้าทาย

1) ความไม่แน่นอนด้านกฎระเบียบและการเปลี่ยนแปลงนโยบายบ่อยครั้ง

แม้รัฐบาลจะพยายามปรับปรุงสภาพแวดล้อมการลงทุน (เช่น การปฏิรูปกฎหมาย Omnibus Law) แต่กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ยังไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว และบางครั้งไม่มีแนวทางปฏิบัติที่

ชัดเจน ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การนำเข้า ภาษี การออกใบอนุญาต การรับรองฮาลาล และข้อกำหนดด้าน สัดส่วนการผลิตภายในประเทศ (TKDN)

2) ระบบราชการที่ซับซ้อนและความล่าช้าด้านการบริหารจัดการ

แม้ระบบการออกใบอนุญาตธุรกิจ OSS (Online Single Submission) จะช่วยให้ดีขึ้น แต่ภาคธุรกิจยัง เผชิญกระบวนการที่ล่าช้า ขั้นตอนที่ไม่ชัดเจน และความเสี่ยงต่อการทุจริตในบางระดับ โดยเฉพาะใน ระดับท้องถิ่น

3) ช่องว่างด้านโครงสร้างพื้นฐานนอกเขตเมืองใหญ่

แม้โครงสร้างพื้นฐานกำลังได้รับการพัฒนา แต่หลายพื้นที่นอกเกาะชวายังคงประสบปัญหาเครือข่ายคมนาคมที่ไม่เพียงพอ ความสามารถในการรองรับของท่าเรือที่จำกัด ต้นทุนขนส่งระหว่างเกาะสูง และระบบไฟฟ้าที่ไม่เสถียร ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนโลจิสติกส์และการดำเนินงานของธุรกิจสูงขึ้น

4) ความผันผวนของค่าเงิน

ค่าเงินรูเปียห์ของอินโดนีเซียยังคงอ่อนไหวต่อภาวะเศรษฐกิจโลก การปรับอัตราดอกเบี้ยของสหรัฐฯ และความผันผวนของราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ช่วงที่ค่าเงินอ่อนค่าจะทำให้ต้นทุนนำเข้าสูงขึ้นและสร้างความไม่แน่นอนให้ผู้ส่งออกต่างประเทศ

5) ข้อจำกัดด้านโลจิสติกส์และต้นทุนการขนส่งภายในประเทศที่สูง

แม้จะมีความพยายามปรับปรุง แต่ความท้าทายด้านโลจิสติกส์ยังคงอยู่ รวมถึงความแออัดของท่าเรือ การขาดแคลนระบบห่วงโซ่ความเย็น (cold chain) ในการขนส่งทางบกที่ยาวนาน และคุณภาพของสาธารณูปโภคที่ไม่สม่ำเสมอ ปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้สินค้าล่าช้าและต้นทุนกระจายสินค้าภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้น

โอกาส

1) กระแสการลงทุนที่เพิ่มขึ้นและการปฏิรูประบบธุรกิจ ทำให้สภาพแวดล้อมการลงทุนของอินโดนีเซียมีแนวโน้มดีขึ้น ในไตรมาสที่ 1 ปี 2568 กระแสเงินลงทุนรวมอยู่ที่ 465.2 ล้านล้านรูเปียห์ เพิ่มขึ้น 15.9% เมื่อเทียบกับปี 2567 รัฐบาลเร่งปฏิรูประบบการออกใบอนุญาตธุรกิจผ่าน PP 28/2025 (การอนุญาตธุรกิจตามระดับความเสี่ยง) เพื่อทำให้กระบวนการง่ายขึ้น ลดขั้นตอนที่ยุ่งยาก และเพิ่มความชัดเจนแก่ผู้ลงทุน

2) อุตสาหกรรมต่อ ยอดมูลค่า (“Hilirisasi”) รัฐบาลให้ความสำคัญกับการแปรรูปและการพัฒนาอุตสาหกรรมปลายน้ำ ในไตรมาส 3 ของปี 2568 การลงทุน 30.6% ของทั้งหมดไหลเข้าสู่ภาคปลายน้ำ (เหมืองแร่ พืชสวน ฯลฯ) เพื่อสร้างห่วงโซ่มูลค่าในประเทศ ซึ่งเป็นโอกาสสำหรับธุรกิจด้านการแปรรูป การผลิต และโครงสร้างพื้นฐาน

3) การสนับสนุนจากพันธมิตรพัฒนาในต่างประเทศ เช่น ธนาคารโลกอนุมัติเงินทุน 2,128 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อเสริมความแข็งแกร่งให้ระบบการเงินของอินโดนีเซีย ส่งเสริมการเงินดิจิทัล และสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานสีเขียว

4) ศักยภาพแรงงาน แม้ว่ากำลังแรงงานของอินโดนีเซียจะมีขนาดใหญ่และต้นทุนต่ำ แต่การปฏิรูปและการเร่งลงทุนของรัฐบาลสามารถช่วยเพิ่มการจ้างงานในภาคที่มีมูลค่าสูงกว่า (เช่น การแปรรูป พลังงานสีเขียว) แทนการจ้างงานที่ใช้ทักษะต่ำเพียงอย่างเดียว

อุปสรรค

1) ข้อจำกัดการส่งออกและมาตรการด้านความมั่นคงของอุปทาน อินโดนีเซียได้ออกข้อควบคุมที่เข้มงวดมากขึ้นต่อการส่งออกน้ำมันพืชใช้แล้ว (UCO) และกากปาล์ม เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมน้ำมันพืชและไบโอดีเซลภายในประเทศ มาตรการด้านความมั่นคงของอุปทานลักษณะนี้อาจเป็นอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี และอาจทำให้นักลงทุนต่างชาติที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบมีความกังวล

2) รัฐบาลกำลังผลักดันนโยบายพึ่งพาตนเองด้านอาหารอย่างเข้มข้น โดยมีแผนขยายพื้นที่เพาะปลูกอีก 3 ล้านเฮกตาร์เพื่อเพิ่มการผลิตพืชอาหารหลัก แม้จะช่วยเสริมความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ แต่ก็อาจจำกัดธุรกิจเกษตรที่ต้องพึ่งพาการนำเข้า หรือสร้างความเสี่ยงด้านนโยบายให้คู่ค้า

3) แม้มีความพยายามปฏิรูป แต่ยังมีโครงการลงทุนจำนวนมากที่ “มีศักยภาพแต่ไม่เกิดขึ้นจริง” ในปี 2567 มีเงินลงทุนศักยภาพสูงถึง 2,000 ล้านล้านรูเปียห์ที่ยังไม่ถูกนำไปใช้ ส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่แน่นอนด้านกฎระเบียบ นโยบายที่ทับซ้อนกัน และขั้นตอนราชการที่ล่าช้า

4) ความเสี่ยงด้านค่าเงินและภาวะเศรษฐกิจมหภาค อาจทำให้นักลงทุนต่างชาติยังคงระมัดระวังต่อความเสี่ยงค่าเงิน (การอ่อนค่าของรูเปียห์) ซึ่งอาจจำกัดการไหลเข้าของเงินทุน หรืออาจทำให้เกิดการไหลออกของเงินทุนหากสถานการณ์แย่ลง

5) ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม กฎระเบียบ และนักลงทุน โดยเฉพาะในภาคปาล์มน้ำมันและ
ทรัพยากรธรรมชาติ อาจเผชิญแรงกดดันด้านกฎระเบียบระหว่างประเทศที่เพิ่มขึ้น (เช่น ข้อกำหนดห่วงโซ่
อุปทานปลอดการตัดไม้ทำลายป่า) และข้อจำกัดภายในประเทศ ซึ่งทำให้ต้นทุนและความซับซ้อนในการ
ดำเนินธุรกิจสูงขึ้น

3. ต้นทุนการทำธุรกิจ

3.1 ค่าเช่าที่ดินและราคาที่ดิน (Jabodetabek)

Submarket	Planned Area	Developed Area	YTD Demand	Overall Sales Rate	AVG. Land Price	
	(Ha)	(Ha)	(Ha)		(IDR/ sqm.)	USD/ sqm.)
Jakarta	1,144	785	23,616	86.9%	15,989,558	957
Tangerang	28,323	10,013	214,952	94.5%	14,739,318	883
Bogor -Depok	10,857	4,357	86,150	92.9%	8,860,616	531
Bekasi	14,115	5,481	96,005	95.7%	10,889,925	652
Karawang	207	53	2,205	88.9%	6,764,700	405
Greater Jakarta Totals	54,646	20,689	422,929	94.27%	12,619,854	756

(1\$US = IDR 16,700) * Secondary Market Price

* Karawang ไม่ได้ถูกรวมอยู่ในค่าเฉลี่ยของ Greater Jakarta Area

ที่มา: Cushman & Wakefield MarketBeat reports,

<https://www.cushmanwakefield.com/en/indonesia/insights/jakarta-marketbeat>

3.2 ค่าเช่าสำนักงาน (Jabodetabek)

AVG GROSS RENT (GRADE A) (US\$/Sqm/Month) * 2025	
SUBMARKET	Price \$
Sudirman	20.82
Kuningan	14.99
Gatot Subroto	15.41
Thamrin	18.94
Satrio – Mas Mansyur	13.15
Others (Senayan, etc)	22.14

OVERALL CBD TOTALS	18.58
--------------------	-------

(1\$US = Rp.16,700) *Rental rates reflect Gross Rental including Service Charge

ที่มา: Cushman & Wakefield MarketBeat reports,

<https://www.cushmanwakefield.com/en/indonesia/insights/jakarta-marketbeat>

3.3 ค่าเช่าโกดัง (Jabodetabek)

No	Location	Price/Sqm. (IDR)
1	Jakarta	102,368
2	Bekasi	80,461
3	Karawang & Purwakarta	75,056
4	Tangerang	80,000
5	Bogor	62,017
6	Greater Jakarta Totals	79,980

ที่มา: <https://www.cushmanwakefield.com/en/indonesia/insights/jakarta-marketbeat>

3.4 ค่าก่อสร้างโรงงาน (Jabodetabek)

BUILDING TYPE	Price/Sqm (\$)
ค่าใช้จ่ายการก่อสร้างเฉลี่ยในจาการ์ตา (ทุกประเภท)	~943

ที่มา: <https://www.turnerandtownsend.com/insights/indonesias-construction-sector-finds-its-footing/>

3.5 ต้นทุนด้านแรงงาน (เงินเดือนแต่ละตำแหน่ง)

3.5.1 อุตสาหกรรมการผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค

► Salary Range (per month) | Unit: IDR

	QUALIFICATION	EXPERIENCE (YEARS)	MIN	MAX
ENGINEERING & TECHNICAL (MANUFACTURING)				
Accounting Asst. Manager	SI	5	18,000,000	20,000,000
Android Developer	SI	3	7,000,000	12,000,000
Area Sales Manager	SI	3	8,000,000	15,000,000
Area Sales Manager - Project	SI	3	8,500,000	15,000,000
Automation Mechanical Engineer - APAC	SI	3	12,000,000	15,000,000
Brand & Communication Marketing	SI	3	10,000,000	15,000,000
Brand Activation Senior Staff	SI	3-5	10,000,000	15,000,000
Brand Manager	SI	5	27,000,000	30,000,000
Business Analyst	SI	4	10,000,000	12,000,000
Corporate People Development Dept. Head	SI	5	25,000,000	30,000,000
Costing Engineer	SI	3	6,000,000	15,000,000

► Salary Range (per month) | Unit: IDR

	QUALIFICATION	EXPERIENCE (YEARS)	MIN	MAX
ENGINEERING & TECHNICAL (MANUFACTURING)				
Project Engineer	SI	15	15,000,000	35,000,000
Purchasing Asst. Manager	SI	5	20,000,000	25,000,000
Purchasing Coordinator	SI	3	13,000,000	15,000,000
Purchasing Manager	SI	5	15,000,000	18,000,000
Purchasing Supervisor	SI	4	6,000,000	8,000,000
QA Department Head	SI	10	25,000,000	30,000,000
Quality Assurance QA Advisor	SI	8	20,000,000	25,000,000
Quality Performance & Improvement	SI	5	22,000,000	30,000,000
R&D Supervisor	SI	3-5	14,000,000	16,000,000
Regional Quality Manager	SI	5	22,000,000	30,000,000
Research & Development Manager	SI	8	18,000,000	25,000,000
Research & Innovation Manager	SI	10	18,000,000	25,000,000

► Salary Range (per month) | Unit: IDR

	QUALIFICATION	EXPERIENCE (YEARS)	MIN	MAX
ENGINEERING & TECHNICAL (MANUFACTURING)				
HSE Supervisor	SI	3-6	6,500,000	9,000,000
Industrial Engineer	D3	3	5,500,000	6,500,000
IRGA Dept. Head	SI	5	25,000,000	30,000,000
IT Staff	D3	5	7,000,000	8,500,000
Japanese Interpreter	SI	2	6,000,000	7,000,000
Legal Manager	SI	5	20,000,000	30,000,000
Logistic Deputy Manager	SI	5	20,000,000	25,000,000
Maintenance Engineer	SI	10	8,000,000	14,000,000
Maintenance Engineer	D3	3	5,500,000	6,000,000
Mandarin Speaker	SI	3	12,000,000	15,000,000
Market Researcher Senior Supervisor	SI	3	10,000,000	15,000,000
Marketing Manager	SI	5	15,000,000	18,000,000

► Salary Range (per month) | Unit: IDR

	QUALIFICATION	EXPERIENCE (YEARS)	MIN	MAX
ENGINEERING & TECHNICAL (MANUFACTURING)				
Data Analyst	SI	3	10,000,000	13,000,000
Demand Planning Dept. Head	SI	10	25,000,000	30,000,000
Demand Planning Manager	SI	5	22,000,000	30,000,000
Digital Marketing Manager	SI	7	15,000,000	20,000,000
Finance Controller	SI	5-7	30,000,000	40,000,000
Finance Manager	SI	5-11	21,000,000	35,000,000
Fitting Maintenance Dept Head	SI	5	25,000,000	30,000,000
General Manager - Expatriate	SI	10-15	150,000,000	250,000,000
General Manger Manufacturing	SI	15	35,000,000	40,000,000
Head of Finance	SI	12	20,000,000	25,000,000
HR Manager	SI	10	20,000,000	25,000,000

► Salary Range (per month) | Unit: IDR

	QUALIFICATION	EXPERIENCE (YEARS)	MIN	MAX
ENGINEERING & TECHNICAL (MANUFACTURING)				
Sales Development Supervisor	SI	3-5	10,000,000	15,000,000
Sales Engineer - Representative Indonesia for Electrical & HVAC Manufacturing	SI	3-5	20,000,000	26,000,000
Sales Engineer - MV	SI	5	6,500,000	7,000,000
Sales Promotion Section Head	SI	3	8,500,000	15,000,000
Senior HR Specialist	SI	5	20,000,000	35,000,000
Senior Talent Acquisition & Employer Branding	SI	7	35,000,000	40,000,000
Supply Chain Analyst - Ausie	SI	5	15,000,000	17,000,000
Tender Support Engineer - MV	SI	5	10,000,000	11,000,000
TS Specifier	SI	3	8,500,000	15,000,000
UI / UX Designer	SI	3	8,000,000	13,000,000
Warehouse Staff	SI	3	6,200,000	7,000,000
Web Developer	SI	3	7,000,000	12,000,000

► Salary Range (per month) | Unit: IDR

	QUALIFICATION	EXPERIENCE (YEARS)	MIN	MAX
ENGINEERING & TECHNICAL (MANUFACTURING)				
Marketing Staff	SI	2	6,500,000	7,000,000
Operation Manager	SI	12	25,000,000	30,000,000
Plant Division Head	SI	10	40,000,000	45,000,000
PPIC Manager	SI	5-7	10,000,000	13,000,000
Procurement & Packaging Manager	SI	5	22,000,000	30,000,000
Procurement Asst. Manager	SI	5	20,000,000	25,000,000
Procurement Manager	SI	5-7	15,000,000	30,000,000
Procurement Quality Control Assistant Manager	SI	10	15,000,000	25,000,000
Production Data Analyst	SI	4	7,000,000	8,000,000
Production Head	SI	15	12,000,000	15,000,000
Production Manager	SI	8	25,000,000	30,000,000
Production Supervisor	SI	2	6,000,000	8,000,000

ที่มา: Persol Kelly Indonesia Salary Guide, 2566

3.5.2 อุตสาหกรรมโลจิสติกส์และคลังสินค้า

► Salary Range (per month) | Unit: IDR

	QUALIFICATION	EXPERIENCE (YEARS)	MIN	MAX
LOGISTIC & WAREHOUSE				
Area Sales Manager	S1	3	5,000,000	6,500,000
Branch Manager	S1	5	15,000,000	25,000,000
Commercial Analyst	S1	10	15,000,000	20,000,000
Export Documents Staff	S1	2	5,000,000	8,000,000
Export Import Staff - PIB PEB	S1	3	5,500,000	6,000,000
FCL Operations Manager	S1	5	15,000,000	25,000,000
Key Account Manager	S1	5	15,000,000	25,000,000
LCL Export & Document Staff	S1	2	5,000,000	8,000,000
LCL Sales Manager	S1	5	12,000,000	18,000,000
Project Investigator	S1	20	30,000,000	47,000,000
Sales FCL Executive	S1	2	8,000,000	15,000,000
Sales Manager - Contract Logistics	S1	7	30,000,000	40,000,000
Sales Manager - Freight Forwarding	S1	5	30,000,000	40,000,000
Senior Sales Executive	S1	2	8,000,000	15,000,000
Supply Chain Manager	S2	20	30,000,000	45,000,000
Warehouse Manager	S1	10	18,000,000	25,000,000
Warehouse Operation Manager	S1	5	30,000,000	47,000,000

ที่มา: Persol Kelly Indonesia Salary Guide, 2566

3.6 ค่าสาธารณูปโภค

3.6.1 ค่าน้ำ

น้ำในประเทศอินโดนีเซียจะหมายถึงความรวมถึงน้ำใต้ดิน (Ground water) และน้ำดื่ม (Drinking water) จากบริษัทจำหน่ายน้ำ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นรัฐวิสาหกิจ คือ Perusahaan Daerah Air Minum (PDAM) อัตราค่าน้ำใต้ดิน และน้ำดื่มจาก PDAM จะไม่ใช่อัตราเดียวกันในทุกที่ แต่จะขึ้นกับนโยบายของแต่ละท้องถิ่นหรือขึ้นกับบริษัทผู้จำหน่ายน้ำ สำหรับในกรุงจาการ์ตา บริษัทที่ดำเนินการในเรื่องน้ำดื่มก็คือ PT. Aetra Air Jakarta and PT. PAM Jaya (Palyja) อัตราค่าน้ำในกรุงจาการ์ตาจะไม่ใช่อัตราเดียวกันทั้งหมด แต่จะขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้ใช้น้ำ ทั้งนี้ รัฐบาลอินโดนีเซียพยายามที่จะลดการใช้น้ำใต้ดิน เช่น การเก็บภาษีค่าน้ำใต้ดินในกรุงจาการ์ตา

ราคาน้ำ โดย PT. PAM Jaya

Group	Customer Description	Rate use of water (per m ³)		
		0-10 m ³	11-20 m ³	>20 m ³
Group I	Social Service	Rp. 1.000	Rp. 1.500	Rp. 1.700
Group II	Very Low Household	Rp. 1.000	Rp. 1.500	Rp. 1.700
Group III A	Low Household	Rp. 3,550	Rp. 6,750	Rp. 7.500
Group III B	Mid Household/Small Commercial	Rp. 4,900	Rp. 9,500	Rp. 12,500
Group IV A	High Household/ Mid Commercial	Rp. 6,825	Rp. 12,500	Rp. 17,500
Group IV B	1-5 Star Hotel, Factory	Rp. 12,550	Rp. 17,500	Rp. 21,500
Group V	Tanjung Priok Harbour	Rp. 17,500	Rp. 21,500	Rp. 23,000

* อัตราค่าใช้จ่ายของ PT Aetra Air Jakarta ตามที่กำหนดโดย PAM Jaya

ที่มา: <https://pelanggan.pamjaya.co.id/id/tarif-air-minum>

3.6.2 ค่าไฟ

อัตราค่าไฟ (หน่วย: รูเบิลต่อกิโลวัตต์ชั่วโมง)

Tariff Group	Tariff Class	2025
Residential	R1 900 VA	Rp.1,352.00/kwh
	R1 1,300 VA	Rp.1,444.70/kwh
	R1 2,200 VA	Rp.1,444.70/kwh
	R2 3,500 VA - 5,500 VA	Rp.1,699.53/kwh
	R3 > 6,600 kVA	Rp.1,699.53/kwh
Business, Industry, Govt Office	B3 > 200 kVA	Rp.1,114.74/kwh
Industry	I4 > 30,000 kVA	Rp.996.74/kwh

ที่มา: <https://web.pln.co.id/pelanggan/tarif-tenaga-listrik/tariff-adjustment>

3.7 ต้นทุนด้านโลจิสติกส์และอัตราค่าขนส่ง

3.7.1 ต้นทุนด้านโลจิสติกส์และสภาพการคมนาคมในประเทศอินโดนีเซีย

อินโดนีเซียถือเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดในภูมิภาคอาเซียน ด้วยประชากรกว่า 286 ล้านคนที่มีแนวโน้มกำลังซื้อมากขึ้น และเศรษฐกิจของประเทศซึ่งกำลังเจริญเติบโต ทำให้ภาคการขนส่งและระบบโลจิสติกส์เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้อินโดนีเซียกลายเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคได้

ในแต่ละปี รัฐบาลสูญเสียต้นทุนในการพัฒนาระบบขนส่งและโลจิสติกส์ประมาณ ร้อยละ 12 ของ GDP (ตามข้อมูลก่อนหน้านี้) แต่ภายใต้การบริหารของประธานาธิบดี Prabowo Subianto รัฐบาลได้ประกาศมาตรการและนโยบายที่มุ่งลดต้นทุนด้านระบบโลจิสติกส์อย่างเข้มข้น โดยมีการผลักดันให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ดิจิไทเซชัน (digitalisation) ของบริการโลจิสติกส์ และการยกระดับศักยภาพบุคลากรและผู้ประกอบการในภาคโลจิสติกส์

นอกจากนี้ รัฐบาลได้ยกเลิกหรือปรับปรุงระเบียบข้อบังคับหลายประการในระดับภูมิภาค เพื่ออำนวยความสะดวกในการออกใบอนุญาตและลดอุปสรรคด้านราชการ และได้กำหนดโครงการเชิงกลยุทธ์ที่เปิดโอกาสทางธุรกิจรวมถึงอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนภายในประเทศ ดังนี้

การคมนาคมทางบก

อุปสรรคที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งสำหรับนักลงทุนในอินโดนีเซียคือการขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคม โดยเฉพาะในกรุงจาการ์ตา ซึ่งประสบปัญหาการจราจรติดขัดอย่างรุนแรง ล่าสุดมีรายงานว่าความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากปัญหาการจราจรในกรุงจาการ์ตาสูงถึงประมาณ 6.5 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ต่อปี (ประมาณ 100 ล้านล้านรูเปียห์) ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับข้อมูลก่อนหน้านี้ เครือข่ายถนนในอินโดนีเซียส่วนใหญ่ยังคงเป็นถนนขนาดเล็ก มีความแออัดสูง และคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน ตั้งแต่ถนนหลวงจนถึงเครือข่ายถนนในระดับจังหวัดและเขตเมืองที่ยังคงมีสภาพไม่ดี

- ระบบขนส่งมวลชนจาการ์ตา (Jakarta Mass Rapid Transport: MRT) ถือเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการพัฒนาระบบขนส่งทางรางในอินโดนีเซีย โดยประกอบด้วย 2 เส้นทางหลัก ได้แก่ (1) เส้นทางตอนเหนือ-ตอนใต้ (M1 North-South Line) ซึ่งปัจจุบันช่วงที่ 1 ให้บริการเต็มรูปแบบ ระยะทาง 15.7 กิโลเมตร จำนวน 13 สถานี และช่วงที่ 2 ระยะทาง 6 กิโลเมตร จำนวน 8 สถานี อยู่ระหว่างการก่อสร้าง และ (2) เส้นทางตอนตะวันออก-ตะวันตก (M2 East-West Line) ระยะทางรวม 87 กิโลเมตร ซึ่งเริ่มดำเนินการก่อสร้างแล้วในปี 2567 และคาดว่าจะทยอยเปิดให้บริการภายในปี 2569 โดยรัฐบาลของประธานาธิบดีปราโบโว ซูบิอันโตได้ประกาศผลักดันโครงการขนส่งสาธารณะให้เป็นโครงสร้างพื้นฐานระดับชาติ เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรในกรุงจาการ์ตา ซึ่งสร้างความสูญเสียทางเศรษฐกิจมากกว่า 2.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี

• ระบบขนส่งทางรถไฟเชื่อมท่าอากาศยานนานาชาติ ซูการ์โน ฮัตตา (Soekarno-Hatta Airport Rail Link) เป็นรถไฟความเร็วสูงที่เชื่อมระหว่างสนามบิน-กรุงจาการ์ตา โดยเปิดให้บริการเมื่อปลายปี 2560 เพื่อรองรับจำนวนผู้โดยสารในสนามบินที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งรถไฟความเร็วสูงนี้มีระยะทาง 33.86 กิโลเมตร ให้บริการเส้นทางตรงไปยังสนามบินนานาชาติในกรุงจาการ์ตา และผ่าน 4 สถานี ได้แก่ Manggarai-Dukeh Atas-Tanah Abang-Pluit และมีจำนวนผู้โดยสารเพิ่มขึ้นต่อเนื่องหลังโควิด-19 ส่งผลให้รัฐบาลเดินทางพัฒนาแผนเพิ่มความถี่และเส้นทางเชื่อมต่อกับ MRT และ LRT เพื่อรองรับปริมาณการเดินทางที่เพิ่มขึ้น การอำนวยความสะดวกในการเดินทางไป-กลับจากสนามบินนี้ ถือเป็นประโยชน์อย่างมากต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศ

ตารางเวลารถไฟ Airport Raillink

SUDIRMAN BARU – SOEKARNO–HATTA AIRPORT				SOEKARNO–HATTA AIRPORT – SUDIRMAN BARU			
SDB		BPR		BST		BST	
DEP	ARR	DEP	ARR	DEP	ARR	DEP	ARR
04.21	05.01	05.03	05.18	06.10	06.25	06.27	07.06
04.51	05.31	05.33	05.48	07.10	07.25	07.27	08.06
05.51	06.31	06.33	06.48	07.40	07.55	07.57	08.36
06.21	07.01	07.03	07.18	08.10	08.25	08.27	09.06
06.51	07.31	07.33	07.48	08.40	08.55	08.57	09.36
07.51	08.31	08.33	08.48	09.10	09.25	09.27	10.06
08.51	09.31	09.33	09.48	10.10	10.25	10.27	11.06
09.51	10.31	10.33	10.48	11.10	11.25	11.27	12.06
10.21	11.01	11.03	11.18	11.40	11.58	11.57	12.36
10.51	11.31	11.33	11.48	12.10	12.25	12.27	13.06
11.51	12.31	12.33	12.48	13.10	13.25	13.27	14.06
12.51	13.31	13.33	13.48	14.10	14.25	14.27	15.06
13.21	14.01	14.03	14.18	14.40	14.55	14.57	15.36
13.51	14.31	14.33	14.48	15.10	15.25	15.27	16.06
14.51	15.31	15.33	15.48	16.10	16.25	16.27	17.06
15.51	16.31	16.33	16.48	17.10	17.25	17.27	18.06
16.21	17.01	17.03	17.18	17.40	17.55	17.57	18.36
16.51	17.31	17.33	17.48	18.10	18.25	18.27	19.06
17.51	18.31	18.33	18.48	19.10	19.25	19.27	20.06
18.51	19.31	19.33	19.48	20.10	20.25	20.27	21.06
19.21	20.01	20.03	20.18	20.40	20.55	20.57	21.36
19.51	20.31	20.33	20.48				

20.51	21.31	21.33	21.48	21.10	21.25	21.27	22.06
21.21	22.01	22.03	22.18	22.10	22.25	22.27	23.06
21.51	22.31	22.33	22.48	22.40	22.55	22.57	23.36
				23.10	23.25	23.27	00.06

SDB = Stasiun Sudirman Baru (BNI City), BPR = Stasiun Batu Ceper, BST = Stasiun Bandara Soekarno Hatta

ด้านการคมนาคมทางถนน รัฐบาลอินโดนีเซียยังคงพัฒนาและขยายเครือข่ายทางด่วน (Toll Road Network) เชื่อมโยงเกาะหลัก ได้แก่ ชวา สุมาตรา สุลาเวสี และกาลิมันตัน โดยในปี 2568–2569 รัฐบาลตั้งเป้าเร่งก่อสร้างและเปิดให้บริการทางด่วนใหม่เพิ่มเติมตามโครงการโครงสร้างพื้นฐานแห่งชาติ (National Strategic Projects: PSN) เพื่อเสริมความสามารถในการแข่งขันด้านโลจิสติกส์และการกระจายสินค้าในประเทศ

การคมนาคมทางน้ำ

ท่าเรือขนถ่ายตู้สินค้าที่ใหญ่ที่สุดในประเทศคือ ท่าเรือ Tanjung Priok ในกรุงจาการ์ตา ซึ่งในปี 2567 (2024) มีปริมาณตู้สินค้ารวมประมาณ 7.6 ล้าน TEUs และในช่วงเดือนมกราคม–กันยายน 2568 มีปริมาณตู้สินค้าผ่านท่าเรือรวมประมาณ 4,075,521 TEUs ซึ่งเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนประมาณ ร้อยละ 6.3. แม้ปริมาณสินค้าจะมีแนวโน้มเติบโต แต่การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานยังไม่สอดคล้องกับการขยายตัวของปริมาณตู้สินค้าที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ท่าเรือต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น การขนถ่ายสินค้าที่ล่าช้า (bottleneck) และมีรายงานจากบริษัทเดินเรือว่าบางครั้งเรือสินค้าจำเป็นต้องออกจากท่าเรือก่อนบรรทุกสินค้าเต็มลำเพื่อให้เป็นไปตามกำหนดการเดินเรือ

ท่าเรือหลักอื่นๆ ของอินโดนีเซียประกอบด้วย ท่าเรือ Tanjung Perak ณ เมืองสุราบายา จังหวัดชวาตะวันออก, ท่าเรือ Belawan ณ เมืองเมดาน จังหวัดสุมาตราเหนือ และท่าเรือ Makassar ในจังหวัดสุลาเวสีใต้ ซึ่งมียุทธศาสตร์สำคัญในการรองรับการค้าภายในประเทศและการจัดการสินค้าระหว่างเกาะ

รัฐบาลภายใต้การบริหารของประธานาธิบดี Prabowo Subianto ได้เดินหน้าพัฒนาระบบการขนส่งทางทะเลภายใต้โครงการ Maritime Highways เพื่อเพิ่มการเชื่อมโยงเส้นทางเดินเรือระหว่างเมืองชายฝั่งและพื้นที่ห่างไกลทั่วประเทศ พร้อมทั้งมีการขยายและปรับปรุงท่าเรือหลักให้ทันสมัยมากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์และยกระดับสมรรถนะการค้าทางทะเลของประเทศ

นอกจากนี้ รัฐบาลมีแผนพัฒนาเชิงโครงสร้างระยะยาวไปจนถึงปี 2573 (2030) โดยตั้งเป้าก่อสร้างท่าเรือขนาดใหญ่หลายแห่งและท่าเทียบเรือขนาดเล็กกว่า 100 แห่งทั่วประเทศ โดยคาดว่าจะช่วยเพิ่มศักยภาพในการขนส่งสินค้าเป็น 2.1 พันล้านตัน ภายในปี 2573 จากประมาณ 1 พันล้านตันในปัจจุบัน

การคมนาคมทางอากาศ

ปัจจุบันอินโดนีเซียมีสนามบินนานาชาติรวม 36 แห่ง (ข้อมูลอัปเดตปี 2568) โดยสนามบินที่ใหญ่ที่สุดคือสนามบินนานาชาติ Soekarno-Hatta ในกรุงจาการ์ตา นอกจากนี้ยังมีสนามบินนานาชาติอื่น ๆ กระจายอยู่ในพื้นที่สำคัญทั่วประเทศ เช่น สุราบายา บาห์ลี เมดาน เกาะบาดัม ปาดัง อัมบน ยอกยาคาร์ตา โซโล บาลิกปาปัน บันจาร์มาซิน มาคัสซาร์ และมานาโด ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการรองรับปริมาณผู้โดยสาร การท่องเที่ยว และการขนส่งสินค้าทางอากาศที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา

3.7.2 อัตราค่าขนส่ง โดยบริษัทบริการขนส่ง

JNE Regular

No	Destination	Price
1	Jakarta-Medan (1 kg)	Rp 47,000
2	Jakarta-Palembang (1 kg)	Rp 23,000
3	Jakarta-Bandung (1 kg)	Rp 12,000
4	Jakarta-Semarang (1 kg)	Rp 19,000
5	Jakarta-Yogyakarta (1 kg)	Rp 19,000
6	Jakarta-Surabaya (1 kg)	Rp 20,000
7	Jakarta-Samarinda (1 kg)	Rp 69,000
8	Jakarta-Denpasar (1 kg)	Rp 30,000
9	Jakarta-Merauke (1 kg)	Rp 195,000

ที่มา: <https://jne.co.id/en/shipping-fee>

J&T Regular

No	Destination	Price
1	Jakarta-Medan (1 kg)	Rp 27.000
2	Jakarta-Palembang (1 kg)	Rp 18.500
3	Jakarta-Bandung (1 kg)	Rp 12.000
4	Jakarta-Semarang (1 kg)	Rp 19.000
5	Jakarta-Yogyakarta (1 kg)	Rp 19.000
6	Jakarta-Surabaya (1 kg)	Rp 20.000
7	Jakarta-Samarinda (1 kg)	Rp 63.000
8	Jakarta-Denpasar (1 kg)	Rp 28.000
9	Jakarta-Merauke (1 kg)	Rp 150.000

ที่มา: <https://jet.co.id/rates>

Lion Parcel

No	Destination	Price
1	Jakarta-Medan (1 kg)	Rp 36,000
2	Jakarta-Palembang (1 kg)	Rp 36,000
3	Jakarta-Bandung (1 kg)	Rp 10,500
4	Jakarta-Semarang (1 kg)	Rp 17,000
5	Jakarta-Yogyakarta (1 kg)	Rp 17,000
6	Jakarta-Surabaya (1 kg)	Rp 18,000
7	Jakarta-Samarinda (1 kg)	Rp 59,000
8	Jakarta-Denpasar (1 kg)	Rp 27,000
9	Jakarta-Merauke (1 kg)	Rp 137,000

ที่มา: <https://lionparcel.com/tarif>

4.การจัดตั้งบริษัท

4.1 รูปแบบองค์กรธุรกิจในอินโดนีเซีย

กฎหมายอินโดนีเซียฉบับที่ 3/1982 (Law of the Republic of Indonesia No. 3/1982 Concerning Compulsory Registration of Companies หรือ Undang-Undang Republik Indonesia Nomor 3 Tahun 1982 Tentang Wajib Daftar Perusahaan) กำหนดรูปแบบองค์กรธุรกิจประเภทต่างๆ ได้แก่ กิจการเจ้าของคนเดียว (PD: Perusahaan Dagang) ห้างหุ้นส่วน (Fa: Persekutuan Firma) ห้างหุ้นส่วนจำกัด (CV: Commanditaire Vennootschap / Persekutuan Komanditer) สหกรณ์ (Koperasi) บริษัทจำกัด (PT: Perseroan Terbatas)

บริษัทจำกัด หรือ PT (Perseroan Terbatas) ถือได้ว่าเป็นรูปแบบการจัดตั้งธุรกิจรูปแบบหลักในอินโดนีเซีย การจัดตั้งบริษัทจำกัดประกอบด้วย ผู้ถือหุ้นอย่างน้อย 2 คน ซึ่งสามารถจัดตั้งได้ในรูปแบบบริษัทจำกัด หรือ รูปแบบปิด (Limited Partnership หรือ Perseroan Tertutup บริษัทจำกัดที่ไม่ขายหุ้นให้แก่ประชาชนทั่วไป) และบริษัทมหาชนจำกัด หรือ รูปแบบเปิด (Public-Listed Company หรือ Perseroan Terbuka, Tbk บริษัทจำกัดที่ขายหุ้นให้แก่ประชาชนผ่านตลาดหุ้น) โดยเป็นความร่วมมือในการดำเนินธุรกิจที่มีเงินทุนจากหุ้นที่สามารถซื้อและขายได้ ผู้ถือหุ้นมีการจำกัดความรับผิดชอบตามจำนวนหุ้นที่ถือ สิทธิประโยชน์ของบริษัทแยกออกจากทรัพย์สินส่วนตัวของเจ้าของ ทั้งนี้ บริษัท PT ต้องปฏิบัติตามกฎหมายอินโดนีเซียฉบับที่ 40/2007 (Law of the Republic of Indonesia No. 40/2007 Concerning Limited Liability Companies หรือ Undang-Undang Republik Indonesia Nomor 40 Tahun 2007 Tentang Perseroan Terbatas)

นอกจากนี้ รัฐวิสาหกิจ หรือ BUMN (Badan Usaha Milik Negara) นับเป็นองค์กรธุรกิจที่มีบทบาทในเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงรัฐวิสาหกิจ แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1) บริษัทจำกัด เรียกว่า BUMN (Persero) เป็นบริษัทจำกัดที่รัฐเป็นเจ้าของ มีทุนหรือหุ้นของรัฐบาลอย่างน้อยร้อยละ 51 มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร การจัดหาสินค้าและบริการที่มีคุณภาพสูง โดยมีความได้เปรียบในการแข่งขัน

2) บริษัทราชการ หรือ Perjan เป็นรัฐวิสาหกิจมีเงินทุนผ่านงบประมาณของรัฐ เพื่อให้บริการแก่ประชาชน

3) บริษัทมหาชน หรือ PERUM เป็นรัฐวิสาหกิจสำหรับแสวงหาผลกำไร โดยให้บริการแก่ประชาชนที่สนใจ

ทั้งนี้ รัฐวิสาหกิจต้องปฏิบัติตามกฎหมายอินโดนีเซียฉบับที่ 19/2003 (Law of the Republic of Indonesia No. 19/2003 on State Owned Enterprise หรือ Undang-Undang Republik Indonesia Nomor 19 Tahun 2003 Tentang Badan Usaha Milik Negara)

ทั้งนี้ นักลงทุนต่างประเทศที่ดำเนินธุรกิจในอินโดนีเซียจะต้องดำเนินการกับองค์กรธุรกิจเหล่านี้

4.2 รูปแบบการดำเนินธุรกิจของคนต่างชาติในอินโดนีเซีย

อินโดนีเซียกำหนดให้นักลงทุนต่างประเทศสามารถดำเนินธุรกิจในอินโดนีเซียในรูปแบบ ดังนี้

1) บริษัทจำกัดที่มีผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติ หรือ PT PMA (Perseroan Terbatas Penanaman Modal Asing) ภายใต้กฎหมายอินโดนีเซียฉบับที่ 25/2007 (Law of the Republic of Indonesia No. 25/2007 on Capital Investment หรือ Undang Undang Republik Indonesia Nomor 25 Tahun 2007 Tentang Penanaman Modal) โดยจะเป็นการถือหุ้นของชาวต่างชาติ ร้อยละ 100 หรือในอัตราส่วนการถือหุ้นของชาวต่างชาติตามประเภท/สาขาธุรกิจที่กำหนดภายใต้ Presidential Regulation No.10/2021 on Investment Business Lines

2) Representative office หรือ KPPA (Kantor Perwakilan Perusahaan Asing) ภายใต้ Presidential Decree No. 90/2000, Art.1 Decree of the Chairman of BKPM No.2001

บริษัทจำกัดและสำนักงานตัวแทนมีข้อกำหนดการจัดตั้งที่แตกต่างกัน ดังนี้

	บริษัทจำกัด (PT PMA)	สำนักงานตัวแทน (KPPA)
เงินลงทุน	มูลค่าการลงทุนขั้นต่ำ 10,000 ล้านรูเปียห์	ไม่มีข้อกำหนดมูลค่าการลงทุนขั้นต่ำ
ลักษณะ/กิจกรรมธุรกิจ	ดำเนินกิจกรรมเชิงพาณิชย์ในอินโดนีเซีย	ดำเนินการด้านการวิจัย การตลาด เครือข่าย โดยห้ามทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดกำไรหรือรายได้
การจัดตั้งธุรกิจ	ผู้ถือหุ้นอย่างน้อย 2 คน	ไม่มีข้อกำหนดผู้ถือหุ้น มีบริษัทแม่ในต่างประเทศบริหารจัดการสำนักงานตัวแทนในอินโดนีเซีย โดยสามารถแต่งตั้งตัวแทนทางธุรกิจ
รายได้ของธุรกิจ	มีรายได้	ไม่มีรายได้
ใบอนุญาตประกอบธุรกิจ	ใบอนุญาตประกอบธุรกิจแบบถาวร	ตราใบที่การดำเนินกิจกรรม
ขั้นตอน/ระยะเวลาการจัดตั้ง	ขั้นตอนแตกต่างกัน ระยะเวลาประมาณ 3 – 6 เดือนขึ้นอยู่กับลักษณะ/กิจกรรมทางธุรกิจ	ระยะเวลาประมาณ 1 เดือน

	บริษัทจำกัด (PT PMA)	สำนักงานตัวแทน (KPPA)
ธุรกิจที่อนุญาตการลงทุน	จำกัดการลงทุน ตามที่ระบุไว้ใน Negative Investment List	อนุญาตในบางสาขาที่จำกัดการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศ
การถือหุ้นของชาวต่างชาติ	ชาวต่างชาติสามารถถือหุ้นได้ 0 – 100% ตามที่ระบุไว้ใน Negative Investment List	ไม่จำกัดการถือหุ้นของชาวต่างชาติ
วีซ่าทำงานสำหรับชาวต่างชาติ	ผู้ถือหุ้น ผู้อำนวยการ และคณะกรรมการทุกคนสามารถขอวีซ่าทำงาน โดยไม่จำกัดธุรกิจ	หัวหน้าสำนักงานสามารถขอวีซ่าทำงาน โดยไม่จำกัดธุรกิจ ซึ่งการจ้างแรงงานต่างชาติ 1 คนต้องจ้างแรงงานอินโดนีเซีย 3 คน
เอกสารในการยื่นขอจัดตั้ง	1. สำเนาหนังสือเดินทางก่อนวันหมดอายุ อย่างต่ำ 18 เดือน 2. เอกสารแสดงสถานะทางกฎหมายของบริษัท หากผู้ถือหุ้นเป็นนิติบุคคล (แนบหนังสือเดินทางของผู้บริหารก่อนวันหมดอายุอย่างต่ำ 18 เดือน) 3. สัญญาเช่าหรือโฉนดซื้อขาย (หากมีแผนที่จะซื้อพื้นที่สำนักงาน) 4. ที่อยู่ของบริษัท	1. หนังสือแต่งตั้ง (Letter of Appoint) จากผู้อำนวยการบริษัทแม่ ที่รับรองโดยสถานทูต 2. หนังสือแสดงเจตจำนง (Letter of Intent) ที่รับรองโดยสถานทูต 3. หนังสืองบการเงิน (Letter of Statement) ที่รับรองโดยสถานทูต 4. หนังสือรับรองที่ออกโดยสถานทูต 5. สำเนาหนังสือเดินทางก่อนวันหมดอายุ อย่างต่ำ 18 เดือน 6. เอกสารแสดงสถานะทางกฎหมายของบริษัท หากผู้ถือหุ้นเป็นนิติบุคคล (แนบหนังสือเดินทางของผู้บริหารก่อนวันหมดอายุอย่างต่ำ 18 เดือน) 7. สัญญาเช่าหรือโฉนดซื้อขาย (หากมีแผนที่จะซื้อพื้นที่สำนักงาน) 8. ที่อยู่ของสำนักงาน
การรายงานกิจกรรมการลงทุน (LKPM)	รายงานต่อ BKPM ทุก 3 เดือน	รายงานต่อ BKPM เดือนมกราคมและเดือนกรกฎาคม
ค่าใช้จ่ายโดยประมาณ	เริ่มต้นจาก 8,500 ดอลลาร์สหรัฐ	เริ่มต้นจาก 2,000 ดอลลาร์สหรัฐ

บริษัทจำกัด (PT PMA)		สำนักงานตัวแทน (KPPA)
ข้อเสีย	ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก	ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมเชิงพาณิชย์

ที่มา: 1. www.indonesia-investment.com, Foreign Investment in Indonesia

2. www.cekindo.com, Company Registration Indonesia – Understand Requirements & Process

จากข้อกำหนด กระบวนการ และเอกสารดังกล่าว บริษัทจำกัดและสำนักงานตัวแทนจึงมีความยาก/ง่ายในการจัดตั้งที่แตกต่างกัน โดยการจัดตั้งสำนักงานตัวแทนนับเป็นการเตรียมการเพื่อจัดตั้งบริษัทจำกัดในอนาคตต่อไป ทั้งนี้ การจัดตั้งบริษัทจำกัดและสำนักงานตัวแทนสามารถดำเนินการผ่านระบบ Online Single Submission (OSS) ของ คณะกรรมการประสานงานด้านการลงทุน Investment Coordinating Board of Indonesia (Badan Koordinasi Penanaman Modal: BKPM) (รายละเอียด บทที่ 5)

4.3 ขั้นตอนการดำเนินการและค่าใช้จ่ายขั้นต่ำในการจัดตั้งบริษัท

แม้ว่าอินโดนีเซียจะอำนวยความสะดวกการลงทุนจากต่างประเทศ โดย BKPM พัฒนาระบบการให้บริการการลงทุน/การจัดตั้งบริษัทเพื่อดำเนินธุรกิจอินโดนีเซียอย่างต่อเนื่อง (รายละเอียด บทที่ 5) นักลงทุนต่างชาตินิยมใช้บริการบริษัทที่ปรึกษาท้องถิ่นในการเตรียมการก่อนดำเนินการลงทุน ทั้งบริการข้อมูลเรื่องข้อจำกัดในการลงทุนของชาวต่างชาติ การจัดหาสถานที่หรือพื้นที่ในการจัดตั้งสำนักงาน/โรงงาน การประสานงานกับบริษัทที่ดินหรือเจ้าของที่ดิน การทบทวนรายละเอียดสัญญาข้อตกลงต่างๆ อาทิ สัญญาเช่า สัญญาการซื้อขาย ซึ่งบริษัทที่ปรึกษาท้องถิ่นจะคิดค่าบริการเป็นรายครั้ง

ในส่วนของการจัดตั้งบริษัท PT PMA โดยทั่วไป บริษัทที่ปรึกษาท้องถิ่นจะกำหนดค่าบริการการจัดตั้ง หรือ “company establishment package” ขั้นต่ำประมาณ 3,000 เหรียญสหรัฐ และใช้ระยะเวลาจัดตั้งประมาณ 10 สัปดาห์ ครอบคลุมกระบวนการหลัก ได้แก่ การจองชื่อบริษัท การจัดทำและขออนุมัติตราสารจัดตั้งบริษัท การขอหมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี การขอใบอนุญาตการลงทุน การขอรับเลขประจำตัวธุรกิจ ใบอนุญาตประกอบธุรกิจ และ ใบอนุญาตการค้าการพาณิชย์ (หากจำเป็น) อย่างไรก็ตาม ค่าจัดตั้งและระยะเวลาจัดตั้งบริษัท PT PMA จะแตกต่างกันไปตามสาขาธุรกิจที่ลงทุน โดยอาจจำเป็นต้องยื่นเอกสารอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อขอรับใบอนุญาตที่เกี่ยวข้อง (ที่มา: www.indonesia-investment.com, How to Establish a Foreign Company (PT PMA) in Indonesia?)

นอกจากค่าบริการการจัดตั้งบริษัท PT PMA แล้ว นักลงทุนต่างชาติจะมีค่าใช้จ่ายในการตั้งสำนักงานของบริษัท โดยสมมติฐานการจัดตั้งสำนักงานของบริษัทในและนอกเขตศูนย์กลางธุรกิจของกรุงจาการ์ตามีพนักงานชาวไทย 1 คน

และพนักงานชาวอินโดนีเซีย 4 คน รวมจำนวน 5 คน (ผู้อำนวยการ 1 คน ผู้จัดการ 1 คน ล่าม/เลขานุการ 1 คน พนักงานบัญชี/พนักงานทั่วไป 1 คน และพนักงานขับรถ 1 คน) ค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งสำนักงาน สรุปดังนี้

1) อัตราค่าเช่าสำนักงาน

ค่าเช่าสำนักงาน	เขตศูนย์กลางธุรกิจ (CBD) ของกรุงจาการ์ตา	นอกเขตศูนย์กลางธุรกิจ (Non-CBD) ของกรุงจาการ์ตา
1. ค่าเช่าพื้นที่ว่างบนอาคารสำนักงาน (Conventional Office)	■ ตารางเมตรละ 23 - 33 ดอลลาร์สหรัฐ/เดือน ■ ระยะเวลาเช่าขั้นต่ำ 1 ปี ■ เงินประกัน 3 เดือน	■ ตารางเมตรละ 16 - 33 ดอลลาร์สหรัฐ/เดือน ■ ระยะเวลาเช่าขั้นต่ำ 1 ปี ■ เงินประกัน 3 เดือน
2. ค่าเช่าออฟฟิศสำเร็จรูป (Serviced Office)	■ ค่าเช่าสำหรับ 5 คนเดือนละ 15,000,000 – 25,000,000 รูเปียห์ ■ เช่าเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 3 เดือน ■ เงินประกัน 1 เดือน	■ ค่าเช่าสำหรับ 5 คนเดือนละ 10,000,000 – 17,000,000 รูเปียห์ ■ เช่าเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 3 เดือน ■ เงินประกัน 1 เดือน

ที่มา: PT Quantum Select Indonesia

2) อัตราเงินเดือนของอินโดนีเซีย (เฉพาะพื้นที่จาการ์เท่านั้น พื้นที่อื่นมีอัตราแตกต่างกันไป)

ตำแหน่ง	ประสบการณ์	เงินเดือน (รูเปียห์)
ผู้อำนวยการ	10 – 15 ปี	70,000,000 – 120,000,000
ผู้จัดการฝ่ายการตลาด	5 – 10 ปี	22,000,000 – 35,000,000
ล่าม	3 – 5 ปี	8,000,000 – 15,000,000
พนักงานธุรการ/พนักงานบัญชี	3 – 5 ปี	9,000,000 – 18,000,000
พนักงานทำความสะอาด/พนักงานขับรถ	1 – 2 ปี	5,400,000 – 7,000,000

ที่มา: PT Quantum Select Indonesia

โดยบริษัทต้องสมทบเบี้ยประกันสังคมแก่พนักงาน รายละเอียดบทที่ 7 แรงงานและการจ้างงาน

3) หากจัดจ้างหน่วยงานภายนอก (outsourcing) จัดทำบัญชีและภาษี

ค่าจ้างทำบัญชี	จำนวน	เดือน	ปี
รายงานบัญชีรายเดือนและยื่น	12	6,000,000 – 12,000,000	72,000,000 – 148,000,000
รายงานภาษี	เดือน	รูเปียห์	รูเปียห์

ที่มา: 3E ACCOUNTING, Accounting and Bookkeeping Services in Indonesia – 3E Accounting is Ready to Help

4) หากจัดจ้างหน่วยงานภายนอก (outsourcing) ให้บริการรถยนต์สำนักงานพร้อมพนักงานขับรถยนต์

ค่าเดินทาง	จำนวน	เดือน	ปี
ค่าเช่ารถยนต์ ระดับ Camry	12	28,000,000 รูเปียห์	336,000,000 รูเปียห์
	เดือน		

ที่มา: CV. Mitra Andalan

5.ข้อมูลการลงทุน

5.1 การลงทุนของชาวต่างชาติ

5.1.1 กฎระเบียบด้านการลงทุน

อินโดนีเซียกำหนดกฎระเบียบ/ประเภทธุรกิจที่เปิด/จำกัดการลงทุนของต่างประเทศ (การถือหุ้นของต่างชาติ) ทั้งเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ กฎระเบียบสำคัญ ดังนี้

1. Presidential Regulation No.44/2016 concerning Lists of Business Fields Closed to Investment and Business Fields Open with Conditions to Investment อินโดนีเซียกำหนดกฎระเบียบว่าด้วยเงื่อนไขในการลงทุนสำหรับชาวต่างชาติ (Negative Investment List) มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2559 เพื่อเพิ่มประเภทธุรกิจที่เอื้อต่อการลงทุนของชาวต่างชาติมากขึ้น ท่ามกลางพลวัตของเศรษฐกิจโลกและประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประเภทธุรกิจที่อยู่ภายใต้กฎระเบียบฉบับนี้ แบ่งออกเป็น

1) ธุรกิจที่ห้ามต่างชาติลงทุน

2) ธุรกิจที่มีข้อจำกัดการลงทุนของต่างชาติ หรือเป็นธุรกิจที่จำกัดการถือครองหุ้น ด้วยเหตุผลเพื่อปกป้องอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมและสหกรณ์ หรือเป็นธุรกิจที่ต้องมีการร่วมทุน หรือเป็นธุรกิจที่มีข้อจำกัดในสถานที่ตั้ง หรือเป็นธุรกิจที่ต้องได้รับใบอนุญาต

3) ธุรกิจที่นอกเหนือจากธุรกิจที่อยู่ในข้อ 1 และ 2

สำหรับธุรกิจที่ห้ามต่างชาติลงทุนมีการแก้ไขเพียงเล็กน้อย อาทิ ธุรกิจประเภทให้บริการทดสอบรถยนต์ เปิดให้ต่างชาติลงทุนได้ แต่สำหรับธุรกิจที่มีข้อจำกัดการลงทุนของต่างชาติ มีการเพิ่มและการลดการถือครองหุ้นของนักลงทุนต่างชาติในธุรกิจหลายประเภท โดยสรุปได้ดังนี้

ประเภท/สาขาธุรกิจ	สาขา/กิจกรรมย่อย ภายใต้ Indonesian Standard Industrial Classification Codes (KBLI)	เพดานการถือครองหุ้นของนักลงทุนต่างชาติ
ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร	ธุรกิจเพาะเมล็ด/เพาะกล้า และธุรกิจการเพาะปลูกพืชอาหารหลัก (ข้าวโพด ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ถั่วเขียว และพืชอาหารอื่น ๆ เช่น มันสำปะหลังและมันเทศ) ในพื้นที่มากกว่า 25 เฮกตาร์	ไม่เกินร้อยละ 49

ประเภท/สาขาธุรกิจ	สาขา/กิจกรรมย่อย ภายใต้ Indonesian Standard Industrial Classification Codes (KBLI)	เพดานการถือครองหุ้น ของนักลงทุนต่างชาติ
	ธุรกิจการเพาะเมล็ดพืชที่ไม่ใช่พืชหลัก การปลูกพืชในพื้นที่เกิน 25 เฮกตาร์ (พืชที่ไม่ใช่พืชหลัก) การเพาะปลูกในพื้นที่มากกว่า 25 เฮกตาร์ (เฉพาะในพื้นที่เฉพาะเจาะจง) และอุตสาหกรรมแปรรูปสำหรับผลิตภัณฑ์พืชไร่พืชสวน	สูงสุดไม่เกินร้อยละ 95
ธุรกิจด้านการป่าไม้	การหาประโยชน์จากผลิตภัณฑ์จากป่าไม้จากธรรมชาติป่าไม้	ร้อยละ 100 การลงทุนภายในประเทศ
	จัดหาและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ไม้ป่าและต้นกล้า (ส่งออกและนำเข้าพืชป่าเมล็ดพันธุ์และต้นกล้า)	ร้อยละ 100 การลงทุนภายในประเทศ
	ธุรกิจท่องเที่ยวธรรมชาติ	ไม่เกินร้อยละ 49
ธุรกิจพลังงานและเหมืองแร่	ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างเพื่อการผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ เช่น การก่อสร้างแท่นขุดเจาะ	ไม่เกินร้อยละ 75
	ธุรกิจการก่อสร้างถังบรรจุก๊าซทรงกลมและการติดตั้งท่อส่งก๊าซในทะเล	ไม่เกินร้อยละ 49
	ธุรกิจสำรวจน้ำมันและก๊าซ ธรณีวิทยา ธรณีฟิสิกส์ และความร้อนใต้โลก	ไม่เกินร้อยละ 95
	ธุรกิจขุดเจาะน้ำมันและก๊าซบนพื้นดิน	ต้องห้าม
	ธุรกิจขุดเจาะน้ำมันและก๊าซในทะเล	ไม่เกินร้อยละ 75
	ธุรกิจโรงไฟฟ้าขนาดเล็ก (1-10 MW)	ไม่เกินร้อยละ 49
	ธุรกิจโรงไฟฟ้าที่ผลิตได้มากกว่า 10 MW	ไม่เกินร้อยละ 95 ร้อยละ 100

ประเภท/สาขาธุรกิจ	สาขา/กิจกรรมย่อย ภายใต้ Indonesian Standard Industrial Classification Codes (KBLI)	เพดานการถือครองหุ้น ของนักลงทุนต่างชาติ
	อย่างไรก็ดี ตามโครงการ Public Private Partnership ระหว่างการให้สัมปทาน	
ธุรกิจสาธารณูปโภค	ธุรกิจจัดการทิ้งของเสียที่ไม่มีอันตราย ธุรกิจน้ำดื่ม	ไม่เกินร้อยละ 95
	ธุรกิจการก่อสร้างที่มีมูลค่ามากกว่า 10,000 ล้านบาท และ 50,000 ล้านบาท	ไม่เกินร้อยละ 67 นักลงทุนอาเซียนไม่ เกินร้อยละ 70
ธุรกิจด้านการค้า	ธุรกิจค้าปลีกสำหรับยานพาหนะ ชิ้นส่วน อุปกรณ์รถยนต์	ร้อยละ 100 การลงทุน ภายในประเทศ
	ธุรกิจ Department Store ประเภทขายปลีกที่มีขนาด พื้นที่ 400-2,000 ตารางเมตร และต้องตั้งอยู่ใน ห้างสรรพสินค้า	ไม่เกินร้อยละ 67
	การจัดจำหน่ายและการกักเก็บสินค้า	ไม่เกินร้อยละ 67
	ธุรกิจการสำรวจตลาด	ร้อยละ 100 การลงทุน ภายในประเทศ นักลงทุนอาเซียนสูงสุด ไม่เกินร้อยละ 70
ธุรกิจด้านการท่องเที่ยว	ธุรกิจบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ บริหารจัดการโบราณสถาน การบริหารจัดเลี้ยง	สูงสุดไม่เกินร้อยละ 67 นักลงทุนอาเซียนสูงสุด ไม่เกินร้อยละ 70

ประเภท/สาขาธุรกิจ	สาขา/กิจกรรมย่อย ภายใต้ Indonesian Standard Industrial Classification Codes (KBLI)	เพดานการถือครองหุ้น ของนักลงทุนต่างชาติ
	ธุรกิจโรงแรมที่ยังไม่มีการจัดอันดับ โรงแรม 1 ดาว และโรงแรม 2 ดาว	ไม่เกินร้อยละ 67
	ธุรกิจโมเทล	นักลงทุนอาเซียนสูงสุด ไม่เกินร้อยละ 70
	ธุรกิจให้ความบันเทิง เช่น ธุรกิจสนามกอล์ฟ และโบว์ลิ่ง	นักลงทุนอาเซียนไม่ เกินร้อยละ 70
	ธุรกิจด้านการจัดการการประชุม งานแสดงสินค้า นิทรรศการ	นักลงทุนอาเซียนไม่ เกินร้อยละ 70
	ธุรกิจสปา	ไม่เกินร้อยละ 51
	ธุรกิจส่งเสริมการขายให้กับภาพยนตร์ โฆษณา ไปสเตอร์ ภาพถ่าย แบนเนอร์ ใบปลิว ฯลฯ	นักลงทุนอาเซียนไม่ เกินร้อยละ 51
ธุรกิจด้านการขนส่ง	ธุรกิจการให้บริการขนถ่ายสินค้าทางบก	ไม่เกินร้อยละ 49
	การขนถ่ายสินค้าทางเรือ	ไม่เกินร้อยละ 49
	การขนส่งผู้โดยสารทางเรือ ผ่าน 4 ท่าเรือ คือ ท่าเรือ Bitung ท่าเรือ Ambon ท่าเรือ Kupang และท่าเรือ Sorong	นักลงทุนอาเซียนไม่ เกินร้อยละ 70
	ธุรกิจให้บริการตรวจสอบรถยนต์	ไม่เกินร้อยละ 49
	ธุรกิจก่อสร้างอาคารผู้โดยสารและอาคารคลังสินค้า	ไม่เกินร้อยละ 49

ประเภท/สาขาธุรกิจ	สาขา/กิจกรรมย่อย ภายใต้ Indonesian Standard Industrial Classification Codes (KBLI)	เพดานการถือครองหุ้น ของนักลงทุนต่างชาติ
		โดยต้องขอใบอนุญาต จากกระทรวงการ ขนส่ง
	ธุรกิจการขนส่งหลายรูปแบบ (Multimode Transportation)	ไม่เกินร้อยละ 49
ธุรกิจด้านการสื่อสาร	ธุรกิจการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม โดยเฉพาะ Fixed Network เครือข่ายโทรศัพท์มือถือ บริการที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร เช่น ธุรกิจให้บริการโทรคมนาคม สำหรับ Content Services (เช่น Ring Tones, Premium Short Message เป็นต้น) และ Call Center หรือบริการเสริมอื่นๆ และ Data Services และ Internet Services	ไม่เกินร้อยละ 67
	ธุรกิจให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคมร่วมกับให้บริการโทรคมนาคม	ไม่เกินร้อยละ 67
	ธุรกิจ Private Broadcasting and Subscribed Broadcaster	ไม่เกินร้อยละ 20 เพื่อ การพัฒนาธุรกิจเท่านั้น
ธุรกิจด้านการเงิน	ธุรกิจประเภท Venture Capital การจัดตั้งบริษัทการเงินหลายระบบ (Multi-purpose Finance Company)	ไม่เกินร้อยละ 85
	บริษัทประกันชีวิต	ไม่เกินร้อยละ 80
ธุรกิจด้านแรงงาน	ธุรกิจจัดหาแรงงานชาวอินโดนีเซีย เช่น การลงทะเบียน การจัดหาแรงงาน การจัดส่งเอกสาร อบรมแรงงานก่อนทำงาน	ไม่เกินร้อยละ 49
	การอบรมแรงงาน	ไม่เกินร้อยละ 67

ประเภท/สาขาธุรกิจ	สาขา/กิจกรรมย่อย ภายใต้ Indonesian Standard Industrial Classification Codes (KBLI)	เขตการลงทุนหรือการถือครองหุ้นของนักลงทุนต่างชาติ
ธุรกิจด้านสุขภาพ	ธุรกิจจดสิทธิบัตรยา (Patent Medicine Industry) การหาวัตถุดิบเพื่อการผลิต และธุรกิจผลิตยา	ไม่เกินร้อยละ 85
	ธุรกิจโรงพยาบาล บริการพยาบาล	ไม่เกินร้อยละ 67 นักลงทุนอาเซียนไม่เกินร้อยละ 70 โดยสามารถทำธุรกิจในเขตอินโดนีเซียตะวันออก ยกเว้น Makassar และ Manado
	ธุรกิจคลินิกพยาบาล	ไม่เกินร้อยละ 67 นักลงทุนอาเซียนไม่เกินร้อยละ 70
	ธุรกิจอุปกรณ์การแพทย์	ไม่เกินร้อยละ 4 จำเป็นต้องขอใบอนุญาตจากกระทรวงสาธารณสุขในอินโดนีเซีย

ที่มา : WTO, Trade Policy Review, Indonesia 2020

2. ระเบียบประธานาธิบดีฉบับที่ 10/2021 ว่าด้วยสายธุรกิจการลงทุน – หลังจากการบังคับใช้กฎหมายสาธารณรัฐอินโดนีเซียฉบับที่ 11/2020 ว่าด้วยการสร้างงาน (หรือที่เรียกว่ากฎหมาย OMNIBUS) อินโดนีเซียได้ออกระเบียบประธานาธิบดีฉบับที่ 10/2021 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 มีนาคม 2564 โดยยกเลิกรายการการลงทุนเชิงลบภายใต้ระเบียบประธานาธิบดีฉบับที่ 44/2016 และเปลี่ยนเป็นรายการการลงทุนเชิงบวกเพื่อกระตุ้นการลงทุนและการสร้างงานใหม่ ระเบียบประธานาธิบดีฉบับที่ 10/2021 พร้อมระเบียบประธานาธิบดีฉบับที่ 49/2021 ฉบับปรับปรุงใหม่ แบ่งการอนุญาตการลงทุนออกเป็น 4 กลุ่ม

การอนุญาตการลงทุนภายใต้ Presidential Regulation No.10/2021	สาขา
1. Priority Sectors ประเภท/สาขาธุรกิจที่เปิดให้มีการลงทุนจากต่างประเทศร้อยละ 100 โดยเข้าหลักเกณฑ์การเป็นอุตสาหกรรม/ธุรกิจ ไฮเทค/บุกเบิก อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก การวิจัยและพัฒนา และอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานจำนวนมาก และเงินลงทุนมากกว่า 1 หมื่นล้านรูเปียห์	245 สาขา
2. ประเภท/สาขาธุรกิจที่กำหนดให้ร่วมมือกับสหกรณ์และ MSMEs ท้องถิ่น โดยมีเงินลงทุนน้อยกว่า 1 หมื่นล้านรูเปียห์	51 สาขา
3. ประเภท/สาขาธุรกิจที่มีเงื่อนไขหรือข้อจำกัดการลงทุนจากต่างประเทศ อาทิ ธุรกิจสื่อ ธุรกิจ Broadcast ธุรกิจการขนส่งทางอากาศและทะเล	46 สาขา
4. ประเภท/สาขาธุรกิจที่ไม่อนุญาตการลงทุนจากต่างประเทศ อาทิ ยาเสพติดและการเพาะปลูก กิจกรรมการพนันทุกรูปแบบ การจับปลาที่ใกล้สูญพันธุ์ การใช้ประโยชน์จากปะการังที่พบในธรรมชาติเพื่อผลิตเครื่องประดับของที่ระลึกวัสดุก่อสร้าง ฯลฯ การผลิตอาวุธเคมี และ อุตสาหกรรมสารทำลายโอโซนอุตสาหกรรมและเคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรม	112 สาขา

ที่มา : www.cekindo.com, [Indonesia Positive Investment List: How It Improves Foreign Investment](#)

อุตสาหกรรมที่อยู่ใน Priority Sectors จะได้รับแรงจูงใจทั้งทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงิน รวมถึงการลดหย่อนทางภาษี วันหยุดภาษี และการผ่อนปรนขั้นตอนการออกใบอนุญาต คณะกรรมการประสานงานด้านการลงทุน Investment Coordinating Board of Indonesia (Badan Koordinasi Penanaman Modal: BKPM) ได้สรุป Priority Sectors ดังนี้

BKPM Priority Sectors 2019-2024

Infrastructure		35 GW power generation	24 Sea Ports	Multimode transportation		
Agriculture		Food estate	Corn Plantation	Cattle	Salt	
Industry	Labor Intensive-Industry	Textile	Food and Beverage	Furniture	Footwear	Lifestyle
	Import Substitution Industry	Chemical and Pharmaceutical	Iron and Steel	Engine Component	24 Sea Ports	Defense Industry
	Export Oriented Industry	Electronics	CPO and Derivative Products	Wood Products, Pulp and Paper	Automotive	
	Downstream Industry of natural resources	Cacao	Sugar	Smelter		
Maritime		Ship Building	Cold Storage	Marine Technology		
Tourism, SEZ, and Industrial park		10 Tourism SEZ	8 Existing SEZ	7 New SEZ	14 Priority Industrial Parks	10 Tourism Priority Destinations
Digital Economy		e-Commerce	Financial Technology	IT Based Creative Economy		

Source: BKPM

ที่มา : www.cekindo.com, [Indonesia Positive Investment List: How It Improves Foreign Investment](#)

ประเภท/สาขาธุรกิจที่กำหนดให้มีร่วมมือกับสหกรณ์และ MSMEs ทองถิ่น อาทิ

Business Lines that Needs Partnership with Indonesia Cooperatives and MSME		
Sectors	Business	Requirement
Agriculture commodities	Soy	Reserved for cooperatives and MSME
	Hybrid Rice	Reserved for cooperatives and MSME
Communication and Information	Courier and Expedition	Partnership
Energy and Mineral Resources	Power plant consultation	Partnership
Fishing and Marine	Fish canning	Partnership
	Salt extraction	Partnership
Forestry	Honey	Reserved for cooperatives and MSME
	Walet bird's nest	Reserved for cooperatives and MSME
Health and Clinical Services	Clinics and laboratories	Partnership
	Traditional medicine	Reserved for cooperatives and MSME
Industry	Consumer electronic devices	Partnership
	Brick and ceramic	Partnership
Public works and housing	Road maintenance	Reserved for cooperatives and MSME
	Office building construction	Partnership
Tourism and Hospitality	One-star Hotel	Reserved for cooperatives and MSME
	Cottage	Reserved for cooperatives and MSME
Trading	Footwear	Reserved for cooperatives and MSME
	Office machines and equipments	Partnership

Source: Perpres 10/2021

ที่มา : www.cekindo.com, [Indonesia Positive Investment List: How It Improves Foreign Investment](https://www.cekindo.com/en/indonesia-positive-investment-list-how-it-improves-foreign-investment)

ปัจจุบัน ยังไม่มีคำแปลภาษาอังกฤษของระเบียบประธานาธิบดีฉบับที่ 10/2021 และระเบียบประธานาธิบดีฉบับที่ 49/2021 ฉบับปรับปรุง ซึ่งรวมถึงสาขา/กิจกรรมย่อย และ KBLI นักลงทุนต่างชาติที่ต้องการลงทุนในอินโดนีเซียควรปรึกษา/ตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับสาขาที่เปิดรับการลงทุนจากต่างประเทศ 100% สาขาที่มีเงื่อนไขหรือข้อจำกัดในการลงทุนจากต่างประเทศ หรือสาขาที่ต้องร่วมมือกับสหกรณ์ท้องถิ่นและ MSMEs กับสำนักงานส่งเสริมการลงทุนแห่งอินโดนีเซีย

5.1.2 หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนและการขอใบอนุญาตการลงทุน

นักลงทุนต่างประเทศที่สนใจจัดตั้งบริษัท PT PMA ในอินโดนีเซีย จะต้องทำการขอใบอนุญาตการลงทุนจาก คณะกรรมการประสานงานด้านการลงทุน Investment Coordinating Board of Indonesia (Badan Koordinasi Penanaman Modal: BKPM) โดย BKPM จะอำนวยความสะดวกในการขอรับใบอนุญาตการลงทุน และการยื่นเอกสารที่เกี่ยวข้องในการลงทุนและการเริ่มการดำเนินธุรกิจ ในอินโดนีเซีย

ทั้งนี้ Presidential Regulation No. 31/2021 ได้ปรับโครงสร้าง BKPM เป็นกระทรวงการลงทุน หรือ Ministry of Investment / BKPM เมื่อเดือนเมษายน 2564

ภาพรวมขั้นตอนการลงทุนในอินโดนีเซีย

ที่ผ่านมา BKPM ให้คำปรึกษาโครงการ/แผนการลงทุนและการตรวจสอบ Business Classification Number (Indonesia Standard Industrial Classification: Klasifikasi Baku Lapangan Usaha Indonesia, KBLI) ของสาขาธุรกิจที่จะลงทุนว่า เป็นสาขาท้องห้ามการลงทุนหรือมีเงื่อนไขในการลงทุน Negative Investment List ภายใต้ Presidential Regulation No.44/2016 หรือไม่ อย่างไร ปัจจุบัน BKPM จะตรวจสอบรายละเอียดดังกล่าว ภายใต้ Presidential Regulation No.10/2021 on Investment Business Lines โดยเมื่อโครงการ/แผนการลงทุนผ่านการกลั่นกรองรับรองจาก BKPM ในเบื้องต้นแล้ว BKPM จะออกใบรับรองการลงทุน ซึ่งจะอนุญาตให้นักลงทุนจัดตั้งบริษัท PT PMA ในอินโดนีเซีย

ในการจัดตั้งบริษัท PT PMA นักลงทุนต้องจัดให้ Public Notary จดซื้อบริษัทเป็นภาษาอินโดนีเซีย และ ยื่นตราสารจัดตั้ง/ข้อบังคับบริษัท (Deed of Establishment / Article of Association) เพื่อได้รับการอนุมัติ สถานะทางกฎหมายจากกระทรวงกฎหมายและสิทธิมนุษยชน (Ministry of Law and Human Rights: MOLHR) เมื่อบริษัทได้รับการอนุมัติจาก MOLHR แล้ว นักลงทุนจึงนำตราสารจัดตั้ง/ข้อบังคับบริษัทไปขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษี (Tax Identification Number: Nomor Pokok Wajib Pajak, NPWP) และหนังสือรับรองการจดทะเบียนบริษัท (Certificate of Company Registration: Tanda Daftar Perusahaan, TDP) ซึ่งจะทำให้ นักลงทุนสามารถเปิดบัญชีธนาคารในอินโดนีเซียได้

หากบริษัทได้รับการจัดตั้งแล้ว นักลงทุนต้องทำการร้องขอใบอนุญาตการลงทุนหรือใบอนุญาตหลัก (Investment License / Principle License) สำหรับภาคผลิตและบริการ จาก BKPM โดยใบอนุญาตการลงทุนนี้จะช่วยให้บริษัทฯ สามารถยื่นจัดทำและใช้ประกอบการขอใบอนุญาตต่าง ๆ

- 1) หมายเลขผู้นำเข้า (Importer Identification Number: Angka Pengenal Impor, API)
- 3) หมายเลขทะเบียนศุลกากร (Customs Registration Number: Nomor Identitas Kepabeanan, NIK)

4) ใบอนุญาตทำงานของคนงานต่างชาติ (Foreign Worker Employment Permit: Izin Mempekerjakan Tenaga Kerja Asing, IMTA)

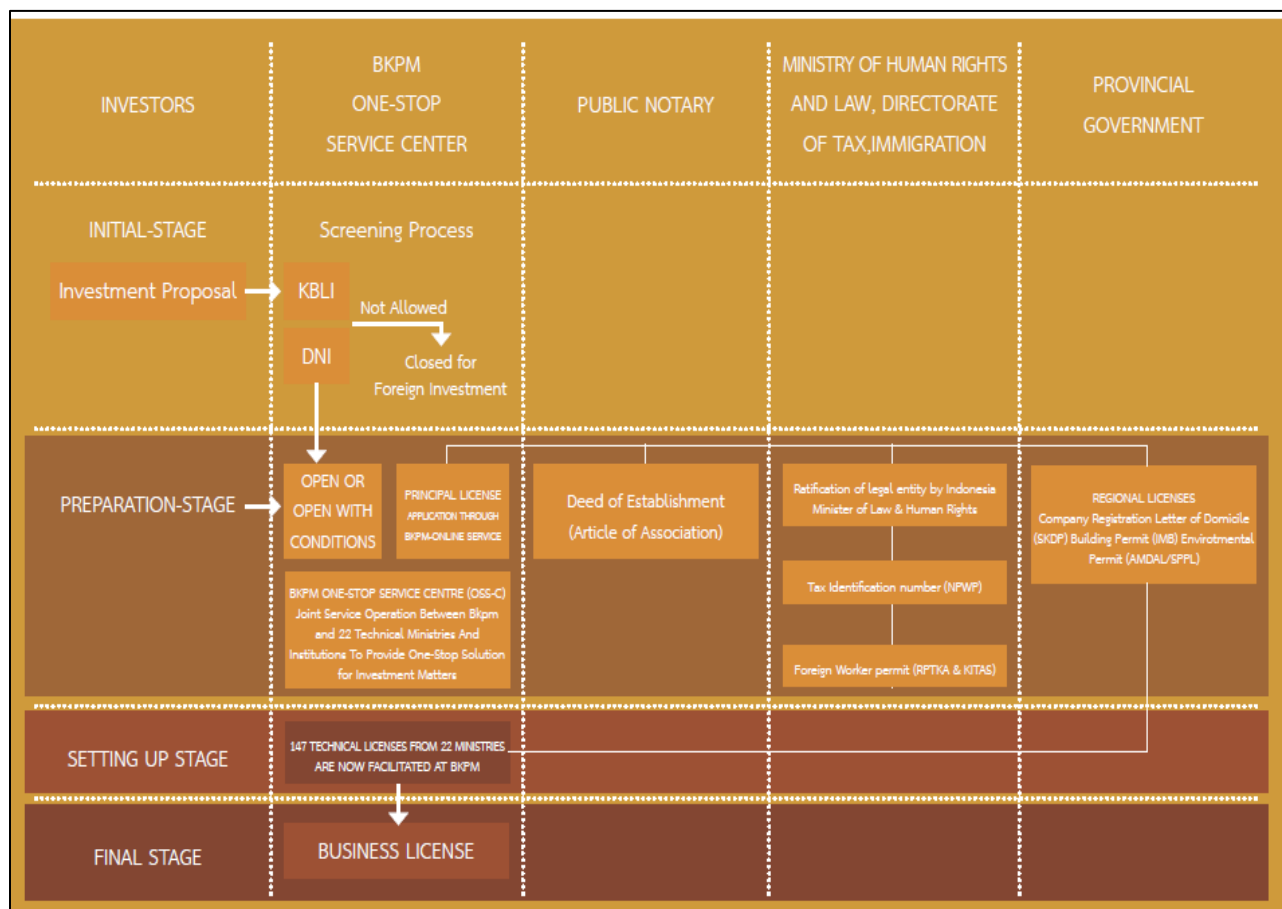
5) ใบอนุญาตสถานที่ตั้ง/หนังสือรับรองการมีถิ่นที่อยู่ (Location Permit / Letter of Domicile)

6) ใบอนุญาตก่อสร้างโรงงาน (Building Permit)

7) ใบอนุญาตด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Permit) เป็นต้น

เมื่อบริษัทฯ ได้รับใบอนุญาตต่าง ๆ ครบถ้วนแล้ว บริษัทฯ จะได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจ (Business License) เพื่อเริ่มดำเนินกิจการ (business operation) โดยต้องขอรับใบอนุญาตการค้าการพาณิชย์ (Operational/Commercial License) ต่อไป ทั้งนี้ ใบอนุญาตการลงทุนมีระยะเวลาประมาณ 5 ปี แต่สามารถต่ออายุได้

ภาพรวมขั้นตอนกระบวนการการลงทุนในอินโดนีเซีย

การให้บริการ One Stop Service – Center (OSS-C)

ปัจจุบันได้ปรับปรุงเป็น Online Single Submission (OSS-RBA) System

บริการศูนย์จุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service – Center: OSS-C) และการออกใบอนุญาตลงทุนภายใน 3 ชั่วโมง ได้มีการเปลี่ยนแปลงภายใต้การบังคับใช้ระบบการอนุญาตประกอบธุรกิจตามระดับความเสี่ยง (Risk-Based Business Licensing: RBB) ซึ่งกำหนดโดยข้อบังคับรัฐบาล (GR) ฉบับที่ 28 ปี 2025 และกฎระเบียบที่ออกตามมา คือ ระเบียบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการลงทุน/ BKPM ฉบับที่ 5 ปี 2025

การเปลี่ยนแปลงหลักคือ ใบอนุญาตที่เคยแยกดำเนินการเป็นรายรายการนั้น ถูกบูรณาการเข้าในระบบ Online Single Submission (OSS-RBA) และจัดประเภทตามระดับความเสี่ยง (ความเสี่ยงต่ำ, ความเสี่ยงปานกลาง-ต่ำ, ความเสี่ยงปานกลาง-สูง หรือความเสี่ยงสูง)

ระบบ Online Single Submission – Risk Based Approach (OSS-RBA) ใช้หลัก ๆ สำหรับ:

- การขอลาหมายเลขประจำตัวผู้ประกอบการ (NIB): Nomor Induk Berusaha (NIB) ถือเป็นการลงทะเบียนพื้นฐานและเป็นเอกลักษณ์ทางกฎหมายของกิจการของคุณ
- การดำเนินการขอใบอนุญาต: ยื่นขอใบรับรองมาตรฐาน (Standard Certificate) หรือใบอนุญาตประกอบธุรกิจ (Business License) ตามระดับความเสี่ยงของกิจกรรมธุรกิจของคุณ (ตามรหัส KBLI)
- การเข้าถึงสิทธิประโยชน์: ยื่นขอสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน เช่น การยกเว้นภาษีนิติบุคคล (Tax Holiday) หรือการยกเว้นอากรนำเข้า ผ่านระบบย่อย “สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการลงทุน (Investment Facilities)”
- การปฏิบัติตามข้อผูกพัน: กรอกข้อมูลการลงทุนที่บริษัทของคุณได้ดำเนินการ (Investment Realization) เพื่อให้เป็นไปตามข้อผูกพันที่กำหนดไว้ตามประเภทใบอนุญาตของคุณ
- การตรวจสอบแนวปฏิบัติ: ในพอร์ทัลยังมีคู่มือและแนวทางปฏิบัติฉบับล่าสุด ซึ่งได้รับการปรับปรุงตามข้อบังคับรัฐบาล GR ฉบับที่ 28 ปี 2025 และระเบียบ BKPM ฉบับที่ 5 ปี 2025

เว็บไซต์อย่างเป็นทางการของระบบ Online Single Submission – Risk Based Approach (OSS-RBA): <https://oss.go.id/>(<https://oss.go.id/>)

ปัจจุบัน ระบบ Online Single Submission – Risk Based Approach (OSS-RBA) ยังรับผิดชอบการออกใบอนุญาตจำนวน 30 รายการ หรือมากกว่า ซึ่งรวมถึง:

การออกใบอนุญาตอื่น ๆ

ที่มา : BKPM, <https://www.investindonesia.go.id/en/how-we-can-help/procedure/investment-license#yy206>

ปัจจุบัน ระบบ Online Single Submission – Risk Based Approach (OSS-RBA) ยังรับผิดชอบการออกใบอนุญาตจำนวน 30 รายการ หรือมากกว่า ซึ่งรวมถึง:

การออกใบอนุญาตอื่น ๆ

ปัจจุบัน ระบบ Online Single Submission – Risk Based Approach (OSS-RBA) ยังรับผิดชอบการออกใบอนุญาตจำนวน 30 รายการ หรือมากกว่า ซึ่งรวมถึง:

ลำดับ ที่	หน่วยงาน	รายการใบอนุญาต
1	คณะกรรมการประสานงาน ด้านการลงทุน (BKPM)	1. Representative Office (KPPA) Licenses. 2. Branch office opening license, in which the business license was issued by One Stop Service Center (PTSP Pusat) in BKPM. 3. Limited stay visa recommendation as a shareholder. 4. Recommendation of change of status from Visit Stay Permit to Temporary Stay Permit (ITAS). 5. Recommendation of change of status from Temporary Stay Permit (ITAS) to Permanent Stay Permit (ITAP). 6. Priority Infrastructure Services in the Energy and Mineral Resources Sectors. 7. Environmental Approval: Integration of the AMDAL/UKL-UPL status. 8. Corporate Actions: Processing for business changes, mergers, consolidations, and liquidations.

ลำดับ ที่	หน่วยงาน	รายการใบอนุญาต
2	กระทรวงการคลัง (Finance)	1. Provision of machinery, capital goods and materials import facilities for the industrial sector and industries that produce services investment. 2. Provision of machinery, capital goods import facilities of the electricity sector. 3. Provision of machinery, capital goods import facilities for contract of work (CoW) and Coal Mining Business Work Agreement (PKP2B). 4. Recommendation of Tax Holiday facility. 5. Recommendation of Tax Allowance facility.
3	กระทรวงโยธาธิการและการ เคหะ (Public Works and Public Housing)	1. Property development and exploitation business license. 2. Residential business license. 3. Building Approval (PBG): Integration of the former IMB/Building Permit process. 4. Sector-Specific Permits: Permits for operational support like permits for water usage, power plant operation, or special waste handling.
4	กระทรวงพลังงานและ ทรัพยากรแร่ (Energy and Mineral Resources)	Electricity Subsector: 1. Geothermal License. 2. Geothermal Preliminary Survey and Exploration assignments.

ลำดับ ที่	หน่วยงาน	รายการใบอนุญาต
		Oil & Gas Subsector: 1. Oil & Gas data utilization license. 2. Survey License. 3. Oil & gas storage business license. 4. Oil & gas processing business license. 5. Oil & gas transportation business license. 6. Oil & gas general trade business license. 7. Representative Office License in oil & gas subsector. Mineral & Coal Subsector: 1. Exploration mining business license. 2. Termination of mining business license due to return. 3. Special mining business license for production operations for transport and sale and its renewal. 4. Mining business license for production operation and its renewal. 5. Special mining business license for production operations for processing and/or purification and its renewal. 6. Temporary license to carry out transportation and sales. 7. Termination of mining business license due to return.

ลำดับ ที่	หน่วยงาน	รายการใบอนุญาต
		8. Special mining business license for production operations for transport and sale and its renewal. 9. Mining business license for production operation and its renewal. 10. Special mining business license for production operations for processing and/or purification and its renewal. 11. Temporary license to carry out transportation and sales. 12. Mining business license for production operations for sales. 13. Mining services business license and its renewal.

ที่มา : BKPM, <http://www.bkpm.go.id/id/prosedur-investasi/sop-kementerian>

การให้บริการระบบ the Online Single Submission - Risk Based Approach (OSS-RBA)

วัตถุประสงค์ของระบบไม่ได้มุ่งจำกัดจำนวนใบอนุญาต (เช่น “30 ใบอนุญาต”) แต่เพื่อให้มั่นใจว่าในทุกหมวดหมู่กิจกรรมทางธุรกิจตามรหัส KBLI ซึ่งมีจำนวนหลายพันรายการ จะมีเส้นทางขั้นตอนด้านกฎหมายที่ชัดเจนตามระดับความเสี่ยงที่แท้จริงของกิจกรรมนั้น ๆ ดังนั้น ระบบ OSS-RBA จึงรองรับการออกใบอนุญาตและการอนุมัติทั้งหมดที่จำเป็นตามกฎหมาย ครอบคลุมทุกภาคส่วนในประเทศอินโดนีเซีย ระบบ OSS สามารถใช้งานได้ที่:

<https://oss.go.id/>(<https://oss.go.id/>

สรุปขั้นตอนการจัดตั้งบริษัทผ่านศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (OSS-RBA) หรือ OSS ของ BKPM สามารถชมวิดีโอแนะนำขั้นตอนต่าง ๆ ได้ที่เว็บไซต์:

<https://oss.go.id/en/video?category=64a525f58d0b17dbe64202d8&q>

5.2 ภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับนักลงทุนชาวต่างชาติ

5.2.1 ระบบบัญชีของอินโดนีเซีย

อินโดนีเซียใช้หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป (Generally Accepted Accounting Principles: GAAP) และใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards: IFRS) โดยอินโดนีเซียมีคณะกรรมการด้านการบัญชีและการเงิน (Financial Accounting Standards Board หรือ DSAK) ภายใต้ Indonesian Institute of Accountants (IAI) ทั้งนี้ กำไรจากการดำเนินธุรกิจที่ต้องเสียภาษีจะคำนวณตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและปรับปรุงตามข้อกำหนดภาษีที่เกี่ยวข้อง

5.2.2 ระบบภาษีของอินโดนีเซีย

ในภาพรวม กฎหมายที่เกี่ยวข้องได้แก่ Law of the Republic of Indonesia No. 7/1983 Concerning Income Tax และ Government Regulation No. 36/2008 Concerning Fourth Amendment of Law Number 7/1983 Concerning Income Tax นอกจากนี้ รัฐบาลอินโดนีเซียอยู่ระหว่างปรับปรุงระบบภาษีของอินโดนีเซีย ครอบคลุมเรื่องขั้นตอนทั่วไปเกี่ยวกับภาษี ภาษีรายได้ และภาษีมูลค่าเพิ่ม ภายใต้ OMNIBUS Law โดยจะออกกฎระเบียบการปฏิบัติในรายละเอียดต่อไป

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

1. อัตราภาษี

- ตั้งแต่ ปี 2010 อัตราภาษีทั่วไปที่มีผลบังคับใช้อยู่ที่ร้อยละ 25 โดยภายใต้ OMNIBUS Law จะปรับลดเป็นร้อยละ 22 ในปี 2021-2022 และร้อยละ 20 ตั้งแต่ปี 2023 เป็นต้นไป
- บริษัทมหาชนจำกัดที่ทำการซื้อขายร้อยละ 40 ของหุ้นในตลาดหุ้น มีสิทธิ์ที่จะได้รับการลดภาษีร้อยละ 5 จากอัตราภาษีมาตรฐาน ทำให้อัตราภาษีที่แท้จริงอยู่ที่ร้อยละ 20
- บริษัทขนาดเล็ก เช่น ผู้เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลที่มีผลประกอบการปีละไม่เกิน 50 พันล้านรูเปียห์ ได้รับส่วนลดภาษีร้อยละ 50 จากอัตราภาษีมาตรฐาน ซึ่งจะจัดเก็บภาษีตามสัดส่วนของรายได้ภาษีจากผลประกอบการกิจการรวม ตั้งแต่ 4.8 พันล้านรูเปียห์

2. การชำระภาษี

- ผู้มีหน้าที่เสียภาษีคือ บริษัทที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอินโดนีเซีย ซึ่งรวมถึงบริษัทต่างชาติที่ดำเนินธุรกิจโดยมีสถานประกอบการถาวร (Permanent Establishment: PE) ในอินโดนีเซีย โดยต้องกำหนดหนี้สินภาษีเงินได้นิติ

บุคคลทั้งที่จ่ายชำระโดยตรง และภาษีหัก ณ ที่จ่ายโดยบุคคลที่สาม บริษัทต่างชาติที่ไม่มีสถานประกอบการถาวรในอินโดนีเซียต้องกำหนดหนี้สินภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับแหล่งที่มารายได้จากอินโดนีเซีย ผ่านภาษีหัก ณ ที่จ่ายโดยฝ่ายอินโดนีเซียผู้มีหน้าที่เสียภาษี

- ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องชำระหนี้สินภาษีเงินได้นิติบุคคลปีปัจจุบันล่วงหน้า

1) การผ่อนชำระภาษีรายเดือน (Article 25 Income Tax หรือ PPh Pasal 25): โดยทั่วไป คำนวณจากการยื่นรายการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax Return: CITR) ปีล่าสุด ทั้งนี้ กำหนดการคำนวณการผ่อนชำระพิเศษ สำหรับผู้มีหน้าที่ชำระภาษีรายใหม่ บริษัทสัญญาเช่าการเงิน ธนาคาร รัฐวิสาหกิจ บริษัทมหาชน และผู้มีหน้าที่เสียภาษีอื่นๆ ซึ่งต้องรายงานภาษีตามกำหนดเวลา

2) การหักภาษี ณ ที่จ่ายโดยบุคคลที่สาม สำหรับรายได้บางประเภท (Article 23 Income Tax หรือ PPh Pasal 23)

3) การชำระภาษिल่วงหน้าจากรายการสินค้านำเข้า (Article 22 Income Tax หรือ PPh Pasal 22)

4) ถ้ายอดภาษีที่ชำระล่วงหน้า (Article 22,23,25) และยอดภาษีที่จ่ายในต่างประเทศ (Article 24 Income Tax หรือ PPh Pasal 24) น้อยกว่ายอดรวมภาษีเงินได้นิติบุคคล ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องคำนวณยอดภาษีที่ขาดไป ก่อนยื่น CITR

5) สำหรับรายได้บางประเภท ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะต้องนำไปคำนวณการเสียภาษีรายได้ขั้นสุดท้าย (Article 4(2) Income Tax หรือ PPh Pasal 4(2) หรือ PPh Final) โดยภาษีหัก ณ ที่จ่าย ถือว่าเป็นการเสียภาษี ยอดหนี้สุดท้ายของภาษีเงินได้สำหรับเงินได้นั้นๆ ทั้งนี้ สำหรับบริษัทต่างชาติที่ไม่มีสถานประกอบการถาวรในอินโดนีเซีย ภาษีหัก ณ ที่จ่ายโดยฝ่ายอินโดนีเซียผู้มีหน้าที่เสียภาษี ถือว่าเป็นการเสียภาษียอดหนี้สุดท้ายของภาษีเงินได้ (Article 26 Income Tax หรือ PPh Pasal 26)

3. สิทธิประโยชน์ทางภาษี

- บริษัท PT จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีประเภทต่างๆ ภายใต้เงื่อนไขที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ ขั้นตอนการขอลดหย่อน/ผ่อนปรนด้านภาษี อาทิ Tax Holiday และ Tax Allowance นั้น บริษัท PT ผู้เสียภาษีต้องยื่นใบสมัครไปยังคณะกรรมการประสานงานด้านการลงทุน (BKPM) ก่อนเริ่มดำเนินกิจการ พร้อมกับเอกสารระบุดการลงทุน (New Capital Investment) ซึ่งเอกสารทั้งหมดจะต้องผ่านการอนุมัติจาก BKPM ก่อน เพื่อขออนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (MoF)

- Tax Holiday กระทรวงการคลังให้สิทธิลดหย่อนอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล (CIT) ร้อยละ 50-100 เป็นระยะเวลา 5-20 ปี นับตั้งแต่การเริ่มผลิตเชิงพาณิชย์ ตามจำนวนการลงทุนในการก่อตั้งกิจการ โดยบริษัท PT ที่จะ

ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีนี้ ได้แก่บริษัท PT ที่ดำเนินธุรกิจ/อุตสาหกรรมบุกเบิก ตาม KBLI ที่กำหนด ซึ่งจะมี ความเชื่อมโยงกับธุรกิจ/อุตสาหกรรมหลายประเภท สร้างมูลค่าเพิ่ม และมีการปรับใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ถ้าได้รับ การผ่อนคลайд้านภาษี ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะต้องยื่นรายงานแผนการลงทุนและการใช้เงินกองทุนที่ฝากไว้กับ ธนาคารอินโดนีเซีย หากไม่ได้รับการผ่อนคลайд้านภาษีเนื่องจากแผนการลงทุนและการส่งรายงานเกินกำหนด จะ ถือเป็นสิ้นสุดการผ่อนคลайд้านภาษี

- Tax Allowance กระทรวงการคลัง โดยคำแนะนำของ BKPM จะลดหย่อนภาษีให้แก่บริษัท PT ที่ทำการ ลงทุนในธุรกิจที่กำหนดหรือในภูมิภาคที่กำหนด ดังนี้

- 1) การลดรายได้สุทธิ สูงสุดร้อยละ 30 ของจำนวนเงินลงทุน สัดส่วนที่ร้อยละ 5 สำหรับการผลิตเชิง พาณิขัยในระยะเวลา 6 ปี โดยต้องไม่ทำการเคลื่อนย้ายสินทรัพย์ที่ลงทุนภายใน 6 ปี

- 2) การเร่งการหักค่าเสื่อมราคา

- 3) การขยายผลขาดทุนทางภาษียกไป สูงสุด 10 ปี

- 4) การลดอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ไม่มีถิ่นที่อยู่ประจำ เหลือร้อยละ 10

ทั้งนี้ ธุรกิจที่จะได้ Tax Allowance ต้องเป็นธุรกิจที่มีการลงทุนสูง หรือเป็นการลงทุนเพื่อการส่งออก มี การจ้างงานสูง และมีการใช้วัตถุดิบภายในประเทศสูง

- การลดหย่อนภาษีสำหรับบริษัทมหาชน บริษัทมหาชนที่ทำตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ สามารถรับการลดหย่อน ภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 5

- 1) อย่างน้อยร้อยละ 40 ของหุ้นทุนที่ชำระแล้ว เป็นหุ้นที่จำหน่ายให้แก่สาธารณชน (ซื้อขายใน Indonesian Stock Exchange (IDX))

- 2) สาธารณชนต้องประกอบด้วยอย่างน้อย 300 คน ซึ่งแต่ละคนถือหุ้นต่ำกว่าร้อยละ 5 ของหุ้นทุนที่ชำระแล้ว

บริษัทมหาชนต้องรักษาทั้งสองเงื่อนไขเป็นเวลาอย่างน้อย 6 เดือน (183 วัน) ในปีภาษี หากในปีใด บริษัท มหาชนไม่สามารถบรรลุเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองเงื่อนไข บริษัทมหาชนจะไม่สามารถลดหย่อนภาษีใน กรณีนี้นับปีนั้นๆ ได้

- สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับโครงการพิเศษและเขตพื้นที่พิเศษ อินโดนีเซียให้สิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้ นิติบุคคลสำหรับโครงการพิเศษและเขตพื้นที่พิเศษ อาทิ โครงการ Public Private Partnership (Kerjasama Pemerintah dengan Badan Usaha) Integrated Economic Development Zone (Kawasan Pengembangan Ekonomi Terpadu: KAPET) Bonded Zones (Kawasan Berikat) Bonded Warehouse (Gudang Berikat) Bonded Logistic Center (Pusat Logistik Berikat) Free Trade Zones (Kawasan Perdagangan Bebas) และ Special Economic Zones (Kawasan Ekonomi Khusus: KEK) โดยสิทธิประโยชน์

ทางภาษี อาทิ การไม่เก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) และภาษีการขายสินค้าฟุ่มเฟือย (LST) ในการนำเข้าสินค้าบางรายการ การยกเว้นภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้าในการนำเข้าสินค้าบางรายการ การเลื่อนอากรขาเข้าสำหรับสินค้าทุนและอุปกรณ์ และสินค้า/วัตถุดิบสำหรับการแปรรูป การไม่เก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) และภาษีการขายสินค้าฟุ่มเฟือย (LST) สำหรับการซื้อสินค้าบางรายการภายในประเทศ

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

ภาษีเงินได้ของอินโดนีเซียส่วนใหญ่ทำการจัดเก็บผ่านระบบภาษีหัก ณ ที่จ่าย โดยภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายภายใต้ Income Tax (Pajak Penghasilan: PPh) Law สรุปดังนี้

1. มาตรา 21 ภาษีเงินได้ (PPh 21) ผู้ว่าจ้างต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย PPh 21 จากเงินเดือนที่จ่ายให้กับพนักงาน และจ่ายภาษีให้กับคลังของรัฐ การหักภาษี ณ ที่จ่ายดังกล่าว บังคับใช้สำหรับค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จ่ายให้กับบุคคลที่ไม่ใช่พนักงานของบริษัท (เช่น ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับที่ปรึกษาหรือผู้ให้บริการ) สำหรับผู้มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีแต่ไม่มีหมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี (NPWP) จะคิดค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากมาตรฐานภาษีหัก ณ ที่จ่ายอีกร้อยละ 20

2. มาตรา 22 ภาษีเงินได้ (PPh 22) บังคับใช้สำหรับรายการต่อไปนี้

ลำดับที่	เหตุการณ์	อัตราภาษี	ฐานภาษี
1.	การนำเข้า		มูลค่าการนำเข้า
	a. สินค้าอุปโภคบริโภคบางรายการ	10	(CIF + ภาษีอากรที่ต้องชำระ)
	b. สินค้าอุปโภคบริโภคขั้นสุดท้าย	7.5	
	c. สินค้าอื่นๆ ที่ไม่ใช่สินค้าอุปโภคบริโภคใน a และ b ที่มีหมายเลขผู้นำเข้า (API)		
	I. ถั่วเหลือง แป้งสาลี ข้าวสาลี	0.5	
	II. สินค้าอื่นๆ	2.5	
	d. สินค้าอื่นๆ ที่ไม่ใช่ a และ b โดยไม่มีหมายเลขผู้นำเข้า	7.5	

ลำดับที่	เหตุการณ์	อัตราภาษี	ฐานภาษี
2.	การประมูลสินค้าที่นำเข้า	7.5	ราคาประมูล
3.	การซื้อสินค้าของรัฐบาลที่ต้องชำระจากงบประมาณรัฐ (KPA)	1.5	ราคาขาย
4.	การซื้อสินค้าโดยรัฐวิสาหกิจหรือบริษัทในเครือ	1.5	ราคาขาย
5.	การซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงโดยสถานีบริการน้ำมันของรัฐ Pertamina และบริษัทในเครือ	0.25	ราคาขาย
6.	การซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงโดยสถานีบริการน้ำมันของเอกชนที่ไม่ใช่ของ Pertamina และบริษัทในเครือ	0.3	ราคาขาย
7.	การซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงโดยบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สถานีบริการน้ำมันของรัฐและเอกชน	0.3	ราคาขาย
8.	การซื้อก๊าซเชื้อเพลิง	0.3	ราคาขาย
9.	การซื้อน้ำมันหล่อลื่น	0.3	ราคาขาย
10.	การซื้อปูนซีเมนต์โดยตัวแทนจำหน่ายในประเทศ	0.25	ราคาขาย
11.	การซื้อผลิตภัณฑ์กระดาษโดยตัวแทนจำหน่ายในประเทศ	0.1	ราคาขาย
12.	การซื้อผลิตภัณฑ์เหล็กโดยตัวแทนจำหน่ายในประเทศ	0.3	ราคาขาย
13.	การซื้อผลิตภัณฑ์ยานยนต์โดยตัวแทนจำหน่ายในประเทศ	0.45	ราคาขาย
14.	การซื้อผลิตภัณฑ์ยาโดยตัวแทนจำหน่ายในประเทศ	0.3	ราคาขาย

ลำดับที่	เหตุการณ์	อัตราภาษี	ฐานภาษี
15.	การซื้อรถจักรยานยนต์จากตัวแทนจำหน่ายแต่เพียงผู้เดียว(ATPM) ตัวแทนจำหน่าย(APM) และผู้นำเข้า	0.45	ราคาขาย
16.	การซื้อผลิตภัณฑ์จากป่าไม้ การเพาะปลูก การเกษตร ปศุสัตว์ และการประมงโดยผู้ผลิตหรือผู้ส่งออก	0.25	ราคาขาย
17.	การส่งออกถ่านหิน โลหะ และแร่โลหะ โดยผู้ส่งออกที่ไม่ได้รับสัมปทานเหมืองแร่จากรัฐบาล	1.5	มูลค่าการส่งออก
18.	การซื้อถ่านหิน โลหะ และแร่โลหะจากบริษัทหรือบุคคลที่ได้รับสัมปทานเหมืองแร่(IUP)	1.5	ราคาขาย
19.	การซื้อทองแท่ง	0.45	ราคาขาย
20.	การซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย	5	ราคาขาย

ที่มา : PWC Indonesian Pocket Tax Book 2021

3. มาตรา 4 (2) ภาษีเงินได้สุดท้าย (PPh Final) บังคับใช้กับการชำระเงินขั้นต้น (gross payment) ต่อไปนี้

ลำดับที่	รายละเอียด	อัตราภาษี(%)
1	ค่าเช่าที่ดิน และ/หรืออาคาร	10
2	รายได้จากการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินและอาคาร	2.5
3	ค่าธรรมเนียมในการก่อสร้าง	2 - 4
4	ค่าธรรมเนียมในการวางแผนการก่อสร้าง	4 - 6
5	ค่าธรรมเนียมในการกำกับดูแลการก่อสร้าง	4 - 6

6	ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำที่มีใบรับรองจากธนาคารอินโดนีเซีย(SBIs) นอกจากที่จ่ายให้กับธนาคารที่ดำเนินงานในอินโดนีเซียและกองทุนบำเหน็จบำนาญที่รัฐบาลอนุมัติ	20
7	ดอกเบี้ยพันธบัตร นอกจากที่จ่ายให้กับธนาคารที่ดำเนินงานในอินโดนีเซียและกองทุนบำเหน็จบำนาญที่รัฐบาลอนุมัติ	15
8	รายได้จากการขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ของอินโดนีเซีย โดยผู้ถือหุ้นที่ก่อตั้งจะต้องชำระภาษี 0.5% ของราคาตลาดของหุ้นที่จดทะเบียน ซึ่งกำไรจากการขายจะต้องเสียภาษีในอัตราปกติ	0.1
9	รายได้จากเงินรางวัลสลากกินแบ่ง	25
10	รายได้ที่ได้รับจากบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล(ยกเว้น PEs) ที่มีมูลค่าการซื้อขายรวมไม่เกิน 4,800 ล้านรูเปียห์ภายใน 1 ปี	0.5

ที่มา : PWC Indonesian Pocket Tax Book 2021

4. มาตรา 23 ภาษีเงินได้ (PPh 23) เงินได้ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ต่อผู้มีถิ่นที่อยู่ประจำ แบ่งเป็น 2 อัตรา

- อัตราภาษีร้อยละ 15 ของจำนวนเงินขั้นต้น (gross payment) บังคับใช้กับรายการดังต่อไปนี้
 - เงินปันผล
 - ดอกเบี้ย รวมถึงค่าเบี้ยประกัน ส่วนลด และค่าธรรมเนียมประกันการกู้ยืม
 - ค่าลิขสิทธิ์
 - ของรางวัล
- อัตราภาษีร้อยละ 2 ของจำนวนเงินขั้นต้น (gross payment) จากค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้
 - ค่าเช่าสินทรัพย์ นอกเหนือจากที่ดินและอาคาร
 - ค่าชดเชย จากการให้บริการทางเทคนิค การให้บริการในการจัดการ การให้บริการที่ปรึกษา เป็นต้น

5. มาตรา 26 ภาษีเงินได้ (PPh 26) เงินได้ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย สำหรับผู้ไม่มีถิ่นที่อยู่ประจำ แบ่ง 2 ประเภท

- หักร้อยละ 20 จากจำนวนเงินขั้นต้น ดังนี้

- เงินปันผล
- ดอกเบี้ย รวมถึงค่าเบี้ยประกัน ส่วนลด และค่าธรรมเนียมประกัน
- ค่าลิขสิทธิ์ ค่าเช่า และค่าใช้จ่ายจากการใช้กับสินทรัพย์
- ค่าธรรมเนียมบริการ การทำงาน และกิจกรรม
- รางวัล
- ค่าบำเหน็จ และค่าใช้จ่ายตามระยะเวลาอื่นๆ
- ค่าเบี้ยจากการประกันความเสี่ยงต่างๆ
- กำไรจากการตัดหนี้สูญ
- กำไรหลังภาษีของสาขา หรือ PE

- หักตามอัตราภาษีที่กำหนด จากประมาณการรายได้สุทธิ (Estimated Net Income: ENI) ซึ่งคำนวณจากร้อยละของจำนวนเงินขั้นต้น

เงินได้	ENI (%)	อัตรา ภาษี(%)
ค่าเบี้ยประกันภัยที่จ่ายให้กับบริษัทประกัน		
- โดยผู้เอาประกันภัย	50	10
- โดยบริษัทประกันภัยของอินโดนีเซีย	10	2
- โดยบริษัทประกันภัยต่อของอินโดนีเซีย	5	1
- ขายหุ้นบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของอินโดนีเซีย	25	5

เงินได้	ENI (%)	อัตรา ภาษี(%)
- ขาย Conduit Company ในประเทศที่ยกเว้นการเก็บภาษี ซึ่งบริษัทนี้ทำหน้าที่เป็นตัวกลางสำหรับการถือครองหุ้นของบริษัทอินโดนีเซียหรือ (PE)	25	5
- การขายเครื่องประดับหุหระ เพชร ทองคำ นาฬิกาหุหระ ของเก่า ภาพวาด รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เรือยอชต์ และเครื่องบินลำเล็กที่มีมูลค่าการขาย 10 ล้านรูเปียห์ขึ้นไป	25	5

ที่มา : PWC Indonesian Pocket Tax Book 2021

เงินได้ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย สำหรับผู้มีถิ่นที่อยู่ประจำ อาจได้รับลดหย่อนหรือยกเว้น หากผู้มีถิ่นที่อยู่ประจำ อาศัยอยู่ในประเทศที่มีสิทธิสัญญาทักอินโดนีเซีย

สนธิสัญญาภาษี

สนธิสัญญาการเก็บภาษีซ้ำซ้อนของอินโดนีเซีย (Indonesia's Double Taxation Agreements-DTAs) ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีในรูปแบบการยกเว้นภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย สำหรับค่าธรรมเนียมบริการ และการลดอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินปันผล ดอกเบี้ย ค่าลิขสิทธิ์ และผลกำไรที่ได้รับจากสาขา ของผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศคู่สนธิสัญญา

การยกเว้นภาษีสำหรับค่าธรรมเนียมบริการจะบังคับใช้เฉพาะกรณีคู่กรณีต่างชาติที่มีเงินได้แต่ ไม่มี PE ในอินโดนีเซีย ส่วนการใช้สิทธิลดอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย คู่กรณีต่างชาติจะต้องยื่นใบรับรองภูมิลำเนา (Certificate of Domicile: CoD) ให้แก่ ITO โดยผ่านคู่กรณีอินโดนีเซียซึ่งเป็นผู้จ่ายเงินได้ ถ้าไม่มีเอกสารนี้ ทั้งในรูปแบบที่กำหนดโดย DGT หรือในรูปแบบที่กำหนดในสนธิสัญญา จะไม่มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี และต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายอัตราร้อยละ 15 สำหรับเงินปันผล ดอกเบี้ย ค่าลิขสิทธิ์ และผลกำไรที่ได้รับจากสาขา

สรุปอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย ซึ่งปรับใช้ภายใต้สนธิสัญญาการเก็บภาษีซ้ำซ้อนของอินโดนีเซียกับไทย

Indonesia- Thailand	Dividends	Interest	Royalties	Branch Profit Tax
------------------------	-----------	----------	-----------	-------------------

	Portfolio	Substantial holdings			
	15% (If the recipient holds < 25% of capital)	15% (If the recipient holds < 25% of capital)	15%	15%	10%

ที่มา : PWC Indonesian Pocket Tax Book 2021

กิจกรรมธุรกิจบางประเภทอาจทำให้เกิดการดำเนินธุรกิจในลักษณะ PE หากดำเนินการเกินกว่าช่วงระยะเวลาที่กำหนดและทำให้ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีภายใต้สนธิสัญญาการเก็บภาษีซ้ำซ้อนของอินโดนีเซียกับไทย

Indonesia-Thailand	Bldg. Site Construction	Installation	Assembly	Supervisory Activities	Other Services
	6 months	6 months	6 months	6 months	6 months

ที่มา : PWC Indonesian Pocket Tax Book 2021

ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการในอินโดนีเซีย ซึ่งจัดเก็บจาก

- 1) การจำหน่ายสินค้าที่เรียกเก็บภาษีได้ ในอินโดนีเซีย
- 2) การนำเข้าสินค้าที่เรียกเก็บภาษีได้ มายังอินโดนีเซีย
- 3) การให้บริการที่เรียกเก็บภาษีได้ ในอินโดนีเซีย
- 4) การใช้สอย หรือบริโภคสินค้าที่เรียกเก็บภาษีได้และที่จับต้องไม่ได้ ที่มีแหล่งผลิตภายนอกอินโดนีเซีย
- 5) การใช้สอย หรือบริโภคบริการที่เรียกเก็บภาษีได้ ที่มีแหล่งผลิตภายนอกอินโดนีเซีย
- 6) การส่งออกสินค้าที่เรียกเก็บภาษีได้ โดยนิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษี
- 7) การส่งออกบริการที่เรียกเก็บภาษีได้ โดยนิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษี

1. อัตราภาษี ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) มีการเปลี่ยนแปลงในทันทีมากที่สุดภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดทำกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกฎหมายภาษีอากร (UU HPP) ในปี พ.ศ. 2565 และ พ.ศ. 2566

- อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มมาตรฐานอยู่ที่ 11% โดยอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มได้ปรับเพิ่มเป็น 11% ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2565 และมีกำหนดจะปรับเพิ่มเป็น 12% สำหรับสินค้าฟุ่มเฟือย ภายในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2568

- อย่างไรก็ตาม อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการส่งออกสินค้าที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน รวมถึงการส่งออกบริการ กำหนดไว้ที่ 0%

2. สินค้าที่ได้รับการยกเว้นภาษี

- สินค้าเหมืองแร่ หรือการขุดเจาะสกัดออก เช่น น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ พลังงานความร้อนใต้พิภพ หินทราย และกรวด ถ่านหิน แร่เหล็ก แร่ดีบุก แร่ทองแดง แร่ทองคำ แร่เงิน แร่อะลูมิเนียม เป็นต้น

- สินค้าโภคภัณฑ์พื้นฐาน เช่น ข้าว เหลือ ข้าวโพด สา쿠 ถั่วเหลือง เป็นต้น

- อาหารและเครื่องดื่มที่ให้บริการในโรงแรม ร้านอาหาร ทั้งที่บริโภคในร้านหรือนอกร้าน รวมถึงอาหารและเครื่องดื่มที่ส่งโดยผู้ขายอาหาร และ • เงิน ทองคำแท่ง และหลักทรัพย์

3. บริการที่ได้รับการยกเว้นทางภาษี

- การให้บริการทางการแพทย์

- การให้บริการสังคม อาทิ บริการรับเลี้ยงเด็กกำพร้า และงานศพ

- การให้บริการส่งจดหมายโดยใช้ดวงตราไปรษณียากร

- การให้บริการด้านการเงิน

- การให้บริการด้านประกันภัย

- การให้บริการทางศาสนา

- การให้บริการด้านการศึกษา

- การให้บริการด้านศิลปะและความบันเทิง

- การให้บริการออกอากาศ ซึ่งไม่ได้ใช้เพื่อการโฆษณา

- การให้บริการขนส่งสาธารณะบนพื้นดินและพื้นน้ำและการขนส่งทางอากาศภายในประเทศ ที่เป็นส่วนหนึ่งของการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ

- การให้บริการจัดหางาน
- การให้บริการโรงแรม
- การให้บริการสาธารณะของรัฐ
- การให้บริการที่จอดรถ
- การให้บริการโทรศัพท์สาธารณะแบบหยอดเหรียญ
- การให้บริการส่งเงิน
- การให้บริการด้านอาหาร

ภาษีอากรนำเข้า

อัตราภาษีนำเข้าอยู่ระหว่างร้อยละ 0-150 จากมูลค่าของสินค้านำเข้า (customs value) คำนวณจากต้นทุน ค่าประกันภัย และค่าขนส่งสินค้า (CIF) โดยรัฐบาลอินโดนีเซียทยอยลดอัตราอากรขาเข้าสำหรับสินค้าส่วนใหญ่เพื่อเปิดเสรีทางการค้า อย่างไรก็ตาม รัฐบาลอินโดนีเซียคงอัตราภาษีอากรสูงขึ้น เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมบางประเภทและสินค้าที่มีความสำคัญในด้านความมั่นคงปลอดภัยของสังคมและวัฒนธรรม

1. อัตราภาษีอากรภายใต้อาเซียน รัฐบาลอินโดนีเซียบังคับใช้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 โดย ATIGA มีจุดมุ่งหมายในการเพิ่มการค้าระหว่างอาเซียน ลดต้นทุนการทำธุรกิจ และขยายตลาดในอาเซียน โดยการลดอัตราภาษีอากรร้อยละ 0 สำหรับสินค้าส่วนมากระหว่างบรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย และลดภาษีอากรภายในอาเซียนร้อยละ 0-5 ระหว่างประเทศกัมพูชา สปป. ลาว เมียนมา และเวียดนาม

2. อัตราภาษีอากรตามข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) รัฐบาลอินโดนีเซียทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับประเทศ/ภูมิภาคอื่น โดยบังคับใช้อัตราภาษีอากรภายใต้ข้อตกลงฯ เหล่านี้

- ASEAN-China FTA (ACFTA)
- ASEAN-Korea FTA (AKFTA)
- ASEAN-India FTA (AIFTA)
- ASEAN-Australia-New Zealand FTA
- ASEAN-Hong Kong, China FTA

- ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership
- Indonesia – Australia Comprehensive Economic Partnership Agreement
- Indonesia – Pakistan Preferential Trade Agreement
- Indonesia – Japan Economic Partnership Agreement
- Indonesia – Chile Comprehensive Economic Partnership
- Memorandum of Understanding between The Government of The Republic of Indonesia and The Government of The State of Palestine on Trade Facilitation for Certain Product

3. ความช่วยเหลือด้านภาษีนำเข้า: การยกเว้น / การยืดระยะเวลาชำระภาษี รัฐบาลอินโดนีเซียเสนอความช่วยเหลือด้านภาษีนำเข้า ทั้งการยกเว้นภาษี และการยืดระยะเวลาการชำระภาษี ให้กับนักลงทุนในประเทศและต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศและการส่งออก มีรายการดังต่อไปนี้

- BKPM Master List Facility รัฐบาลอินโดนีเซียยินยอมให้ยกเว้นภาษีนำเข้าสำหรับเครื่องจักรและวัตถุดิบ สำหรับการผลิตในระยะเวลา 1 ปี ซึ่งเครื่องจักรและวัตถุดิบที่อยู่ใน Master List จะได้รับการลดหย่อนภาษีอากรสูงสุดร้อยละ 5 ของภาษีนำเข้า เป็นระยะเวลา 2 ปี
- Bonded Zone (Kawasan Berikat) รัฐบาลอินโดนีเซียส่งเสริมการส่งออกโดยการยกเว้นภาษีนำเข้าและภาษีอื่นๆ สำหรับการนำเข้าอุปกรณ์ ทุน และวัตถุดิบสำหรับสินค้าสำเร็จรูป เพื่อการดำเนินการด้านการส่งออกเป็นหลัก
- Bonded Warehouse (Gudang Berikat) รัฐบาลอินโดนีเซียยินยอมให้ยืดระยะเวลาชำระภาษีสินค้านำเข้าภายใน 1 ปี จนกว่าจะจำหน่ายสินค้ามายังตลาดภายในประเทศ โดยสินค้าจะต้องสนับสนุนอุตสาหกรรมการผลิต

5.3 ที่ดินและการก่อสร้าง

อินโดนีเซียออกกฎหมายอินโดนีเซียฉบับที่ 5/1960 เรื่องกฎระเบียบหลักปฏิบัติด้านที่ดิน (Basic Agrarian Law (BAL หรือ UUPA) No. 5/1960) ครอบคลุมเรื่องสิทธิในการเป็นเจ้าของที่ดิน สิทธิในการสร้างสิ่งปลูกสร้างบนพื้นที่ สิทธิในการเพาะปลูก และสิทธิในการใช้ที่ดิน โดยมาตรา 21 กฎหมาย BAL No.5/1960 ระบุว่า เฉพาะชาวอินโดนีเซียเท่านั้นที่มีสิทธิเป็นเจ้าของที่ดิน สำหรับชาวต่างชาติที่ได้รับสิทธิเป็นเจ้าของที่ดินผ่านมรดก หรือการแปลงสัญชาติ หลังจากการประกาศกฎหมายฉบับนี้ และที่ดินนั้นไม่มีชาวอินโดนีเซียเป็นเจ้าของร่วม หรือที่ดินนั้นไม่ได้เป็นสินสมรสร่วมกับชาวอินโดนีเซีย จะต้องดำเนินการถอนสิทธิภายใน 1 ปี โดยมาตรา 26 วรรคที่ 2 ตามหลักการของการมีสัญชาติ ชาวอินโดนีเซียห้ามโอนอสังหาริมทรัพย์ให้กับชาวต่างชาติ ทั้งนี้ ชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในอินโดนีเซียมีสิทธิในการใช้งานที่ดินตามขอบเขตที่กำหนด โดยมาตรา 42 กฎหมาย BAL No. 5/1960 กำหนดให้ชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในอินโดนีเซีย สามารถมีสิทธิในการใช้ที่ดิน เช่าที่ดิน โดยไม่มีสิทธิในการเพาะปลูก ทั้งนี้ ชาวต่างชาติที่จะได้รับสิทธิเป็นเจ้าของที่ดินต้องได้รับการอนุญาตจากรัฐบาลอินโดนีเซีย

กฎหมาย Omnibus Law ตามพระราชกฤษฎีกา (GR) ฉบับที่ 18/2021 ว่าด้วยการลงทุน (Investment Law) ได้กำหนดมาตรการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการลงทุน โดยมาตรา 21 ระบุว่า รัฐบาลอินโดนีเซียจะอำนวยความสะดวกด้านการลงทุนผ่านการจัดให้หรือการออกใบอนุญาตสิทธิในที่ดินแก่หน่วยงานการลงทุนจากต่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของอินโดนีเซียและมีถิ่นที่ตั้งในประเทศอินโดนีเซีย

มาตรา 22 วรรคหนึ่ง กำหนดเกี่ยวกับการจัดให้และ/หรือการออกสิทธิในที่ดิน รวมถึงการขยายสิทธิล่วงหน้าและการต่ออายุสิทธิตามคำร้องขอของผู้ลงทุน ดังนี้

1. สิทธิในการเพาะปลูก (Hak Guna Usaha – HGU): สูงสุด 95 ปี (ระยะเริ่มต้น 35 ปี + ขยาย 25 ปี + ต่ออายุ 35 ปี)
2. สิทธิในการก่อสร้างอาคาร (Hak Guna Bangunan – HGB): สูงสุด 80 ปี (ระยะเริ่มต้น 30 ปี + ขยาย 20 ปี + ต่ออายุ 30 ปี)
3. สิทธิในการใช้ประโยชน์ (Hak Pakai – HP): สูงสุด 70 ปี (ระยะเริ่มต้น 30 ปี + ขยาย 20 ปี + ต่ออายุ 20 ปี)

รัฐบาลอินโดนีเซียจะให้สิทธิในที่ดินดังกล่าวข้างต้นและขยายเวลาล่วงหน้า สำหรับกิจกรรมการลงทุน ดังนี้

1. การลงทุนระยะยาวซึ่งเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย ซึ่งจะสร้างความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น

2. การลงทุนซึ่งมีระดับความเสี่ยงการเงินลงทุนได้รับคืนทุนในระยะยาว ตามประเภทของกิจกรรมการลงทุนที่จะดำเนินการ
3. การลงทุนที่ไม่จำเป็นต้องมีพื้นที่ขนาดใหญ่
4. การลงทุนในที่ดินของรัฐ
5. การลงทุนที่ไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนด้านความยุติธรรมและไม่เป็นอันตรายต่อผลประโยชน์ของประชาชน

5.4 นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมาย Omnibus Law ของอินโดนีเซีย / พระราชกฤษฎีกา (GR) ฉบับที่ 22/2021 และ GR ฉบับที่ 28/2025 ว่าด้วยใบอนุญาตด้านสิ่งแวดล้อม เป็นกฎหมายที่ใช้กำกับดูแลข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม

มาตรา 1 ของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวกำหนดว่า **ใบอนุญาตด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Permit) ของอินโดนีเซียถูกแทนที่ด้วยความเห็นชอบด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Approval – Persetujuan Lingkungan:PL)

ซึ่งถือเป็นใบอนุญาตสำหรับบุคคลใดก็ตามที่ดำเนินธุรกิจและ/หรือกิจกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การยื่นขอใบอนุญาตด้านสิ่งแวดล้อม ธุรกิจต้องจัดทำรายงานและผ่านการประเมินที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

1. ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม การปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบเชิงลบต่อระบบนิเวศ ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Analysis หรือ Analisis Mengenai Dampak Lingkungan: AMDAL)
2. ธุรกิจที่ไม่เข้าข่ายตามข้อ 1 ต้องจัดทำรายงานความพยายามในการควบคุมและเฝ้าระวังด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Management Efforts and Environmental Monitoring Efforts หรือ UKL-UPL)
3. ธุรกิจที่ไม่เข้าข่ายจัดทำรายงาน AMDAL หรือ UKL-UPL (อาทิ บริการทางการเงิน) ต้องจัดทำ Statement of Ability to Manage and Monitor the Environment หรือ SPPL เพื่อยืนยันความสามารถในการบริหารและติดตามเฝ้าระวังด้านสิ่งแวดล้อม

6. การเลือกทำเลที่ตั้งในการประกอบธุรกิจ/นิคมอุตสาหกรรม

6.1 เส้นทางเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย

รัฐบาลอินโดนีเซียได้เปิดตัวแผนแม่บท Indonesia Vision 2045, ก่อนหน้านี้ แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของอินโดนีเซียอ้างอิงตาม Masterplan for Acceleration and Expansion of Indonesia's Economic Development (MP3EI) ต่อมาได้มีการเปลี่ยนผ่านเชิงนโยบายจากรัฐบาล ซูซีโล บัมบัง ยูโดโยโน (Susilo Bambang Yudhoyono) ไปสู่รัฐบาล โจโก วิโดโด (Joko Widodo) ซึ่งนำแผนระยะยาว Indonesia Vision 2045 มาใช้เป็นกรอบทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและชาติในระยะยาว จนถึงปัจจุบัน รวมถึงภายใต้รัฐบาล ปราโบโว ซูเบียนโต (Prabowo Subianto) Indonesia Vision 2045 ยังคงถูกใช้เป็นแผนยุทธศาสตร์หลัก ด้วยเป้าหมายการเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 5.7 ต่อปี อินโดนีเซียตั้งเป้าที่จะก้าวขึ้นเป็นประเทศรายได้สูงภายในปี พ.ศ. 2579 (ค.ศ. 2036) และเป็นเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 5 ของโลกภายในปี พ.ศ. 2588 (ค.ศ. 2045) การเติบโตในระดับสูงนี้จะช่วยเพิ่มสัดส่วนชนชั้นรายได้ปานกลางให้สูงถึงประมาณ ร้อยละ 70 ของประชากรอินโดนีเซียภายในปี 2588 ดังนั้น การเสริมสร้างกระบวนการเปลี่ยนผ่านทางเศรษฐกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาในปี 2588 จึงเป็นประเด็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืน การยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนการปรับปรุงคุณภาพบริการสาธารณะและมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น

เศรษฐกิจของอินโดนีเซียกลับมาขยายตัวเป็นครั้งแรกในรอบ 5 ไตรมาส ในช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน ปี 2564 โดยบันทึกอัตราการขยายตัวที่แข็งแกร่งที่สุดในรอบกว่าทศวรรษ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ที่แท้จริงของอินโดนีเซียเพิ่มขึ้น ร้อยละ 7.07 ในไตรมาสที่สองเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ตามการคาดการณ์ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เมื่อเดือนเมษายน 2564 ชี้ว่า เศรษฐกิจอินโดนีเซียจะกลับมาฟื้นตัวเต็มรูปแบบที่ ร้อยละ 4.3 ในปี 2564 และมีแนวโน้มทรงตัวอยู่ที่ ร้อยละ 5.8 ในปี 2565 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกภายหลังการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19

ตารางแสดงตัวชี้วัดแนวโน้มเศรษฐกิจสำคัญของอินโดนีเซีย พ.ศ. 2561 – 2565

Main Indicators	2018	2019	2020 (e)	2021 (e)	2022 (e)
GDP (billions USD)	1	1	1	1	1
GDP (Constant Prices, Annual % Change)	5.2	5.0	-2.1	4.3	5.8
GDP per Capita (USD)	3.9	4.2	3.9	4.3	4.6
General Government Balance (in % of GDP)	-1.7	-2.2	-4.7	-5.1	-3.9
General Government Gross Debt (in % of GDP)	30.1	30.6	36.6	41.4	42.8
Inflation Rate (%)	3.3	2.8	2.0	2.0	3.1
Unemployment Rate (% of the Labour Force)	5.3	5.3	7.1	6.5	5.8
Current Account (billions USD)	-30.6	-30.3	-4.7	-15.1	-18.2
Current Account (in % of GDP)	-2.9	-2.7	-0.4	-1.3	-1.4

ที่มา: IMF, World Economic Outlook Database

กฎหมายว่าด้วยการสร้างงาน (Job Creation Law) ได้รับการให้สัตยาบันและประกาศใช้เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2563 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปฏิรูปกฎหมายด้านแรงงาน ระบบภาษี และกฎหมายสำคัญอื่น ๆ เพื่อลดความซ้ำซ้อนด้านระบบราชการและกระตุ้นการลงทุนในยุคหลังการแพร่ระบาดของโควิด-19 ภายใต้กฎหมายดังกล่าว มีกฎหมายจำนวน 79 ฉบับ ที่ได้รับการแก้ไขรวมอยู่ภายใต้กฎหมายแม่บทฉบับเดียว ซึ่งครอบคลุม 15 หมวด และ 186 มาตรา กฎหมายนี้กำกับดูแล 11 กลุ่มหลัก ตั้งแต่ด้านการจ้างงานไปจนถึงสิ่งแวดล้อม ภายหลังคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ หมายเลข 91/PUU-XVIII/2020 ลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2564 กฎหมาย Omnibus Law on Job Creation ยังคงมีผลบังคับใช้ทุกประการ บทบัญญัติที่มีเนื้อหาสำคัญทั้งหมดภายใต้กฎหมายดังกล่าวและกฎหมายลูก ยังคงมีผลใช้บังคับ นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศยังคงสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องกังวล รัฐบาลอินโดนีเซียจะดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายนี้ให้สมบูรณ์ภายในระยะเวลาสองปี

ตารางแสดงสถานการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจตามวิสัยทัศน์อินโดนีเซีย ปี 2045

1986-2015	Indicators	Scenario 2016-2045**	
		Basic	High
5,1	Economic Growth (billions USD)	5.1	5.7
16	World GDP ranking*	7	5
3,378	GDP per Capita (USD)*	19,794	23,199
	Year of acceding to high-income country status	2038	2036
32,8	Contribution of Investment*	33.1	38.1
21,1	Contribution of Industry*	22.5	26
13,5	Contribution of Industry*	7.8	7.4

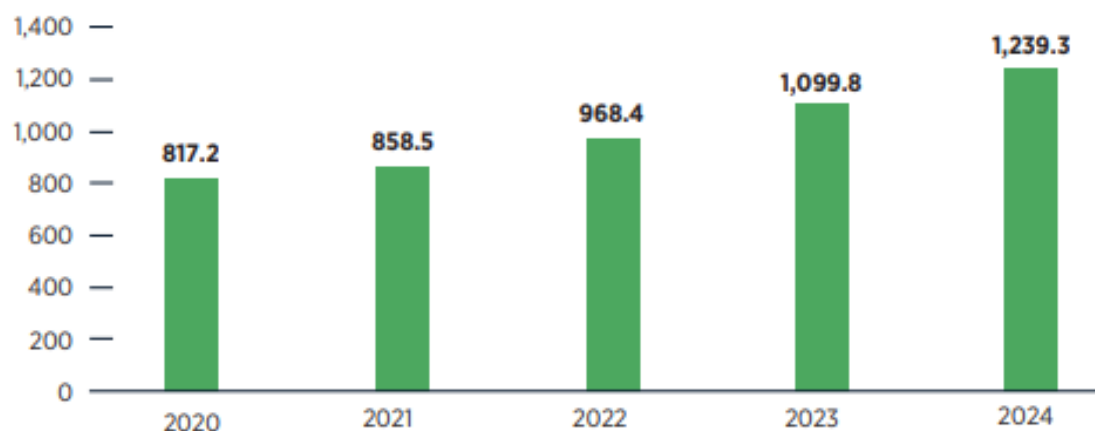
ที่มา: กระทรวงการวางแผนการพัฒนาแห่งชาติ/สำนักงานแผนการพัฒนาแห่งชาติอินโดนีเซีย (BAPPENAS)

ความต้องการด้านการลงทุน (Investment Needs)

เพื่อให้บรรลุอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ ร้อยละ 5.7 – 6.0 จำเป็นต้องมีเงินลงทุนรวมจำนวน 35,212.4 ล้านล้านรูเปียห์ – 35,455.6 ล้านล้านรูเปียห์ ในช่วงปี ค.ศ. 2563 – 2567 โดยรัฐบาลกลางและรัฐวิสาหกิจ (BUMN) จะมีสัดส่วนการลงทุน ร้อยละ 8.4 – 10.1 และ ร้อยละ 8.5 – 8.8 ตามลำดับ ขณะที่ส่วนที่เหลือจะได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนและ/หรือประชาชน

ในช่วงปี พ.ศ. 2558 – 2562 การลงทุนโดยตรงในอินโดนีเซียมีผลการดำเนินงานรวม 3,381.9 ล้านล้านรูเปียห์ รัฐบาลตั้งเป้าหมายการลงทุนรวม 4,983.2 ล้านล้านรูเปียห์ สำหรับช่วงปี พ.ศ. 2563 – 2567 เพื่อให้บรรลุการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ ร้อยละ 6 แม้ภาวะเศรษฐกิจประเทศประสบภาวะหดตัวจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 แต่ผลการลงทุนในปี 2563 ยังคงสูงกว่าเป้าหมาย 817.2 ล้านล้านรูเปียห์ เกินมา ประมาณ 9 ล้านล้านรูเปียห์ โดยมีสัดส่วนการลงทุนโดยตรงภายในประเทศ (DDI) สูงกว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) DDI ได้กลายเป็นแรงขับเคลื่อนหลักของการลงทุนในช่วงวิกฤต COVID-19 และ กระทรวงการลงทุน/สำนักงาน BKPM ยังคงให้การสนับสนุนอย่างเท่าเทียมต่อ ทั้ง DDI และ FDI ดังที่สะท้อนจากผลการดำเนินงานในช่วงห้าปีที่ผ่านมา

ตารางแสดงยุทธศาสตร์เป้าหมายการลงทุนของอินโดนีเซีย พ.ศ. 2563 – 2567

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการลงทุนอินโดนีเซีย (BKPM)

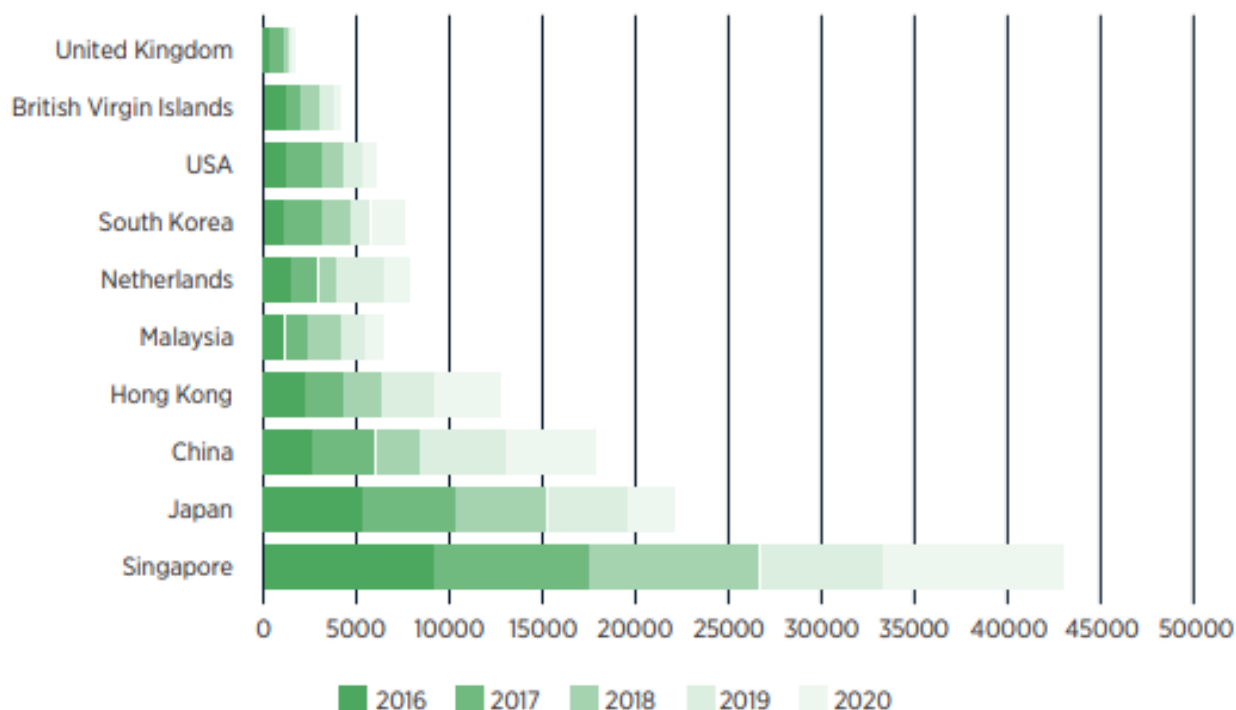
อินโดนีเซียยังคงเป็นจุดหมายปลายทางด้านการลงทุนที่มีความน่าสนใจสำหรับนักลงทุนต่างชาติ ณ สิ้นปี 2563 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) มีมูลค่าประมาณ 412.8 ล้านล้านรูเปียห์ (หรือ 28.67 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)

ตารางแสดงแนวโน้ม FDI ปี พ.ศ. 2559 – 2563 แยกตามสาขาอุตสาหกรรม (หน่วย: พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ไม่รวมอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซต้นน้ำ และภาคการเงิน)

Sector	2016	2017	2018	2019	2020
Manufacturing	16.7	13.1	10.4	9.5	13.2
Services	7.8	13	14.1	15.4	12.2
Mining	2.7	4.4	3.1	2.3	2
Food Crops and Plantation	1.6	1.4	1.7	0.9	1.2
Livestock	0.05	0.2			
Forestry	0.08	0.05	0.04	0.04	0
Fishery	0.04	0.1	0.02	0.1	0

ที่มา: กระทรวงการลงทุน, สำนักงานส่งเสริมการลงทุนอินโดนีเซีย (BKPM)

10 อันดับแรกของผู้ลงทุนต่างชาติ (FDI) ในอินโดนีเซีย ปี พ.ศ. 2559 – 2563

ที่มา: กระทรวงการลงทุน, สำนักงานส่งเสริมการลงทุนอินโดนีเซีย (BKPM)

โครงการยุทธศาสตร์สำคัญ (Strategic Priority Projects / Major Projects)

เพื่อให้การดำเนินงานตาม แผนพัฒนาระยะกลางแห่งชาติ (RPJMN) ปี 2020–2024 บรรลุผล รัฐบาลได้ กำหนด โครงการยุทธศาสตร์สำคัญ (Strategic Priority Projects / Major Projects) เป็นกรอบการดำเนินงาน หลัก ใน RPJMN ปี 2563–2567 มีจำนวน 41 โครงการยุทธศาสตร์สำคัญ โดยมีข้อมูลรายละเอียดที่ชัดเจน ครอบคลุม เป้าหมาย สถานที่ดำเนินโครงการ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ โครงการเหล่านี้มี ความสำคัญเชิง ยุทธศาสตร์สูง และ มีอัตราเสริมแรงต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาในระดับประเทศ ผ่าน แผนยุทธศาสตร์ BKPM ปี 2563–2567 กระทรวงการลงทุน / BKPM ดำเนินบทบาทสนับสนุนเพื่อ เพิ่มอัตราการบรรลุผลด้านการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 3 โครงการยุทธศาสตร์สำคัญ

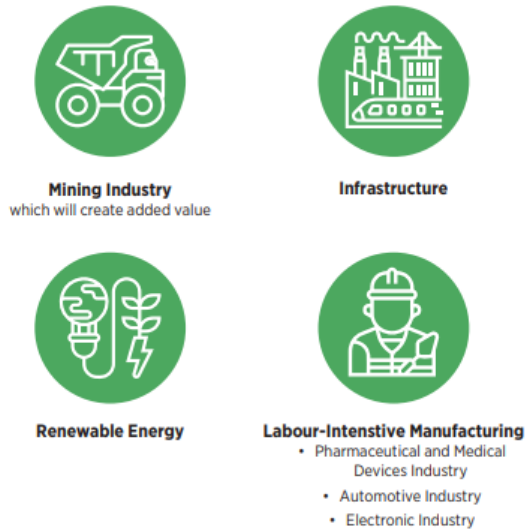
ตารางแสดงรายชื่อโครงการยุทธศาสตร์สำคัญ (Strategic Priority Projects – Major Projects)

No	Major Projects	Projects Benefits	Funding Indications (in IDR trillion)	Implementing Agencies
1	Industry 4.0 in 5 Priority Sub-Sectors: Food and beverages, textile, apparel, automotive, electronics, chemicals, and pharmaceuticals	Increase industry's share in total GDP to 21%	245.8 State budget (APBN): 13 BUMN: 125.9 Private: 106.9	Among others: Ministry of Industry, Ministry of Trade, business entities (BUMN/private)
2	10 Priority Tourist Destinations: Lake Toba, Borobudur, Lombok-Mandalika, Labuan Bajo, Manado-Likupang, Wakatobi, Raja Ampat, Bromo-Tengger-Semeru, Bangka Belitung, and Morotai	• Increase foreign exchange earnings in the tourism sector to US\$30 billion by 2024 • Increase the number of tourist trips to 350-400 million, and foreign tourists to 22.3 million arrivals	161 (APBN, public private partnership project/KPBU, BUMN, and private sector)	Among others: Ministry of Tourism and Creative Economy, Ministry of Public Works and Housing, local governments, business entities (BUMN/private)
3	9 Industrial Estates outside Java and 31 smelters	Industrialization outside Java; able to achieve economic growth targets outside Java	317.4 APBN: 15.7 BUMN: 111.4 Private: 176 KPBU: 14.3	Among others: Ministry of Energy and Mineral Resources, Ministry of Industry, local governments, business entities (BUMN/private)

ที่มา: แผนพัฒนาระยะกลางแห่งชาติ (RPJMN) ระยะปี ค.ศ. 2020–2024

สาขาความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์

รัฐบาลได้กำหนด 6 สาขาความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ด้านการลงทุน ได้แก่ อุตสาหกรรมที่เน้นการใช้แรงงานเพื่อการส่งออก พลังงานหมุนเวียน โครงสร้างพื้นฐาน อุตสาหกรรมเหมืองแร่ สาขาเหล่านี้ถูกกำหนดขึ้นเพื่อ สร้างการจ้างงานจำนวนมาก เสริมสร้างศักยภาพทุนมนุษย์ และสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในช่วงการฟื้นฟูเศรษฐกิจจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19

เขตพัฒนาเศรษฐกิจในฐานะทำเลเชิงยุทธศาสตร์ด้านการลงทุน

รัฐบาลอินโดนีเซียได้พัฒนาเขตเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจในทุกภูมิภาคของประเทศ โดยพระราชบัญญัติเลขที่ 3 พ.ศ. 2557 ว่าด้วยอุตสาหกรรม ซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติการสร้างงาน เลขที่ 11 พ.ศ. 2563 และ ข้อบังคับของรัฐบาล เลขที่ 28 พ.ศ. 2564 ว่าด้วยการดำเนินงานในภาคอุตสาหกรรม กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า บริษัทอุตสาหกรรมทุกรายที่ดำเนินกิจกรรมอุตสาหกรรมจะต้องตั้งอยู่ภายในนิคมอุตสาหกรรม

อินโดนีเซียมีทำเลเพื่อการลงทุนหลายรูปแบบที่สามารถพิจารณาได้เมื่อเลือกสถานที่ลงทุนในประเทศ เช่น แรงจูงใจด้านภาษี โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ความใกล้ชิดกับแหล่งวัตถุดิบ ต้นทุนแรงงาน และระดับทักษะแรงงาน ในปัจจุบัน ประเทศอินโดนีเซียมีพื้นที่เศรษฐกิจเพื่อการลงทุนรวมทั้งสิ้นดังนี้ เขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) 19 แห่ง (ดำเนินงานแล้ว 15 แห่ง และใหม่ 4 แห่ง) นิคมอุตสาหกรรม 118 แห่ง เขตการค้าเสรี 4 แห่ง เขตคลังสินค้าทัณฑ์บน 1,360 แห่ง ศูนย์โลจิสติกส์ทัณฑ์บน 91 แห่ง กระจายอยู่ใน 131 ทำเลทั่วประเทศ

6.2 เขตเศรษฐกิจพิเศษ Special Economic Zones

เขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) หมายถึง พื้นที่ที่มีขอบเขตชัดเจนภายในเขตอำนาจศาลของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ซึ่งได้รับการกำหนดให้ดำเนินบทบาทด้านเศรษฐกิจและได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ระบบนิเวศภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษสมบูรณ์ ภาคการศึกษาและสาธารณสุขจึงได้ถูกรวมอยู่ในประเภทกิจกรรมทางธุรกิจที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษด้วย ดังนั้น กิจกรรมที่ได้รับอนุญาต

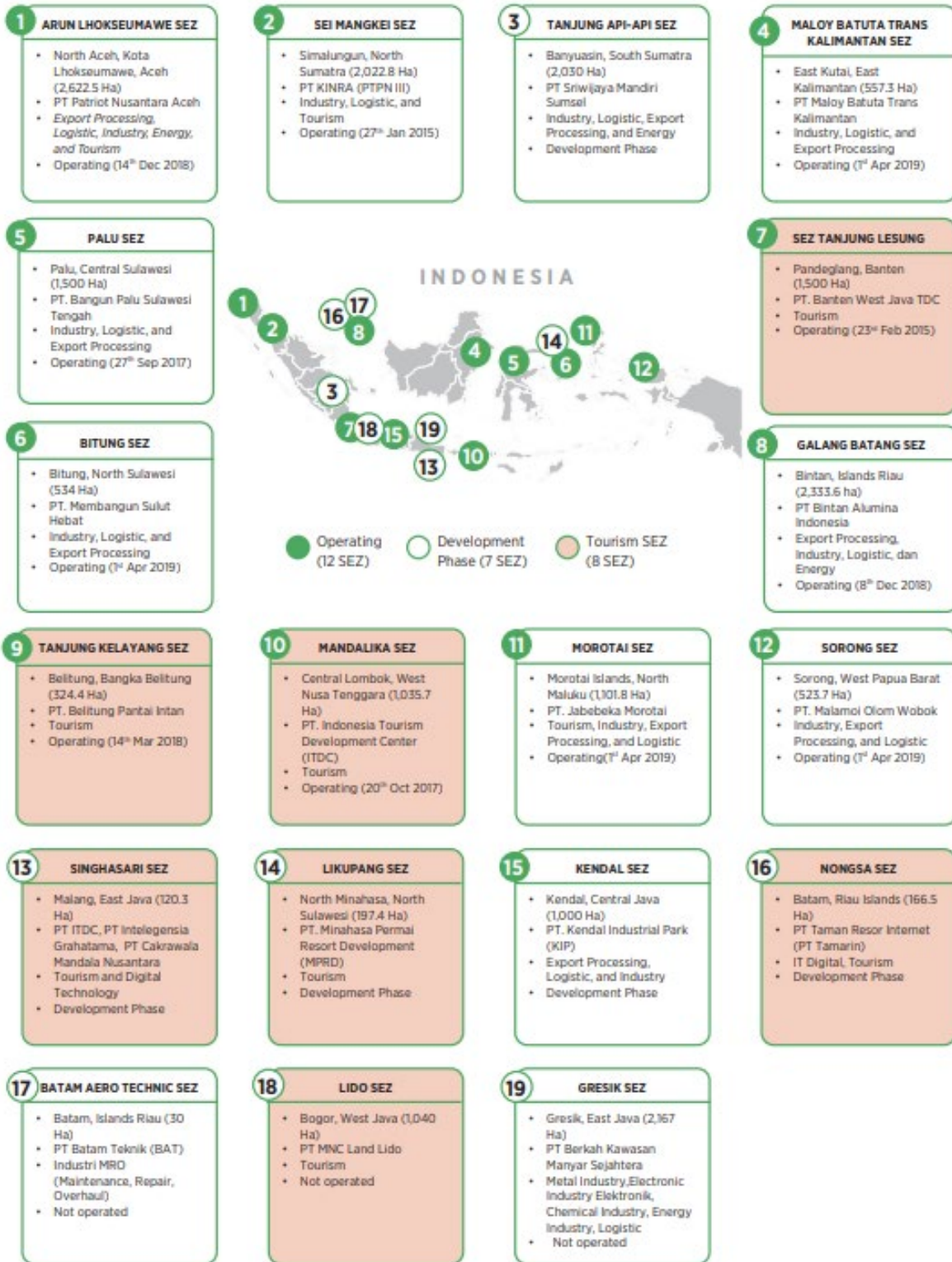
ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษจึงครอบคลุม การผลิตและการแปรรูปอุตสาหกรรม โลจิสติกส์และการกระจายสินค้า พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี การท่องเที่ยว การศึกษา สาธารณสุข พลังงาน รวมถึงกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการเศรษฐกิจแห่งชาติกำหนด กิจกรรมดังกล่าวทั้งหมดจะดำเนินไปตามผังการใช้ประโยชน์พื้นที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ปัจจุบัน อินโดนีเซียมีเขตเศรษฐกิจพิเศษจำนวน 19 แห่ง (4 เขตใหม่คือหมายเลข 16 ถึง 20) รวมพื้นที่ทั้งสิ้น 19,766.974 เฮกตาร์

รัฐบาลได้จัดตั้งเขตเศรษฐกิจขึ้นเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติอุตสาหกรรม พ.ศ. 2557 (ฉบับที่ 3) ซึ่งได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการสร้างงาน พ.ศ. 2563 และกฎระเบียบของรัฐบาลหมายเลข 28 ปี พ.ศ. 2564 ว่าด้วยการดำเนินงานภาคอุตสาหกรรม ซึ่งกำหนดให้นิติบุคคลหรือกิจการอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจกรรมด้านอุตสาหกรรมจะต้องตั้งอยู่ภายในนิคมอุตสาหกรรมเท่านั้น

อินโดนีเซียมีพื้นที่รองรับการลงทุนหลายประเภทที่สามารถพิจารณาได้เมื่อเลือกทำเลสำหรับการลงทุน เช่น สิทธิประโยชน์ด้านภาษี โครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ความใกล้ชิดกับแหล่งวัตถุดิบ ต้นทุนแรงงาน และระดับทักษะแรงงาน ปัจจุบัน อินโดนีเซียมีเขตเศรษฐกิจพิเศษจำนวน 19 แห่ง (ดำเนินงานแล้ว 15 แห่ง และใหม่ 4 แห่ง) นิคมอุตสาหกรรม 118 แห่ง เขตการค้าเสรี 4 แห่ง เขตประกอบการเสรี 1,360 แห่ง และศูนย์โลจิสติกส์แบบเขตปลอดอากร 91 แห่ง ในพื้นที่รวม 131 แห่งทั่วประเทศ

19 SEZ (15 SEZ + 4 New SEZ)

ที่มา: www.kek.go.id, Special Economic Zones

6.3 รายชื่อนิคมอุตสาหกรรมหลัก ราคา และข้อมูลเกี่ยวกับนิคมอุตสาหกรรมสำคัญ

อินโดนีเซียมุ่งเน้นการดำเนินโครงการเพื่อกระจายการลงทุนเข้าสู่พื้นที่เขตเศรษฐกิจทั่วหมู่เกาะของประเทศ โดยปัจจุบันมี นิคมอุตสาหกรรมจำนวน 118 แห่ง กระจายอยู่ทั่วอินโดนีเซีย ประกอบด้วย เกาะชวา 70 แห่ง เกาะสุมาตรา 33 แห่ง กาลิมันตัน 10 แห่ง สุลาเวสี 5 แห่ง การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการลงทุนเชิงกลยุทธ์ เพิ่มประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ ลดต้นทุนการผลิต และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจระดับภูมิภาคให้สอดคล้องกับเป้าหมายการยกระดับภาคอุตสาหกรรมของประเทศ

รัฐบาลอินโดนีเซียได้พัฒนาเขตเศรษฐกิจขึ้นเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจในทุกภูมิภาคของประเทศ

ชื่อนิคมอุตสาหกรรม	เมืองที่ตั้ง	พื้นที่ (Ha)	จำนวน ผู้ประกอบการ	ราคาพื้นที่ (m2)	ราคาเช่าพื้นที่ (m2)
1. Kawasan Industri Aceh Ladong	Aceh	250	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 0.30/month
2. Kawasan Industri Medan (KIM)	North Sumatra	780	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 1.5/month
3. Medan star industrial estate	North Sumatra	103	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
4. Padang industrial park	West sumatra	616	2.92 M	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
5. Kawasan industri dumai	Riau	1.731	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
6. Kawasan industri Tanjung buton	Riau	3.800	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
7. Kawasan industri Tenayan	Riau	3.247	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	-ไม่พบข้อมูล
8. Bintan Inti Industrial Estate	Riau Island	4.000	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
9. Kawasan Industri Wiraraja	Riau Island	78	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5

ชื่อนิคมอุตสาหกรรม	เมืองที่ตั้ง	พื้นที่ (Ha)	จำนวน ผู้ประกอบการ	ราคาพื้นที่ (m2)	ราคาเช่าพื้นที่ (m2)
10. Batamindo Industrial Park	Riau Island	320	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
11. Latrade Industrial Park	Riau Island	60.000	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
12. Puri Industrial Park 2000	Riau Island	24	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
13. Tunas Industrial Kabil	Riau Island	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
14. Tunas Industrial Estate	Riau Island	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
15. Tunas Industrial Park	Riau Island	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
16. Union Industrial Park	Riau Island	20.6	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
17. Kabil Integrated Industrial Park	Riau Island	539	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
18. West Point Batam Industrial Park	Riau Island	401	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
19. Sarana Industrial Point	Riau Island	12	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
20. Kawasan Industri Sekupang Makmur Abdadi	Riau Island	31.73	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
21. Cammo Industrial Park	Riau Island	152	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
22. Citra Buana Industrial Park	Riau Island	20	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5

ชื่อนิคมอุตสาหกรรม	เมืองที่ตั้ง	พื้นที่ (Ha)	จำนวน ผู้ประกอบการ	ราคาพื้นที่ (m2)	ราคาเช่าพื้นที่ (m2)
23. Hijrah Industrial Park	Riau Island	7	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
24. Indah Industrial Park	Riau Island	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
25. Kara Industrial Park	Riau Island	13	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
26. Kawasan Industri Malindo Cipta Perkasa	Riau Island	23	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
27. Mega Cipta Industrial Park	Riau Island	5	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
28. Taiwan International Park	Riau Island	54	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
29. Excecutive Industrial Point	Riau Island	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 190	USD 0.8 – 2.5
30. Kawasan Industri Waylaga Bizpark	Lampung	50.70	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
31. Kawasan Industri Lampung	Lampung	126	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
32. Kawasan Industri Sadai	Bangka Belitung Islands	400	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
33. Kaltim Industrial Park	East Kalimantan	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 40 – 120	USD 0.5 – 1.8
34. Kawasan Industri Kariangau	East Kalimantan	3.565	ไม่พบข้อมูล	USD 40 – 120	USD 0.5 – 1.8
35. Kawasan Industri Ketapang	West Kalimantan	2150	ไม่พบข้อมูล	USD 40 – 120	USD 0.5 – 1.8

ชื่อนิคมอุตสาหกรรม	เมืองที่ตั้ง	พื้นที่ (Ha)	จำนวน ผู้ประกอบการ	ราคาพื้นที่ (m2)	ราคาเช่าพื้นที่ (m2)
36. Kawasan Industri Ketapang Ecology and Agriculture Forestry	West Kalimantan	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 40 – 120	USD 0.5 – 1.8
37. Kawasan Industri Batulicin (APP)	South Kalimantan	500	ไม่พบข้อมูล	USD 40 – 120	USD 0.5 – 1.8
38. Kawasan Industri Batulicin (BCK)	South Kalimantan	500	ไม่พบข้อมูล	USD 40 – 120	USD 0.5 – 1.8
39. Kawasan Industri Batulicin (SLC)	South Kalimantan	500	ไม่พบข้อมูล	USD 40 – 120	USD 0.5 – 1.8
40. Kawasan Industri Batulicin (TSB)	South Kalimantan	500	ไม่พบข้อมูล	USD 40 – 120	USD 0.5 – 1.8
41. Kawasan Industri Batulicin (WCS)	South Kalimantan	500	ไม่พบข้อมูล	USD 40 – 120	USD 0.5 – 1.8
42. Kawasan Industri Surya Borneo	Central Kalimantan	146.5	ไม่พบข้อมูล	USD 40 – 120	USD 0.5 – 1.8
43. Kawasan Industri Makasar	South Sulawesi	203	ไม่พบข้อมูล	USD 30 – 110	USD 0.4 – 1.7
44. Kawasan Industri Morowali	Central Sulawesi	4.000	ไม่พบข้อมูล	USD 30 – 110	USD 0.4 – 1.7
45. Kawasan Industri Anugrah Tambang Indonesia	Central Sulawesi	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 30 – 110	USD 0.4 – 1.7
46. Kawasan Industri Stardust Estate Investment	Central Sulawesi	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 30 – 110	USD 0.4 – 1.7
47. Virtue Dragon Nickle Industrial Park	South Sulawesi	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 30 – 110	USD 0.4 – 1.7

ชื่อนิคมอุตสาหกรรม	เมืองที่ตั้ง	พื้นที่ (Ha)	จำนวน ผู้ประกอบการ	ราคาพื้นที่ (m2)	ราคาเช่าพื้นที่ (m2)
48. Krakatau Industrial Estate Cilegon	Banten	625	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
49. Kawasan Industri Panca Puri	Banten	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
50. Kawasan Industri Nilkomas Gemilang	Banten	285	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
51. Modern Cikande Industrial Estate	Banten	3.175	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
52. Kawasan Industri Pasar Kemis	Banten	73.54	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูลv	ไม่พบข้อมูล
53. Kawasan Industri & Perdagangan Cikupamas	Banten	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
54. Kawasan Industri Purati Kencana Alam	Banten	70	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
55. Griya Idola Industrial Park	Banten	110	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
56. Kawasan Industri Sumber Rezeki	Banten	72	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
57. Kawasan Industri dan Pergudangan Taman Tekno BSD	Banten	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
58. Kawasan Industri Terpadu Wilmar	Banten	200	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
59. Sumber Bina Sukses	Banten	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล

ชื่อนิคมอุตสาหกรรม	เมืองที่ตั้ง	พื้นที่ (Ha)	จำนวน ผู้ประกอบการ	ราคาพื้นที่ (m2)	ราคาเช่าพื้นที่ (m2)
60. Millenium Industrial Estate	Banten	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
61. Kawasan Industri Terpadu MGM Cikande	Banten	662	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
62. Jakarta Industrial Estate Pulogadung	DKI Jakarta	443	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
63. Kawasan Berikat Nusantara	DKI Jakarta	42.600	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
64. Kawasan Industri Gresik	East Java	140	ไม่พบข้อมูล	USD 120 – 230	USD 1.2 – 3.2
65. Maspion Industrial Estate	East Java	341.5	ไม่พบข้อมูล	USD 120 – 230	USD 1.2 – 3.2
66. Ngoro Industrial Park	East Java	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 120 – 230	USD 1.2 – 3.2
67. Surabaya Industrial Estate Rungku	East Java	245	ไม่พบข้อมูล	USD 120 – 230	USD 1.2 – 3.2
68. Sidoarjo Industrial Estate Rembang	East Java	563	ไม่พบข้อมูล	USD 120 – 230	USD 1.2 – 3.2
69. Pasuruan Industrial Estate Rembang	East Java	563	ไม่พบข้อมูล	USD 120 – 230	USD 1.2 – 3.2
70. Kawasan Industri Safe N Lock	East Java	307	ไม่พบข้อมูล	USD 120 – 230	USD 1.2 – 3.2
71. Kawasan Industri Tuban	East Java	233	ไม่พบข้อมูล	USD 120 – 230	USD 1.2 – 3.2
72. Kawasan Industri SiRIE	East Java	233	ไม่พบข้อมูล	USD 120 – 230	USD 1.2 – 3.2

ชื่อนิคมอุตสาหกรรม	เมืองที่ตั้ง	พื้นที่ (Ha)	จำนวน ผู้ประกอบการ	ราคาพื้นที่ (m2)	ราคาเช่าพื้นที่ (m2)
73. Jawa Tengaj Land Industrial Park Sayung	Central Java	2.200	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 180	USD 0.9 – 2.8
74. Kawasan Industri Wijayakusuma	Central Java	300	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 180	USD 0.9 – 2.8
75. Tanjung Emas Export Processing Zone	Central Java	300	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 180	USD 0.9 – 2.8
76. BSB Industrial Park	Central Java	112	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 180	USD 0.9 – 2.8
77. Kawasan Industri Terboyo Semarang	Central Java	955.15	ไม่พบข้อมูล	USD 90 – 180	USD 0.9 – 2.8
78. Kawasan Industri Piyungan Creative Economy Park	Special Region of Yogyakarta	85	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบ ข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
79. Kawasan Industri Marunda Center	West Java	600	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
80. Kawasan Industri Terpadu Indonesia China	West Java	500	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
81. Bekasi International Industrial Estate	West Java	ไม่พบ ข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
82. M2100 Industrial Town BFIE	West Java	ไม่พบ ข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
83. M2100 Industrial Town MMID	West Java	ไม่พบ ข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
84. Kawasan Industri Jababeka	West Java	1.700	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0

ชื่อนิคมอุตสาหกรรม	เมืองที่ตั้ง	พื้นที่ (Ha)	จำนวน ผู้ประกอบการ	ราคาพื้นที่ (m2)	ราคาเช่าพื้นที่ (m2)
85. East Jakarta Industrial Park	West Java	320	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
86. Kawasan Industri Gobel	West Java	54	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
87. Greenland International Industrial Center (GIIC)	West Java	2.200	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
88. Kawasan Industri Lippo Cikarang	West Java	3.250	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
89. Cibinong Center Industrial Estate	West Java	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
90. Kawasan Industri Sentul	West Java	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
91. Kawasan Industri Bogorindo Sukabumi	West Java	94.171	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
92. Pura Delta Industrial Estate	West Java	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
93. Karawang Jabar Industrial Estate	West Java	400	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
94. Kawasan Industri Indotaisei (Kota Bukit Indah)	West Java	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
95. Kawasan Industri Cikampek	West Java	6.757	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
96. Kawasan Industri Mitrakarawang	West Java	500	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0

ชื่อนิคมอุตสาหกรรม	เมืองที่ตั้ง	พื้นที่ (Ha)	จำนวน ผู้ประกอบการ	ราคาพื้นที่ (m2)	ราคาเช่าพื้นที่ (m2)
97. Suryacipta Industrial Estate	West Java	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
98. Karawang New Industrial City	West Java	205	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
99. Mandalapratama Pernai Industrial Estate	West Java	9.757,5	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
100. Podomoro Industrial Park	West Java	542	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
101. Kawasan Industri Artha Industrial Hill	West Java	390	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
102. Kawasan Industri GT Tech Park	West Java	400	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
103. Kawasan Industri Pertiwi Lestari	West Java	791,26	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
104. Kota Bukit Indah Industrial City	West Java	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
105. Kawasan Industri Lion	West Java	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
106. Kawasan Industri Sumber Karja International (SKI)	West Java	5.600	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
107. Kawasan Industri Multi Optimal Sentosa (MOS)	West Java	1.818,82	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0

ชื่อนิคมอุตสาหกรรม	เมืองที่ตั้ง	พื้นที่ (Ha)	จำนวน ผู้ประกอบการ	ราคาพื้นที่ (m2)	ราคาเช่าพื้นที่ (m2)
108. Kawasan Industri Subang Smartpolitan PT BAS	West Java	2.717	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
109. Kawasan Industri Subang Smartpolitan PT SSI	West Java	108	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
110. Kawasan Industri Subang Smartpolitan PT ABC	West Java	2.717	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
111. Kawasan Industri Subang Smartpolitan PT JSU	West Java	2.717	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
112. Karawang International Industrial City	West Java	105	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
113. Kawasan Industri Rancaekek	West Java	345	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
114. Kawasan Industri Kertajati Majalengka	West Java	194.416,6	ไม่พบข้อมูล	USD 180 – 300	USD 1.5 – 4.0
115. Kawasan Industri Weda Bay	North Maluku	4.027,67	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล
116. Kawasan Industri Emerald Ferrochromium Industry	North Maluku	1.000	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล

ที่มา : Indonesia Industrial Estates Directory, <https://industrialestateindonesia.com/>

6.4 การเลือกทำเลที่ตั้งโดยทั่วไป

- 1) ผู้ประกอบการควรมีความพร้อมด้านข้อมูลการตลาด ประเภทของธุรกิจที่จะเข้ามาลงทุนนั้นมีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายเป็นลูกค้าระดับกลางถึงบนหรือระดับล่างถึงกลาง
- 2) ผู้ประกอบการควรสำรวจพื้นที่เพื่อหาทำเลที่เหมาะสมสำหรับประเภทธุรกิจที่จะเข้ามาลงทุน ทั้งนี้ควรสังเกตสถานะความต้องการตลาดหรือศักยภาพของตลาด และโอกาสในการพัฒนาธุรกิจในพื้นที่
- 3) ผู้ประกอบการควรพิจารณาปัจจัยด้านความปลอดภัยของสถานที่ตั้งโรงงาน นอกจากนี้ อาจต้องศึกษาเกี่ยวกับสถิติอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ รวมทั้งองค์ประกอบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายพิเศษในการรักษาความปลอดภัยที่ต้องจ่ายให้เจ้าหน้าที่รัฐเพื่อการบริหารราชการในพื้นที่
- 4) สำหรับธุรกิจการค้าหรือบริการควรพิจารณาเลือกทำเลที่สะดวกต่อผู้บริโภค เนื่องจากพื้นที่เมืองของอินโดนีเซียมีสภาพการจราจรที่แออัดมาก
- 5) สำหรับที่ตั้งสถานประกอบการด้านการผลิต ควรเลือกทำเลที่ตั้งโรงงานผลิตซึ่งอยู่ใกล้และสะดวกในการขนส่งวัตถุดิบ นอกจากนี้ ควรต้องพิจารณาปัจจัยด้านสภาพอากาศและแรงงาน รวมทั้งสาธารณูปโภคเบื้องต้น อาทิ น้ำ ไฟฟ้า ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงในการเลือกทำเลที่ตั้ง

7.แรงงานและการจ้างงาน

กระทรวงแรงงาน (Kemnaker) แห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ประกอบด้วยอธิบดีกรมระดับ Echelon I จำนวน 4 กรม ได้แก่:

- 1.กรมพัฒนาฝีมือแรงงานวิชาชีพและผลิตภาพแรงงาน
- 2.กรมพัฒนาการจัดหางานและการขยายโอกาสการจ้างงาน
- 3.กรมความสัมพันธ์อุตสาหกรรมและประกันสังคมแรงงาน
- 4.กรมการตรวจแรงงานและความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

7.1 กฎหมายแรงงานในอินโดนีเซีย

กฎหมาย (UU) และระเบียบแรงงานที่ยังมีผลบังคับใช้ (ถึงปี 2568) รวมถึงกฎระเบียบของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่:

1. UU เลขที่ 13 ปี 2003 ว่าด้วยแรงงาน
2. UU เลขที่ 11 ปี 2020 ว่าด้วยการสร้างงาน (คลัสเตอร์แรงงาน)
3. UU เลขที่ 6 ปี 2023 ว่าด้วยการรับรอง Perppu (ระเบียบรัฐบาลที่ใช้แทนกฎหมาย) เลขที่ 2 ปี 2022 (การสร้างงาน) ให้เป็นกฎหมาย
4. UU เลขที่ 18 ปี 2017 ว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานต่างชาติ
5. UU เลขที่ 24 ปี 2011 ว่าด้วยองค์การบริหารประกันสังคม
6. UU เลขที่ 40 ปี 2004 ว่าด้วยระบบประกันสังคมแห่งชาติ (SJSN)
7. UU เลขที่ 39 ปี 2004 ว่าด้วยการจัดหางานและการคุ้มครองคนงานอินโดนีเซียในต่างประเทศ
8. UU เลขที่ 2 ปี 2004 ว่าด้วยการระงับข้อพิพาทแรงงานสัมพันธ์
9. UU เลขที่ 21 ปี 2000 ว่าด้วยสภาพแรงงาน

กฎหมายแรงงานและกฎระเบียบสำคัญ (ถึงปี 2568)

UU เลขที่ 6 ปี 2023

- รับรอง Perppu (ระเบียบรัฐบาลที่ใช้แทนกฎหมาย) เลขที่ 2 ปี 2022 (การสร้างงาน) ให้เป็นกฎหมาย
- ยกเลิก UU เลขที่ 11 ปี 2020 ว่าด้วยการสร้างงาน
- คลัสเตอร์แรงงานในกฎหมายสร้างงานเป็นกรอบกฎหมายหลักในปัจจุบัน

กฎระเบียบรัฐบาล (PP) ที่สำคัญ

PP	ปี	เนื้อหา/การเปลี่ยนแปลงสำคัญ
PP เลขที่ 35 ปี 2021	2021	สัญญาจ้างงานแบบมีกำหนดเวลา (PKWT), การจ้างเหมาช่วง, ชั่วโมงการทำงานและการพัก, การเลิกจ้าง (PHK)
PP เลขที่ 36 ปี 2021	2021	ว่าด้วยค่าจ้าง: โครงสร้างค่าจ้าง, ค่าจ้างขั้นต่ำ, องค์ประกอบค่าจ้าง, วิธีการจ่าย ฯลฯ
PP เลขที่ 37 ปี 2021	2021	การดำเนินโครงการประกันการสูญเสียงาน (JKP)
PP เลขที่ 49 ปี 2023	2023	แก้ไข PP เลขที่ 44 ปี 2015 เกี่ยวกับประกันอุบัติเหตุจากการทำงานและประกันการเสียชีวิต
PP เลขที่ 6 ปี 2025	2025	แก้ไข PP 37/2021 (JKP): ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างจะได้รับ 60% ของเงินเดือนสูงสุด 6 เดือน

กฎกระทรวงแรงงานล่าสุด (Permenaker)

- Permenaker เลขที่ 1 ปี 2025: แก้ไข Permenaker เลขที่ 5/2021 เกี่ยวกับการดำเนินโครงการประกันอุบัติเหตุจากการทำงาน ประกันการเสียชีวิต และประกันสุขภาพ
- Permenaker เลขที่ 3 ปี 2025: ระบุการปรับปรุงกฎแรงงานหลายฉบับ (เช่น PP 37/2021) หมายเหตุเพิ่มเติม
- ศาลรัฐธรรมนูญ (MK) มีคำวินิจฉัยสำคัญหมายเลข 168/PUU-XXI/2023 ซึ่งสั่งให้แยกคลัสเตอร์แรงงานออกจากกฎหมายสร้างงานเพื่อจัดทำเป็นกฎหมายแรงงานฉบับใหม่
- รัฐสภาอินโดนีเซีย (DPR) และกระทรวงแรงงานกำลังจัดทำร่างกฎหมายแรงงานใหม่สำหรับ “คลัสเตอร์แรงงาน”

กฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับแรงงานและความสัมพันธ์กับอุตสาหกรรมมีทั้งหมด 4 ฉบับ ได้แก่

1. กฎหมายเลขที่ 3/1992 ว่าด้วยสวัสดิการสังคมของแรงงาน (Law No. 3 of 1992 on Social Security of Labor) ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ของการเกษียณอายุ การได้รับอุบัติเหตุจากการทำงาน การเสียชีวิต และประกันสุขภาพ ใช้บังคับกับบริษัทที่มีคนงานตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป
2. กฎหมายเลขที่ 21/2000 ว่าด้วยสหภาพแรงงาน (Law No. 21 of 2000 on Labor Unions) ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิทธิในการจัดตั้งสหภาพแรงงาน การเป็นสมาชิกของสหภาพ การจัดตั้งสมาคมสหภาพแรงงาน และสภาแห่งชาติของแรงงาน

3. กฎหมายเลขที่ 13/2003 ว่าด้วยกำลังคน (Law No. 13 of 2003 on Manpower) หรือ Labor Law ซึ่งเกี่ยวข้องกับองค์กรความร่วมมือด้านแรงงานแบบพหุภาคีและไตรภาคี

4. กฎหมายเลขที่ 2/2004 ว่าด้วยการระงับข้อพิพาทของแรงงาน (Law No. 2 of 2004 on Industrial Relations Dispute Settlement) ซึ่งเกี่ยวข้องกับวิธีระงับข้อพิพาทระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง การนำคดีไปสู่ศาล และการตัดสินชี้ขาดตามกฎหมาย

สาระสำคัญของกฎหมายแรงงาน ประกอบด้วย

- พื้นฐาน หลักการ และเป้าหมายของการพัฒนาแรงงาน
- การวางแผนแรงงานและข้อมูลข่าวสารของแรงงาน
- การจัดหาโอกาสที่เท่าเทียมกันของแรงงานและการปฏิบัติต่อคนงาน
- การฝึกอบรมแรงงาน เพื่อส่งเสริมและปรับปรุงทักษะแรงงานและประสิทธิภาพในการทำงานให้ดีขึ้น
- การขยายโอกาสการทำงาน (Extension of Job Opportunities)
- การจ้างแรงงานต่างชาติที่ถูกต้องและตรงกับทักษะความสามารถของแรงงาน
- การพัฒนาความร่วมมือของแรงงานตามแนวทางของปัญจศีลา (Pancasila) เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นอันหนึ่งเดียวกัน (Harmonious) มีพลังและสร้างสรรค์ (Dynamic) และมีความสัมพันธ์กัน (Relation)
- การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก สถาบัน และข้อตกลงร่วม รวมทั้งองค์กรพหุภาคี องค์กรไตรภาคี ความร่วมมือทางสังคม และการแก้ปัญหาความขัดแย้งของแรงงาน
- การปกป้องคุ้มครองแรงงาน รวมทั้งสิทธิของแรงงานในการเจรจาต่อรองกับนายจ้าง ความมั่นคงของแรงงาน สวัสดิภาพของการทำงาน การคุ้มครองแรงงานสตรี แรงงานเด็ก และแรงงานทุพพลภาพ ประกันค่าจ้างแรงงาน สวัสดิการและความมั่นคงทางสังคมของแรงงาน
- การควบคุมกำกับแรงงานให้ปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานอย่างถูกต้อง

ทั้งนี้ ที่ผ่านมา กฎหมายแรงงานในอินโดนีเซียมีแนวโน้มที่จะปกป้องลูกจ้างมากกว่านายจ้าง ดังนั้น บริษัทจึงจำเป็นต้องศึกษาและติดตามกฎหมายแรงงานของอินโดนีเซียอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะขั้นตอนการเลิกจ้างที่ถูกต้อง ซึ่งปัจจุบันอินโดนีเซียกำลังปรับปรุงกฎหมายแรงงานที่เกี่ยวข้องภายใต้ OMNIBUS Law

7.2 กฎหมาย/ข้อกำหนดการจ้างงาน

กฎหมายที่ครอบคลุมเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างคือ กฎหมายเลขที่ 13/2003 ครอบคลุมเรื่องการพัฒนาแรงงานอย่างบูรณาการ ความเท่าเทียมของแรงงาน การวางแผนแรงงานและข้อมูลข่าวสาร การ

อบรมทักษะแรงงาน ซึ่งกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้นายจ้างเป็นผู้รับผิดชอบต่อการฝึกอบรมพนักงาน โดยที่พนักงานทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการพัฒนาทักษะ และการอบรมแรงงานสามารถจัดทำได้โดยสถาบันของรัฐและเอกชน

ประเภทการจ้างงาน

กฎหมายเลขที่ 13/2003 มาตรา 56 (1) กำหนดประเภทการจ้างงานแบบประจำ (Permanent Employment หรือ Perjanjian Kerja Waktu Tidak, PKWTT) และแบบสัญญา (Contract workers หรือ Perjanjian Kerja Waktu Tertentu, PKWT) ส่วนมาตรา 64 กำหนดประเภทการจ้างงานแบบรับช่วงต่อ (Outsourcing workers) พนักงานประจำจะได้รับเงินเดือน โบนัส และสวัสดิการอื่น ๆ ซึ่งแตกต่างจากพนักงานแบบสัญญาและแบบรับช่วงต่อ

พนักงานแบบประจำต้องผ่านการทดลองงาน 3 เดือนก่อนจะบรรจุเป็นพนักงานประจำ พนักงานแบบสัญญาจะได้รับการจ้างตามระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญาจ้าง ขั้นต่ำ 1 เดือน ไม่มีช่วงทดลองงาน และต่อสัญญาได้ 5 ปี ซึ่งในปัจจุบันการจ้างแบบสัญญาเป็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย พนักงานแบบสัญญาจะได้รับเงินเดือนเป็นรายเดือน วันหยุดตามศาสนา แต่ไม่มีข้อกำหนดสวัสดิการใด ๆ

ระบบการจ้างแบบรับช่วงต่อเป็นระบบที่มีการจัดหาพนักงานให้กับบริษัทอื่นที่มีความต้องการพนักงาน พนักงานที่ได้รับการคัดเลือกภายใต้ระบบการรับช่วงต่ออาจจะมีสถานะเป็นพนักงานประจำหรือพนักงานชั่วคราว บริษัทที่ให้บริการจัดหาพนักงานรับช่วงต่อจะต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงแรงงาน ทั้งนี้ กฎระเบียบกระทรวงแรงงานอินโดนีเซียเลขที่ 19/2012 (Regulation of the Minister of Manpower No. 19 of 2012) กำหนดงานเพียง 5 ประเภทเท่านั้น ที่ จะได้รับการเสนอให้พนักงานทำงานได้ภายใต้ระบบการรับช่วง ได้แก่ งานบริการจัดเลี้ยง การให้บริการทำความสะอาด การรักษาความปลอดภัย บริการในกิจการน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ และบริการขนส่งพนักงาน หากเป็นงานที่นอกเหนือจากงาน 5 ประเภทดังกล่าว อาจไม่ได้รับการเสนอให้พนักงานทำงานได้ ภายใต้ระบบดังกล่าว ทั้งนี้ ประโยชน์ที่บริษัทได้รับจากการจ้างงานแบบรับช่วงคือ บริษัทไม่มีข้อผูกมัดที่จะต้องจ่ายเงินชดเชยเมื่อใดก็ตามที่ตัดสินใจให้พนักงานออกจากงาน

ทั้งนี้ นักลงทุนไม่มีข้อผูกพันอย่างเป็นทางการ ให้จ้างพลเมืองอินโดนีเซีย อย่างไรก็ตาม ลูกจ้างชาวต่างชาติสามารถทำงานได้ในบางตำแหน่งเท่านั้น

สิทธิลูกจ้าง/แรงงาน

- ค่าจ้าง/เงินเดือน เงินโบนัส เงินค่าล่วงเวลา ประกันสังคม เบี้ยเลี้ยง (ตามที่บริษัทกำหนด) และค่าประกัน

รักษาพยาบาล (ตามที่บริษัทกำหนด)

- วันลาพักคลอดบุตร 3 เดือนหลังจากคลอดบุตรสำหรับพนักงานผู้หญิง
- วันหยุดรายปี วันหยุดทางศาสนา และวันหยุดนักขัตฤกษ์

ค่าจ้างและค่าแรง

แต่ละจังหวัดของอินโดนีเซียกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำประจำปีโดยอิงตามอัตราเงินเฟ้อ ค่าจ้างขั้นต่ำปี 2568 (2025) ถูกกำหนดโดยกฎกระทรวงแรงงานเลขที่ 16/2024 หมวดที่ 2 ว่าด้วยค่าจ้างขั้นต่ำระดับจังหวัดและระดับเขต/เมือง ในหมวดที่ 1 ค่าจ้างขั้นต่ำระดับจังหวัด มาตรา 2 ข้อ (2) ได้กำหนดสูตรค่าจ้างขั้นต่ำปี 2025 ไว้ดังนี้: $UMP_{2025} = UMP_{2024} + \text{มูลค่าการเพิ่มขึ้นของ } UMP_{2025}$

ตารางแสดงค่าจ้างขั้นต่ำในอินโดนีเซีย ปี 2568 (หน่วย: รูเปียห์อินโดนีเซีย – IDR)

จังหวัด	ค่าจ้างขั้นต่ำปี 2568 (UMP2025)
Aceh	33,685,615
North Sumatera	2,992,599
West Sumatera	2,994,193
South Sumatera	3,681,570
Riau islands	3,623,653
Riau	3,508,775
Lampung	2,893,069
Bengkulu	2,670,039
Jambi	3,234,533
Bangka Belitung islands	3,876,600
Banten	2,905,119
DKI Jakarta	5,396,760
West Java	2,191,232
Central Java	2,191,232
DI Yogyakarta	2,264,080

East Java	2,305,984
Bali	2,996,560
West Nusa Tenggara	2,602,931
East Nusa Tenggara	2,328,969
West Kalimantan	2,878,286
Central Kalimantan	3,473,621
South Kalimantan	3,496,194
North Kalimantan	3,580,160
East Kalimantan	3,579,313
North Sulawesi	3,775,425
Central Sulawesi	2,914,583
Southeast Sulawesi	3,073,551
South Sulawesi	3,657,527
West Sulawesi	3,104,430
Gorontalo	3,221,731
North Maluku	3,408,000
Maluku	3,141,699
Papua	4,285,848
West Papua	3,615,000
Central Papua	4,285,848
Southwest Papua	3,615,000
Papua Mountains	4,285,848
South Papua	4,285,848

ที่มา: <https://wageindicator.org/salary/minimum-wage/indonesia>

ทั้งนี้ กฎหมายกำหนดให้ลูกจ้างในอินโดนีเซียที่ทำงานครบ 12 เดือน สามารถรับเงินเดือนเพิ่มอีกหนึ่งเดือน (ได้รับเงินเดือน 13 เดือน) โดยถือเป็นเงินโบนัสสำหรับเทศกาลทางศาสนา ชั่วโมงการทำงานและการลางาน

เวลาทำงานและวันหยุด

- กฎหมายเลขที่ 13/2003 มาตรา 77 กำหนดชั่วโมงทำงานสูงสุดสำหรับลูกจ้างคือ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยปกติเวลาทำงานจะเป็น 8 ชั่วโมงต่อวันสำหรับผู้ทำงาน 5 วันต่อสัปดาห์ หรือ 7 ชั่วโมงต่อวันสำหรับคนที่ทำงาน 6 วันต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ กฎระเบียบของเวลาทำงานนี้ จะไม่มีผลบังคับใช้กับงานในบางสาขาที่กำหนด
- ลูกจ้างที่ทำงานกับบริษัทเป็นเวลาอย่างน้อย 12 เดือนติดต่อกัน มีสิทธิได้รับวันลาพักร้อนอย่างน้อย 12 วันต่อปี

การทำงานล่วงเวลา (OT)

กระทรวงแรงงานอินโดนีเซียออกกฎกระทรวงเลขที่ KEP.102/MEN/VI/2004 ว่าด้วยการทำงานล่วงเวลา และค่าล่วงเวลา โดยพนักงานมีสิทธิที่จะได้รับการจ่ายเงินค่าล่วงเวลาในอัตราพิเศษ ดังนี้

1. วันจันทร์-วันเสาร์ : $1.5 \times 1/173$ ของเงินเดือน
2. วันอาทิตย์และวันหยุด : $2 \times 1/173$ ของเงินเดือน

ประกันสังคม (BPJS)

รัฐบาลอินโดนีเซียได้จัดตั้งโครงการประกันสังคมเพื่อแรงงานที่เรียกว่า Jamsostek Jaminan Sosial Tenaga Kerja (JAMSOSTEK) ภายใต้กฎหมายเลขที่ 3/1992 ซึ่งครอบคลุมการประกันสังคม 4 ด้านได้แก่ การประกันอุบัติเหตุจากการทำงาน การประกันการเสียชีวิต การประกันการเกษียณอายุ การประกันสุขภาพ ปัจจุบันโครงการประกันสังคมเพื่อแรงงานอยู่ภายใต้การกำกับของหน่วยงานประกันสังคมของรัฐ Social Security Organizing Agency หรือ Badan Penyelenggara Jaminan Sosial (BPJS) ภายใต้กฎหมายเลขที่ 24/2011

กฎหมายเลขที่ 24/2011 กำหนดให้ชาวอินโดนีเซียและชาวต่างชาติที่ทำงานและอาศัยอยู่ในอินโดนีเซียเป็นเวลาขั้นต่ำ 6 เดือนต้องเข้าร่วมโครงการ BPJS Health (BPJS Kesehatan) และ BPJS Employment (BPJS Tenaga Kerja) โดยนายจ้าง/บริษัทต้องลงทะเบียนพนักงาน/แรงงานเพื่อเข้าร่วมโครงการดังกล่าว

เบี้ยประกันของโครงการ BPJS Health (ด้านสุขภาพ) จะคิดจากร้อยละ 5 ของเงินเดือน โดยนายจ้างสมทบร้อยละ 4 และพนักงานสมทบร้อยละ 1 โดยเบี้ยประกันสูงสุดคือ 1,200,000 รูเปียห์/เดือน

เบี้ยประกันของโครงการ BPJS Employment (ด้านการจ้างงาน) จะคิดจากร้อยละ 9.24 ของเงินเดือน โดยนายจ้างสมทบร้อยละ 6.24 และพนักงานสมทบร้อยละ 3

กฎและระเบียบข้อบังคับบริษัท

กฎหมายเลขที่ 13/2003 มาตรา 108 กำหนดให้บริษัทต้องจัดทำกฎและระเบียบข้อบังคับบริษัท เพื่อขอรับอนุมัติจากกระทรวงแรงงานอินโดนีเซีย เมื่อมีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป โดยมาตรา 111 กำหนดกฎและระเบียบข้อบังคับบริษัทต้องครอบคลุมประเด็นสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้าง ข้อกำหนดการทำงาน (เวลาทำงาน เงินชดเชย สิทธิประโยชน์ การลางาน) สภาพแวดล้อมการทำงาน การเลิกจ้าง

การฝึกอบรมของพนักงาน

กฎกระทรวงเลขที่ KEP.261/MEN/XI/2004 กำหนดให้บริษัทที่มีพนักงานตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป จะต้องจัดฝึกอบรมให้แก่พนักงานอย่างน้อยร้อยละ 5 ของจำนวนพนักงานทั้งหมดในแต่ละปี

บริษัทจะต้องจัดเตรียมกำหนดการฝึกอบรมรายปี ประกอบด้วยประเภทของการฝึกอบรม ระยะเวลา และสถานที่ของการฝึกอบรม ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมจะเป็นความรับผิดชอบของบริษัททั้งหมด

การเลิกจ้าง

การเลิกจ้างต้องเป็นไปตามกฎหมายเลขที่ 13/2003 และ กฎหมายเลขที่ 2/2004 โดยกฎหมายเลขที่ 13/2003 มาตรา 61 กำหนดสัญญาจ้างจบลงเมื่อ ลูกจ้างเสียชีวิต สัญญาจ้างสิ้นสุดลง ศาลหรือสถาบันระงับข้อพิพาทมีคำสั่งเกี่ยวกับข้อพิพาท และข้อกำหนดของสัญญาจ้างงาน/กฎและระเบียบข้อกำหนดบริษัทก่อให้เกิดการเลิกจ้าง

บริษัทจะเลิกจ้างก่อนสัญญาจ้างสิ้นสุดลง ต้องแจ้งความประสงค์การเลิกจ้างอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร 30 วันก่อนเลิกจ้าง การเลิกจ้างมิใช่เหตุผลด้านศาสนา การเมืองหรือสุขภาพ แต่เกิดจากลูกจ้างทำผิดสัญญาจ้าง โดยบริษัทได้ตักเตือนแล้วจำนวน 3 ครั้งภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยกฎหมายเลขที่ 13/2003 มาตรา 158-159 กำหนดบริษัทจะเลิกจ้างได้ หากสามารถทำข้อตกลงกับลูกจ้างได้ หากไม่สามารถตกลงกันได้ จะต้องดำเนินการระงับข้อพิพาทตามกฎหมาย

กรณีการเลิกจ้างลูกจ้างประจำ บริษัทต้องจ่ายค่าชดเชย (Severance package) ซึ่งคำนวณจากเงินเดือนและจำนวนปีที่ทำงานให้บริษัท โดยค่าชดเชยต่ำสุดเท่ากับเงินเดือน 1 เดือน และสูงสุดเท่ากับเงินเดือน 9 เดือน

กรณีการเลิกจ้างลูกจ้างแบบสัญญาจ้าง บริษัทต้องจ่ายเงินค่าชดเชย (Compensation) ให้แก่ลูกจ้างตามระยะเวลาการทำงานของลูกจ้างที่เหลือตามสัญญาจ้าง

7.3 สหภาพแรงงาน

นอกจากกฎหมายแรงงานที่ได้กล่าวในเบื้องต้น บริษัทควรคำนึงถึงสิทธิของพนักงานและสหภาพแรงงานที่พึงมี โดยเฉพาะการนัดประท้วงหยุดงาน

กฎหมายเลขที่ 21/2000 ว่าด้วยสหภาพแรงงาน กำหนดบริษัทที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ลูกจ้างมีสิทธิจัดตั้งสหภาพแรงงานโดยจดทะเบียนกับกระทรวงแรงงานอินโดนีเซีย โดยสหภาพแรงงานไม่มีความเกี่ยวพันทางการเมือง ต้องจัดตั้งด้วยความสมัครใจของลูกจ้างและปราศจากการบีบบังคับ/การกดดันหรือการแทรกแซงจากนายจ้าง/ผู้ประกอบการหรือรัฐบาล พรรคการเมืองหรือบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด นายจ้างไม่มีความรับผิดชอบในการจัดตั้งสหภาพแรงงาน หน้าที่ของนายจ้างมีเพียงห้ามขัดขวางการจัดตั้งสหภาพแรงงานหรือการตัดสินใจของลูกจ้างในการเข้าเป็นคณะกรรมการบริหารสหภาพแรงงานหรือเข้าร่วมกิจกรรมของลูกจ้างในสหภาพแรงงาน โดย (i) ไล่ออก พนักงานชั่วคราว ลดตำแหน่ง หรือสั่งย้ายลูกจ้างดังกล่าว (ii) ไม่จ่ายหรือลดค่าจ้างลูกจ้างดังกล่าว (iii) ข่มขู่ทางใดทางหนึ่ง (iv) รณรงค์ต่อต้านการจัดตั้งสหภาพแรงงาน อนึ่ง ไม่มีข้อกำหนดให้ทำข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง สหภาพแรงงานอาจขอให้มีการทำข้อตกลงร่วมกับนายจ้าง

สหภาพแรงงานของบริษัทสามารถเข้าร่วมเป็นสมาชิกสมาพันธ์สหภาพแรงงาน โดยปัจจุบัน อินโดนีเซียมีสมาพันธ์สหภาพแรงงานหลักสี่แห่ง ได้แก่

- Confederation of All Indonesian Trade Union (K-SPSI-Rekonsiliasi)
- Confederation of All Indonesian Trade Union (K-SPSI-Kongres Jakarta)
- Confederation of Indonesian Trade Unions (CITU)
- Confederation of Indonesian Prosperity Trade Union (K-SBSI)

ในการนัดประท้วงหยุดงาน พนักงานและสหภาพแรงงานต้องแจ้งให้บริษัททราบเป็นลายลักษณ์อักษร 7 วันก่อนการประท้วงหยุดงาน หากไม่สามารถเจรจาตกลงกันได้ ต้องยื่นเรื่องขอระงับข้อพิพาท

7.4 ลูกจ้างชาวต่างชาติ

อินโดนีเซียมีการจำกัดตำแหน่งงานที่ชาวต่างชาติไม่สามารถทำงานได้ เช่น ผู้ใช้แรงงานและหัวหน้าสายงานการผลิต บริษัทที่ต้องการจ้างชาวต่างชาติจะต้องแสดงให้เห็นว่า งานที่จะจ้างชาวต่างชาติไม่สามารถหาพนักงานในประเทศที่เหมาะสมได้ รวมทั้งยังต้องฝึกอบรมและพัฒนาทักษะของพนักงานอินโดนีเซีย เพื่อให้สามารถทำงานในตำแหน่งที่จ้างชาวต่างชาติต่อไป

สัญญาจ้างงาน

ลูกจ้างชาวต่างชาติต้องมีสัญญาจ้างงานกับบริษัทในอินโดนีเซียระยะเวลาในสัญญาโดยปกติเป็นเวลานาน 1 ปี และสามารถต่ออายุได้ ลูกจ้างชาวต่างชาติต้องจ่ายภาษีเงินได้อินโดนีเซีย เว้นแต่ในกรณีที่มิชอบสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศของชาวต่างชาตินั้นกับประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งในกรณีดังกล่าวจะทำให้ต้องจ่ายภาษีน้อยลง ทั้งนี้ นักลงทุนไม่สามารถรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการให้ค่าที่พักอาศัยแก่ลูกจ้างต่างชาติได้

การทำวีซ่าพำนักร/ใบอนุญาตทำงาน

ในอินโดนีเซีย วีซ่าทำงานเรียกว่า VITAS (วีซ่าพำนักรชั่วคราว) ออกให้แก่ลูกจ้างชาวต่างชาติตามกฎหมายตรวจคนเข้าเมืองล่าสุด (PP เลขที่ 48 ปี 2021 และกฎที่เกี่ยวข้อง)

ประเภทของวีซ่าทำงาน (VITAS) ในอินโดนีเซีย

1. วีซ่าทำงานทั่วไป / แรงงานต่างชาติ (WNA)
 - สำหรับชาวต่างชาติที่ทำงานให้บริษัทในอินโดนีเซีย
 - เชื่อมโยงกับ Work KITAS
2. วีซ่าสำหรับแรงงานที่มีทักษะเฉพาะ / ผู้เชี่ยวชาญ
 - เช่น ที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
3. วีซ่านักลงทุน / ผู้ถือหุ้น
 - สำหรับผู้ถือหุ้นหรือผู้ลงทุนที่บริหารกิจการในอินโดนีเซีย
4. วีซ่านักวิจัย / อาจารย์
 - สำหรับผู้ทำวิจัยหรือกิจกรรมทางการศึกษา
5. วีซ่าดิจิทัลโนแมด / ผู้ทำงานระยะไกล (Remote Worker)
 - สำหรับผู้ทำงานให้บริษัทต่างประเทศแต่พำนักรในอินโดนีเซีย
6. วีซ่าผู้เกษียณ / ทำงานพาร์ทไทม์
 - สำหรับผู้เกษียณที่ต้องการทำงานบางส่วนในอินโดนีเซีย (ตามเงื่อนไขเฉพาะ)

โดยทั่วไปมี 4-6 ประเภทหลัก แต่ที่ใช้บ่อยที่สุดคือวีซ่าทำงานทั่วไป นักลงทุน และนักวิจัย ซึ่งทั้งหมดเชื่อมโยงกับ KITAS (ใบอนุญาตพำนักรชั่วคราว)

ประเภทวีซ่าทำงานตามรหัสวีซ่า / KITAS

รหัสวีซ่า	ประเภทงาน / วัตถุประสงค์	ระยะเวลาพำนัก (ITAS*)
E23	งานทั่วไป / แรงงานทักษะสูง	6 เดือน / 1 ปี / 2 ปี
E24	ดิจิทัล / เทคโนโลยี เช่น ซอฟต์แวร์ ไซเบอร์ซีเคียวริตี้ การตลาดดิจิทัล	180 วัน / 1 ปี / 2 ปี
E25	ผู้บริหาร / ตำแหน่งผู้จัดการ ผู้อำนวยการ ผู้บริหารระดับสูง	1-2 ปี ต่ออายุได้
E26	งานทางทะเล / ลูกเรือ / งานนอกชายฝั่ง	180 วัน หรือ 1 ปี ต่ออายุได้ (สูงสุดประมาณ 3 ปี)

รหัสวีซ่า E-Series (ต่อ)

รหัสวีซ่า	ประเภท / วัตถุประสงค์	ระยะเวลาพำนัก (ITAS*)
E28	นักลงทุน / ผู้ถือหุ้นต่างชาติ	2 / 5 / 10 ปี ขึ้นอยู่กับประเภทย่อยของ E28
E31	วิชาทำงานเพื่ออยู่ร่วมกับครอบครัว / ผู้พึ่งพิง	1-2 ปี ต่ออายุได้
E33	ผู้เชี่ยวชาญระดับสูง, Golden Visa, ผู้ทำงานระยะไกล / วิชาคุณภาพชีวิต (รวมถึง Digital Nomads)	5-10 ปี ตามประเภทย่อยของ E33
E35	วิชาทำงานและท่องเที่ยว (เช่น สำหรับพลเมืองออสเตรเลีย)	1 ปี ต่ออายุได้

*ระยะเวลาอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามการพิจารณาของกระทรวงแรงงาน ประเภทงาน บริษัทผู้สนับสนุน และนโยบายตรวจคนเข้าเมือง

บริษัทต้องขอแผนการใช้แรงงานต่างชาติ (RPTKA)

รายละเอียดต้องประกอบด้วย: จำนวนแรงงานต่างชาติ, หน้าที่งาน, ระยะเวลาการจ้าง และแผนการฝึกอบรมแรงงานอินโดนีเซีย

ผู้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องทำ RPTKA ได้แก่:

1. ผู้ถือหุ้นของบริษัท
2. นักการทูตและเจ้าหน้าที่กงสุล
3. ผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่ขาดแคลน

ขั้นตอนการขอใบอนุญาตทำงาน (Work Permit Process Summary)

1. กระทรวงแรงงานอนุมัติ RPTKA
2. นายจ้างส่งข้อมูลแรงงานต่างชาติ
3. นายจ้างขอ Telex Visa และเมื่อได้รับอนุมัติ แรงงานต่างชาติยื่นขอ VITAS (วีซ่าพำนักรั่วคราว)
4. ภายใน 7 วันหลังเข้าประเทศ แรงงานต่างชาติต้องขอ KITAS (บัตรอนุญาตพำนักรั่วคราว)
5. แรงงานยื่นขอใบอนุญาตทำงานอย่างเป็นทางการ และชำระค่าธรรมเนียมประมาณ 1,200 ดอลลาร์สหรัฐ/ปี (100 ดอลลาร์/เดือนเข้ากองทุนฝึกอบรมแรงงานอินโดนีเซีย)
6. นายจ้างต้องฝึกอบรมแรงงานอินโดนีเซียและแต่งตั้งผู้รับช่วงงานท้องถิ่น
7. นายจ้างต้องรายงานการสิ้นสุดสัญญาของแรงงานต่างชาติให้กระทรวงแรงงานและตรวจคนเข้าเมืองทราบ

บริษัทสามารถขอใบอนุญาตทำงานผ่านสำนักงานประสานการลงทุน (BKPM) โดยใช้ศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (OSS-C) หรือระบบ Online Single Submission (OSS)

วีซ่าสำหรับผู้เยี่ยมเยือน (VISA for VISITOR)

ด้วยอินโดนีเซียมีประชากรชั้นแรงงานจำนวนมาก จึงอนุญาตให้ชาวต่างชาติเข้ามาทำงานเฉพาะงานที่ต้องการความชำนาญและใช้ทักษะสูงดังกล่าวข้างต้น การเดินทางเข้ามาติดต่อธุรกิจอินโดนีเซียจึงต้องดำเนินการขอ VISA ให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์การเดินทาง และระยะเวลาการเดินทาง ซึ่งปัจจุบันอินโดนีเซียมี VISA 103 ประเภท โดยมีตัวอย่าง VISA ที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการไทย ดังนี้

ตารางสรุปวีซ่าประเภทเยี่ยมเยือนของอินโดนีเซียและค่าธรรมเนียม

วัตถุประสงค์การเดินทาง	ประเภทวีซ่า	จำนวนครั้ง/ระยะเวลาที่เข้ามาในอินโดนีเซีย	ค่าธรรมเนียมที่จ่ายให้รัฐบาลอินโดนีเซีย (รูเปีย)	การยื่นขอวีซ่า
ท่องเที่ยวเยี่ยมครอบครัว	A1-VISA Exemption Tourism	1 ครั้ง / 30 วัน	ฟรี	ยื่นด้วยตนเอง
ติดต่องานราชการ	A4-VISA Exemption Government Business	1 ครั้ง / 30 วัน	ฟรี	ยื่นด้วยตนเอง (ล่วงหน้า)
	B4-Government Business (Visa On Arrival)	1 ครั้ง / 30 วัน	500,000	ยื่นด้วยตนเอง (ที่สนามบิน)
ติดต่อธุรกิจ	C2-Business Single Entry VISA	1 ครั้ง / 60 วัน	2,000,000	ยื่นด้วยตนเอง Guaranter เป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียม

วัตถุประสงค์ การเดินทาง	ประเภทวีซ่า	จำนวนครั้ง/ ระยะเวลาที่เข้า มาในอินโดนีเซีย	ค่าธรรมเนียม ที่จ่ายให้ รัฐบาล อินโดนีเซีย (รูเปีย)	การยื่น ขอวีซ่า
	D2-Business Multiple Entry Visa (1 year)	ไม่จำกัด / 1 ปี	4,000,000	ยื่นโดย ผู้รับรอง(Guaranter) ได้แก่ 1.ประชาชนอินโดนีเซีย 2. นิติบุคคลในอินโดนีเซีย
ฝึกงาน (นักเรียน)	C22-Internship	1 ครั้ง / 60 วัน 1 ครั้ง / 180 วัน	3,000,000 4,000,000	
นักแสดง	C7A-Music Performer C7B- Music Performer Crew D7-General Art Performer & Crew	1 ครั้ง / 30 วัน	1,500,000 1,500,000 2,500,000	
ร่วมงานแสดง สินค้า	C-11 Exhibitor	1 ครั้ง / 60 วัน	2,000,000	
ลงทุน	C-12 Pre-Investment	1 ครั้ง / 180 วัน	2,000,000	
	D-12 Pre-Investment Multiple Entry Visa (2 Year)	ไม่จำกัด / 1 ปี	7,000,000	

สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ทาง <https://evisa.imigrasi.go.id/>

8.การปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาและการจดทะเบียน

8.1 สิทธิบัตรและการออกแบบอุตสาหกรรม

สิทธิบัตร

รัฐบาลอินโดนีเซียได้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิบัตร และให้การคุ้มครองในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินทางปัญญา ภายใต้กฎหมายฉบับที่ 14 ปี 2001 ที่ปรับแก้ภายใต้กฎหมายฉบับที่ 13 ปี 2016 และปรับปรุงล่าสุดโดยกฎหมายเลขที่ 65 ปี 2024 เป็นการแก้ไขกฎหมายสิทธิบัตรฉบับที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงกฎระเบียบด้านสิทธิบัตรให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ โดยมีประเด็นสำคัญและการเปลี่ยนแปลงหลัก ดังนี้

1. จำกัดการจดสิทธิบัตรสำหรับโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะโปรแกรมซอฟต์แวร์เพียงอย่างเดียวไม่สามารถจดสิทธิบัตรได้ แต่การประดิษฐ์ที่มีผลทางเทคนิคจากการใช้เทคโนโลยีสามารถจดได้
2. ขยายระยะเวลาผ่อนผัน (Grace Period) จาก 6 เดือนเป็น 12 เดือน สำหรับการเปิดเผยผลงาน เช่น ในงานนิทรรศการหรือเวทีวิชาการ
3. การกู้สิทธิความสำคัญ (Priority Restoration) ผู้ยื่นสามารถขอกู้สิทธิความสำคัญได้หากพลาดกำหนด
4. การยกเลิกการยื่นคำแถลงผู้ประดิษฐ์ในบางกรณี
ช่วยลดขั้นตอนและภาระเอกสาร
5. การแปลเอกสาร คำขอจากต่างประเทศที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษและอินโดนีเซียภายในเวลาที่กำหนด
6. การตรวจสอบก่อนกำหนด (Early Examination) ผู้ยื่นสามารถขอตรวจสอบก่อนเผยแพร่ ทำให้กระบวนการอาจเร็วขึ้น เช่น เผยแพร่ภายใน 3 เดือนหลังยื่น
7. การคืนสถานะคำขอ (Reinstatement) คำขอที่ถูกยกเลิกเนื่องจากไม่ครบถ้วนตามเงื่อนไขสามารถขอคืนสถานะได้
8. การตรวจสอบซ้ำ (Re-examination) ครอบคลุมคำขอที่ถูกปฏิเสธ สิทธิบัตรที่ได้รับแล้ว การแก้ไข และคำขอที่ถอน
9. ค่าธรรมเนียมรายปี (Annuities) มีระยะผ่อนผัน 6 เดือน พร้อมค่าปรับ 100% หากชำระล่าช้า
10. หน้าที่ของผู้ถือสิทธิบัตร ผู้ถือสิทธิบัตรต้องส่งรายงานประจำปีเกี่ยวกับการใช้สิทธิบัตรในอินโดนีเซียให้สำนักสิทธิบัตร (DJKI)
11. ข้อยกเว้นเพื่อการวิจัย (Bolar Provision) การใช้สิ่งประดิษฐ์เพื่อการวิจัยขยายขอบเขตมากขึ้น และไม่ต้องรอ 5 ปีก่อนสิทธิบัตรหมดอายุอีกต่อไป

คำขอสิทธิบัตรที่ยื่นก่อนวันที่กฎหมายมีผลบังคับใช้ (28 ตุลาคม 2567) จะดำเนินการตามกฎหมายเดิม จนกว่าการตรวจสอบจะเสร็จสิ้น รวมถึงการปรับปรุงด้านเอกสารและขั้นตอนถูกนำมาใช้เพื่อเร่งกระบวนการตรวจสอบ โดยผู้ยื่นต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดใหม่

สิทธิบัตรถือเป็นเอกสิทธิ์ที่รัฐบาลได้มอบให้กับผู้คิดค้น สำหรับสิ่งประดิษฐ์คิดค้นทางเทคโนโลยี ทั้งที่เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการผลิต ซึ่งการขอรับการคุ้มครองสิทธิบัตรสามารถทำได้โดยสมัครผ่าน (1) ระบบสนธิสัญญาสิทธิบัตร (Patent Cooperation Treaty: PCT) และ (2) สมัครโดยตรงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ สิทธิบัตรในอินโดนีเซียแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ (1) Standard Patents สำหรับการประดิษฐ์ที่สามารถประยุกต์ใช้กับอุตสาหกรรมได้ โดยเป็นการคุ้มครองผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิต และ (2) Simple Patents สำหรับสิ่งประดิษฐ์แบบง่าย ที่สามารถประยุกต์ใช้กับอุตสาหกรรมได้ แต่อาจไม่แสดงถึงนวัตกรรม โดยเป็นการคุ้มครองผลิตภัณฑ์ กระบวนการ และเครื่องมือ การสมัครขอรับการคุ้มครองสิทธิบัตร Standard Patents ใช้เวลา 3-5 ปี มีอายุคุ้มครอง 20 ปี ในขณะที่การสมัครขอรับการคุ้มครองสิทธิบัตร Simple Patents ใช้เวลา 2-3 ปี มีอายุคุ้มครองเพียง 10 ปี โดยการคุ้มครองจะเริ่มต้นในวันอนุมัติ ผู้สมัครจะต้องจ่ายเงินรายปีเพื่อให้สิทธิบัตรทั้งสองได้รับการคุ้มครองอย่างต่อเนื่อง สิทธิบัตรสามารถโอนเปลี่ยนไปให้ผู้อื่นได้ โดยการมอบให้เป็นมรดก การบริจาค การทำสัญญาข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรและอื่น ๆ

การออกแบบอุตสาหกรรม

กฎหมายฉบับที่ 31 ปี 2000 (Law No. 31/2000 concerning Industrial Design) กำหนดการออกแบบอุตสาหกรรมครอบคลุมการสร้างสรรค์รูปร่าง โครงร่าง การผสมผสานเส้นและสี การผสมผสานลายเส้นและสีในเชิงสามมิติหรือสองมิติ ซึ่งจะก่อให้เกิดความประทับใจในความงาม และสามารถนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ สินค้าอุตสาหกรรม หรืองานฝีมือ

ผู้ถือสิทธิการออกแบบอุตสาหกรรมดังกล่าว มีสิทธิสมัครขอรับการคุ้มครองการออกแบบอุตสาหกรรมใน 3 ลักษณะ ได้แก่ (1) การคุ้มครองผลิตภัณฑ์ (2) การคุ้มครองการออกแบบบางส่วน และ (3) การคุ้มครองผลิตภัณฑ์ทั้งชุด ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตออกแบบอุตสาหกรรมสามารถรับสิทธิคุ้มครองการออกแบบของตน และป้องกันผู้อื่นที่จะนำไปใช้ และห้ามมิให้ผู้อื่นผลิต ใช้ ขาย นำเข้า ส่งออก หรือจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ใช้การออกแบบอุตสาหกรรมของตน โดยใช้ระยะเวลาจดทะเบียน 1-2 ปี และความคุ้มครองสิทธิการออกแบบอุตสาหกรรมนั้นมีระยะเวลา 10 ปี

8.2 การจดทะเบียนการค้าและเครื่องหมายการค้า

สิทธิ์จากเครื่องหมายการค้าในอินโดนีเซียอยู่ภายใต้กฎหมายฉบับที่ 15 ปี 2001 (Law No. 15/2001 concerning Trademarks) และที่ปรับแก้ภายใต้กฎหมายฉบับที่ 20 ปี 2016 (Law No. 20/2016 amend Law No. 15/2001 concerning Trademarks)

เครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้จะได้รับความคุ้มครอง 10 ปี หลังจากที่มีการใช้เครื่องหมายการค้านั้นๆ และสามารถขอขยายการต่ออายุการใช้ออกไปอีก เครื่องหมายการค้าหนึ่งสามารถยกเลิกการใช้โดยการร้องขอต่อเจ้าของหรือภาครัฐได้หากไม่มีการใช้

1. สิ่งที่ได้รับคุ้มครอง/ นิยาม

เครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ และเครื่องหมายร่วม (Trademark Service Mark And Collective Mark)

“เครื่องหมาย” หมายถึง ภาพวาด ชื่อ คำตัวอักษร ตัวเลข กลุ่มของสี หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดเหล่านี้ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันอันมีลักษณะบ่งเฉพาะและได้ใช้ในกิจกรรมที่เกี่ยวกับการขายสินค้าหรือบริการ

“เครื่องหมายการค้า” หมายถึง เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายสำหรับสินค้าหรือเกี่ยวข้องกับสินค้าเพื่อแสดงแหล่งผลิตสินค้าหรือบริการนั้น และแสดงว่าสินค้านั้นแตกต่างจากสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น

“เครื่องหมายบริการ” หมายความว่า เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายสำหรับการบริการหรือเกี่ยวข้องกับการบริการ เพื่อแสดงว่าการบริการที่ใช้เครื่องหมายบริการของเจ้าของเครื่องหมายบริการนั้น แตกต่างจากการบริการที่ใช้เครื่องหมายบริการของบุคคลอื่น

“เครื่องหมายร่วม” หมายความว่า เครื่องหมายที่ใช้เป็นที่หมายสำหรับสินค้าหรือบริการของบุคคลหรือนิติบุคคลอันมีลักษณะคล้ายคลึงกัน เพื่อแสดงให้เห็นว่าสินค้าหรือบริการของบุคคลหรือนิติบุคคลดังกล่าว แตกต่างจากของบุคคลหรือนิติบุคคลอื่น

เครื่องหมายที่สามารถรับจดทะเบียนได้

- มีลักษณะบ่งเฉพาะ
- ไม่ขัดต่อศีลธรรมหรือจารีตประเพณีอันดีของสังคม
- สามารถแยกความแตกต่างได้
- ไม่เป็นคำที่พรรณนาถึงคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการ
- ไม่กลายเป็นสิ่งสามัญที่ใช้ในทางการค้า (Generic Term)

- ไม่เหมือนหรือคล้ายกันกับเครื่องหมายการค้าจดทะเบียนของผู้อื่น สำหรับสินค้าหรือบริการที่คล้ายกันอันอาจก่อให้เกิดความสับสนหลงผิดในแหล่งกำเนิดของสินค้า
- ไม่เหมือนหรือคล้ายกันกับเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายของผู้อื่น สำหรับสินค้าหรือบริการที่คล้ายกันหรือแตกต่างกัน
- ไม่คล้ายกับชื่อของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่มีชื่อเสียงแพร่หลาย
- ไม่เหมือนกับชื่อของภาพถ่ายหรือรูปปั้นสาธารณะ (Photograph or a Public Figure) หรือชื่อนิติบุคคลของบุคคลอื่นเว้นแต่จะได้รับความยินยอม
- ไม่มีลักษณะเป็นการเลียนแบบหรือเหมือนกันกับชื่อหรือชื่อย่อของชื่อธง เครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือตราของรัฐหรือประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ เว้นแต่จะได้รับความยินยอม
- ไม่มีลักษณะเป็นการเลียนแบบ หรือเหมือนกันกับสัญลักษณ์ของทางราชการ หรือตราประทับของประเทศหรือองค์กรของรัฐ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้มีอำนาจ

2. สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าจดทะเบียน

เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้รับการจดทะเบียนย่อมมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองในเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน และมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้เครื่องหมายการค้ากับสินค้าที่ได้รับการจดทะเบียนนั้น หรือจะอนุญาตสิทธิการใช้แก่บุคคลอื่นได้และมีสิทธิดำเนินคดีตามกฎหมายแก่บุคคลอื่นที่ใช้เครื่องหมายการค้าโดยไม่ได้รับอนุญาต

3. การต่ออายุความคุ้มครอง

สามารถต่ออายุความคุ้มครองได้อีกคราวละ 10 ปี สามารถดำเนินการต่ออายุภายใน 6 เดือนก่อนหมดอายุ การต่ออายุล่าช้าไม่สามารถกระทำได้ การต่ออายุไม่ต้องแสดงหลักฐานการใช้เครื่องหมายการค้าประกอบ

4. การรักษาสิทธิ

เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วอาจเสี่ยงต่อการถูกเพิกถอนการจดทะเบียนหาก (1) ไม่มีการใช้เครื่องหมายในทางการค้าภายในระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน หลังจากได้รับการจดทะเบียนแล้ว (2) ใช้เครื่องหมายการค้ากับสินค้า และบริการชนิดอื่นที่ไม่ได้ลงทะเบียนไว้

5. การเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

เครื่องหมายการค้าอาจถูกเพิกถอนการจดทะเบียนได้ในกรณีต่อไปนี้

- ไม่มีการใช้เครื่องหมายในทางการค้าเป็นระยะเวลา 3 ปีติดต่อกัน
- เครื่องหมายนั้นไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะอันพึงรับจดทะเบียน

- เครื่องหมายนั้นเป็นเครื่องหมายต้องห้ามรับจดทะเบียน
- เครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่ได้รับการจดทะเบียนเอาไว้ก่อนแล้ว
- เครื่องหมายการค้าที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
- เครื่องหมายการค้าที่กลายเป็นสิ่งสามัญทางการค้าขาย (Generic Mark)
- เครื่องหมายนั้นได้รับการจดทะเบียนโดยไม่สุจริต (Bad-Faith of Trademark Registration)

6. การโอนสิทธิ

การโอนสิทธิในเครื่องหมายการค้าต้องมีการบันทึกการโอนสิทธิในเครื่องหมายการค้าต่อสำนักงานเครื่องหมายการค้า การโอนสิทธิในเครื่องหมายการค้าเพียงบางส่วนไม่สามารถทำได้

เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการโอนสิทธิในเครื่องหมายการค้ามีดังนี้

1. หนังสือมอบอำนาจลงนามโดยผู้รับโอน ไม่ต้องผ่านการรับรองเอกสาร
2. คำแถลงแสดงการใช้เครื่องหมายการค้า (Statement of Use of Mark) ลงนามโดยผู้รับโอน ไม่ต้องผ่านการรับรองเอกสาร
3. สำเนาหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่ประสงค์จะมีการโอนสิทธิ
4. สัญญาโอนสิทธิลงนามโดยผู้โอนและผู้รับโอนต้องผ่านการรับรองโดยโนตารีพับลิคและสถานเอกอัครราชทูตอินโดนีเซียในประเทศของผู้รับโอน

7. การอนุญาตให้ใช้สิทธิ

การอนุญาตให้ใช้สิทธิสามารถอนุญาตให้ใช้สิทธิในเครื่องหมายการค้าสำหรับรายการสินค้าทั้งหมด หรือรายการสินค้าเพียงบางส่วนก็ได้

สัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิในเครื่องหมายการค้าต้องบันทึกต่อสำนักงานเครื่องหมายการค้า อย่างไรก็ตาม เนื่องจากยังไม่มีบทบัญญัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้สิทธิภายใต้กฎหมายฉบับปัจจุบัน จึงไม่มีการวางระเบียบในเรื่องเอกสารที่ต้องใช้ในการจดทะเบียนสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิ

8.3 การขอรับการคุ้มครองและบังคับใช้สิทธิบัตร

ประเทศไทยเป็นภาคีสถิติสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (PCT: Patent Cooperation Treaty) สมาชิก ลำดับที่ 142 เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2552 ดังนั้น ผู้ขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ไทยจึงมีสิทธิยื่นคำขอระหว่างประเทศภายใต้สนธิสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (PCT) ต่อกรมทรัพย์สินทาง ปัญญาเพียงคำขอเดียว โดยไม่จำเป็นต้องยื่นคำขอผ่านสำนักงานตัวแทนในประเทศดังกล่าว

1. การเตรียมคำขอ

ผู้ประดิษฐ์ ผู้ประดิษฐ์ร่วม (กรณีมีผู้ประดิษฐ์ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป) ผู้รับโอนสิทธิหรือนายจ้าง มีสิทธิยื่นคำ ขอรับสิทธิบัตรในกรณีที่ผู้ขอรับสิทธิบัตรไม่มีถิ่นที่อยู่ในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย จะต้องแต่งตั้งตัวแทนในสาธารณรัฐ อินโดนีเซียเพื่อดำเนินการแทนผู้ขอฯ

คำขอรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศตามสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือทางสิทธิบัตร (The Patent Cooperation Treaty) สามารถยื่นได้ต่อสำนัก Directorate General ในฐานะเป็นสำนักงานรับคำขอ (Receiving Office)

2. เอกสารที่ใช้ในการขอรับความคุ้มครอง

ในการขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ จะต้องยื่นเอกสารดังต่อไปนี้

1. คำขอรับสิทธิบัตรเป็นภาษาอินโดนีเซีย ซึ่งจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับวัน เดือนและปี ของคำขอ ที่อยู่ของผู้ ขอรับสิทธิบัตรที่ครบถ้วนและชัดเจน ชื่อและสัญชาติของผู้ประดิษฐ์ชื่อและที่อยู่ของตัวแทนสิทธิบัตร (ในกรณีที่มิ มีการแต่งตั้งตัวแทน)

2. หนังสือมอบอำนาจ (ในกรณีที่มีการแต่งตั้งตัวแทน)

3. คำขอให้ออกสิทธิบัตร

4. ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์

5. ข้อถ้อยสิทธิ

6. รายละเอียดการประดิษฐ์ ซึ่งมีข้อมูลที่สมบูรณ์เกี่ยวกับการใช้การประดิษฐ์

7. รูปเขียน (ถ้าจำเป็น)

8. บทสรุปการประดิษฐ์

9. เอกสารแสดงสิทธิในการขอถือสิทธิย้อนหลัง (Priority Document)

10. เอกสารหลักฐานแสดงว่าตนมีสิทธิในการประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตร (ในกรณีที่ผู้ขอรับสิทธิบัตรไม่ใช่ผู้ ประดิษฐ์)

ในการแต่งตั้งตัวแทนสิทธิบัตร จะต้องเป็นตัวแทนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนัก Directorate General เท่านั้น

ผู้ขอรับสิทธิบัตรสามารถยื่นรายละเอียดการประดิษฐ์และข้อถ้อยสิทธิเป็นฉบับภาษาอังกฤษได้ แต่จะต้องจัดส่งคำแปลฉบับภาษาอินโดนีเซียภายใน 30 วันนับแต่วันยื่นคำขอ ถ้าไม่ได้ยื่นคำแปลฉบับภาษาอินโดนีเซียภายในกำหนดเวลาจะถือว่าละทิ้งคำขอ

ในการบรรยายรายละเอียดการประดิษฐ์นั้น จะต้องมีส่วนต่อไปนี้ ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์ ภูมิหลังของศิลปวิทยาการที่เกี่ยวข้อง การบรรยายการประดิษฐ์โดยละเอียด ข้อถ้อยสิทธิ บทสรุปการประดิษฐ์ และรูปเขียน (ถ้ามี)

ในการเขียนข้อถ้อยสิทธินั้น จะต้องอยู่ภายในขอบเขตการประดิษฐ์ที่ได้เปิดเผยไว้ และไม่มีกำกวมจำกัดจำนวนข้อถ้อยสิทธิ แต่ผู้ขอรับสิทธิบัตรจะต้องชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมสำหรับกรณีที่มีข้อถ้อยสิทธิมากกว่า 10 ข้อขึ้นไป

ในการเตรียมรูปเขียนนั้น จะต้องใช้กระดาษ 100 กรัมเป็นอย่างน้อย ขนาด A4 โดยกำหนดขอบบน 2.5 เซนติเมตร ขอบล่าง 1 เซนติเมตร ขอบด้านซ้าย 2.5 เซนติเมตร และขอบด้านขวา 1.5 เซนติเมตร

3. การประกาศโฆษณา

ภายหลังจากการยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ และคำขอมีเอกสารครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อครบกำหนด 18 เดือนนับแต่วันยื่นคำขอรับสิทธิบัตร หรือวันยื่นคำขอรับสิทธิบัตรเป็นครั้งแรก (ในกรณีที่มีการขอถ้อยสิทธิในวันยื่นย้อนหลัง) คำขอรับสิทธิบัตรจะได้รับการประกาศโฆษณาในหนังสือประกาศโฆษณาคำขอรับสิทธิบัตร (Patent Gazette) ระยะเวลาในการประกาศโฆษณาคำขอรับสิทธิบัตรมีกำหนด 6 เดือน

ถ้าผู้ขอรับสิทธิบัตรประสงค์ที่จะให้มีการประกาศโฆษณาก่อนครบกำหนด 18 เดือน ผู้ขอฯ จะต้องยื่นคำร้องพร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียม นอกจากนี้ ยังมีการประกาศโฆษณาหลังจากที่มีการออกสิทธิบัตรแล้ว ยกเว้นการประดิษฐ์ที่เกี่ยวกับการป้องกันและความมั่นคงของรัฐ

4. การรับจดทะเบียน

เมื่อผู้ตรวจสอบพบว่า การประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรครบเงื่อนไขในการขอรับสิทธิบัตรตามที่กฎหมายกำหนด สำนัก Directorate General จะออกหนังสือคู่มือรับจดทะเบียนให้แก่ผู้ขอรับสิทธิบัตร

5. การขอถ้อยสิทธิย้อนหลัง

ผู้ขอรับสิทธิบัตรจะต้องยื่นคำขอรับสิทธิบัตรภายใน 12 เดือนนับแต่วันยื่นคำขอรับสิทธิบัตรเป็นครั้งแรก ในประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญากรุงปารีส หรือข้อตกลงว่าด้วยการจัดตั้งองค์การการค้าโลก (Agreement Establishing the World Trade Organization) พร้อมทั้งจัดส่งสำเนาคำขอรับสิทธิบัตรที่ยื่นครั้งแรก รับรอง

สำเนาถูกต้องโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศดังกล่าวภายในกำหนดเวลา 16 เดือนนับแต่วันยื่นคำขอเป็นครั้งแรก ถ้าไม่ยื่นเอกสารภายในกำหนดจะถือว่าผู้ขอฯ ไม่ได้ขอให้ถือสิทธิฉบับวันยื่นย้อนหลัง

8.4 หน่วยงานติดต่อและค่าใช้จ่าย

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจดสิทธิบัตรและเครื่องหมายทางการค้าของอินโดนีเซีย ได้แก่

Directorate General of Intellectual Property Rights, Ministry of Law and Human Rights of the Republic of Indonesia (สำนักกรรมการใหญ่ทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงกฎหมายและสิทธิมนุษยชน สาธารณรัฐอินโดนีเซีย)

Jalan Daan Mogot KM 24, Tangerang 15119-Banten

Tel: 62215524839 Fax: 62215525366

E-mail: dirgen@dgip.go.id, sumardi.partoredjo@dgip.go.id

Website: <http://www.dgip.go.id>

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจดสิทธิบัตร

รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม (รูเปียห์)
1. การยื่นคำร้อง	
■ การยื่นคำร้องขอสิทธิบัตร	
◆ ธุรกิจขนาดเล็ก วิสาหกิจขนาดเล็ก สถาบันการศึกษา และการวิจัยพัฒนา	
- แบบออนไลน์	350,000
- แบบ manual	450,000
◆ บุคคลธรรมดา	
- แบบออนไลน์	1.250.000
- แบบ Manual	1.500.000
■ การขอจดสิทธิบัตรอย่างง่าย	
◆ ธุรกิจขนาดเล็ก วิสาหกิจขนาดเล็ก สถาบันการศึกษา และการวิจัยพัฒนา	
- แบบออนไลน์	200,000
- แบบ manual	250,000
◆ บุคคลธรรมดา	
- แบบออนไลน์	800.000
- แบบ Manual	1.250.000
2. ค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมสำหรับคำร้องเกิน 30 หน้า หน้าละ	15,000
3. ค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมสำหรับการร้องเรียนครั้งละ	75,000

รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม (รูเปียห์)
4.ค่าธรรมเนียมการยึดเวลาการปฏิบัติตามข้อกำหนดและความสมบูรณ์ของการสมัคร	400,000
5.การประกาศสิทธิบัตรทันทีหลัง 6 เดือน	400,000
6. การยื่นคำร้องขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลของผู้ขอจดสิทธิบัตร	200,000
7. การยื่นคำร้องขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลสิทธิบัตร	300,000
8. การยื่นคำร้องขอใบรับรองผู้ใช้ก่อน	3,000,000
9. การยื่นคำร้องเอกสารสิทธิที่มีความสำคัญ	300,000
10. การขอใบรับรองอย่างเป็นทางการในการรับตัวอย่างจุลินทรีย์	100,000
11. การตรวจสอบ	
- การตรวจสอบสิทธิบัตร	3,000,000
- การตรวจสอบสิทธิบัตรแบบง่าย	500,000
12. การยื่นขอสิทธิบัตรการดำเนินคดีทางหลวง(Patent Prosecution Highway :	5,000,000
13. ค่าธรรมเนียมสำหรับการขยายเวลาการตอบกลับหรือตามผลการตรวจสอบที่	400,000
14. คำร้องขอเปลี่ยนประเภทของสิทธิบัตร	450,000
15. การยื่นอุทธรณ์	3,000,000
16. การยื่นขอแก้ไขข้อมูลที่ยื่นไปแล้ว	500,000
17. การยื่นขอยกเลิกส่วนที่เป็นสิทธิเรียกร้องลดลง	150,000
18. การจดทะเบียนโอนสิทธิบัตร	700,000
19. การจดทะเบียนบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับใบอนุญาต	1,000,000
20. การขอบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับใบอนุญาต	300,000
21. การขอใบอนุญาตที่จำเป็น	1,000,000
22. การยื่นขอตัดข้อมูลทั่วไปของสิทธิบัตร	300,000
23. การขอสำเนาเอกสารสิทธิบัตร (ต่อหน้า)	20,000
24. ค่าธรรมเนียมในการตรวจค้น	
- การยื่นขอตรวจค้นสิทธิบัตรที่ประกาศภายในประเทศ	500,000
- การตรวจค้นสิทธิบัตรออนไลน์	0
25. ค่าธรรมเนียมสิทธิบัตรประจำปี	
◆ ธุรกิจขนาดเล็ก วิสาหกิจขนาดเล็ก สถาบันการศึกษา และการวิจัยพัฒนา	
- ปีที่ 1 – 5	0
- ปีที่ 6	
= ค่าธรรมเนียม	1,500,000
= ค่าธรรมเนียม	150,000
- ปีที่ 7 - 8	
= ค่าธรรมเนียม	2,000,000

รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม (รูเปียห์)
= ค่าร้องเรียน	200,000
- ปีที่ 9	
= ค่าธรรมเนียม	2,500,000
= ค่าร้องเรียน	250,000
- ปีที่ 10	
= ค่าธรรมเนียม	3,500,000
= ค่าร้องเรียน	250,000
- ปีที่ 11 - 20	
= ค่าธรรมเนียม	5,000,000
= ค่าร้องเรียน	250,000
26. ค่าธรรมเนียมสิทธิบัตรแบบง่ายประจำปี	
◆ ธุรกิจขนาดเล็ก วิสาหกิจขนาดเล็ก สถาบันการศึกษา และการวิจัยพัฒนา	
- ปีที่ 1 – 5	0
- ปีที่ 6	
= ค่าธรรมเนียม	1,650,000
= ค่าร้องเรียน	50,000
- ปีที่ 7	
= ค่าธรรมเนียม	2,200,000
= ค่าร้องเรียน	50,000
- ปีที่ 8	
= ค่าธรรมเนียม	2,750,000
= ค่าร้องเรียน	50,000
- ปีที่ 9	
= ค่าธรรมเนียม	3,300,000
= ค่าร้องเรียน	50,000
- ปีที่ 10	
= ค่าธรรมเนียม	3,850,000
= ค่าร้องเรียน	50,000
◆ บุคคลธรรมดา	
- ปีที่ 1-4	
- = ค่าธรรมเนียม	750,000
- = ค่าร้องเรียน	50,000
- ปีที่ 5	

รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม (รูเปียห์)
= ค่าธรรมเนียม	1,250,000
= ค่าร้องเรียน	50,000
- ปีที่ 6	
= ค่าธรรมเนียม	1,700,000
= ค่าร้องเรียน	50,000
- ปีที่ 7	
= ค่าธรรมเนียม	2,300,000
= ค่าร้องเรียน	50,000
- ปีที่ 8	
= ค่าธรรมเนียม	2,800,000
= ค่าร้องเรียน	50,000
- ปีที่ 9	
= ค่าธรรมเนียม	3,500,000
= ค่าร้องเรียน	50,000
- ปีที่ 10	
= ค่าธรรมเนียม	4,00,000
= ค่าร้องเรียน	50,000
27. ค่าธรรมเนียมรายปีเพิ่มเติม กรณีที่มีการผ่อนผันระยะเวลา (ค่าธรรมเนียมรายปี + ค่าธรรมเนียมรายปี 100% ครอบคลุมปีเดียวกัน)	
28. ค่าธรรมเนียมการขอรับสิทธิบัตรผ่านสนธิสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตร	1,000,000
29. ค่าปรับการยื่นขอสิทธิบัตรล่าช้าผ่านสนธิสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตร เนื่องจากไม่ครบองค์ประกอบ	5,000,000

ที่มา: Paten, <https://www.dgip.go.id/menu-utama/paten/biaya>

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจดทะเบียนการค้าและเครื่องหมายการค้า

รายการ	ค่าธรรมเนียม (รูเปียห์)
1.การขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า	
♦ ธุรกิจขนาดเล็ก (ออนไลน์)	500,000
♦ บุคคลธรรมดา (ออนไลน์)	1,800,000
2.การขยายเวลาการคุ้มครองเครื่องหมายการค้า	
2.1 ภายใน 6 เดือนก่อนหรือจนกว่าจะสิ้นสุดการคุ้มครองเครื่องหมาย	
♦ ธุรกิจขนาดเล็ก (ออนไลน์)	

รายการ	ค่าธรรมเนียม (รูเปียห์)
- ออนไลน์	1,000,000
- Manual	1,200,000
◆ บุคคลธรรมดา	
- ออนไลน์	2,250,000
- Manual	2,500,000
2.2 หลังจากที่เครื่องหมายการค้าหมดอายุภายในระยะเวลา 6 เดือน	
◆ ธุรกิจขนาดเล็ก (ออนไลน์)	
- ออนไลน์	2,000,000
- Manual	2,400,000
◆ บุคคลธรรมดา	
- ออนไลน์	4,500,000
- Manual	5,000,000
3.การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศ ภายใต้เกณฑ์	
3.1 ค่าขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศ	CHF 125
3.2 การขยายเวลาการคุ้มครองเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศ	
- ภายใน 6 เดือนก่อนหรือจนกว่าจะสิ้นสุดการคุ้มครองเครื่องหมาย	CHF 165
- หลังจากที่เครื่องหมายการค้าหมดอายุภายในระยะเวลา 6 เดือน	CHF 360
3.3 การโอนเครื่องหมายการค้าต่างประเทศเป็นเครื่องหมายการค้าใน	2,000,000
3.4 การเปลี่ยนแทนเครื่องหมายการค้าในประเทศเป็นเครื่องหมายการค้าต่างประเทศ	1,000,000
3.5 ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าต่างประเทศจาก	500,000
4. การยื่นคัดค้านการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า	1,000,000
5. การอุทธรณ์เครื่องหมายการค้า	3,000,000
6. ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าทั่วไป	
6.1 การจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อหรือที่อยู่เจ้าของเครื่องหมายการค้า	300,000
6.2 การจดทะเบียนการโอนสิทธิ/การควบรวมกิจการบนเครื่องหมาย	700,000
6.3 การลงทะเบียนข้อตกลงใบอนุญาต	1,000,000
6.4 การลงทะเบียนยกเลิกเครื่องหมายการค้า	200,000
6.5 บันทึกการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์การใช้เครื่องหมายร่วม	300,000
7. การขอตัดข้อความการลงทะเบียนเครื่องหมายการค้าอย่างเป็นทางการและการขอข้อมูลเครื่องหมายการค้าเป็นลายลักษณ์อักษร	

รายการ	ค่าธรรมเนียม (รูเปียห์)
7.1 การขอเอกสารที่ตัดมาจากการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าอย่างเป็นทางการ	300,000
7.2 การขอข้อมูลเป็นลายลักษณ์อักษร ดังต่อไปนี้	
- การจำแนกประเภทของสินค้าและบริการ	200,000
- สินค้าและบริการที่คล้ายคลึงกัน	200,000
- การขยายเวลาการคุ้มครองเครื่องหมายการค้า	200,000
7.3 การขอบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับใบอนุญาต	300,000
8. การเปลี่ยนแปลงข้อมูลการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่ไม่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงความเป็นเจ้าของ	200,000
9. การเปลี่ยนแปลงข้อมูลการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าบนใบรับรอง และไม่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงความเป็นเจ้าของ	300,000
10. ขอหลักฐานเครื่องหมายการค้าตามลำดับความสำคัญ	300,000

ที่มา: Merek, <https://www.dgip.go.id/menu-utama/merek/biaya>

สำนักกฎหมายผู้ให้บริการด้านการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาและเครื่องหมายทางการค้าในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

1. PT TILLEKE & GIBBINS INDONESIA

Lippo Kuningan, 12th Fl. Unit A Jl. HR Rasuna Said Kav. B-12, Kuningan Jakarta 12940, Indonesia
Phone: +62 21 2971 8088;
Fax: +62 21 2971 8050

2. MAULANA & PARTNER

Wisma Bank Dharmala 5th Fl Jl. Jend. Sudirman Kav. 28 Jakarta 12920
Phone: 021-521 1931
Fax: 021-521 1930
Email: ism86law@idola.net.id

3. HASYIM DJALAL & HARRNESS

Menara Sudirman 7th Fl B Jl. Jend. Sudirman Kav. 60 Jakarta 12190-INDONESIA

Phone: 021-522 6837, 522 6838

Fax: 021-522 6829

Email: adman@dnnet.net.id

4. AMROS LAW CONSULTANTS

Jl. Permata Hijau Raya kav B 29 Jakarta, Indonesia

Phone: 62-21-548 0068

Email: amross@rad.net.id

5. OTTO CORNELIS KALIGIS & ASSOCIATES

Advocate & Legal Consultants

Komplek Mojopahit Permai Blok B128 Jl. Majapahit 18-20, Jakarta 10160

Phone: 62-21- 345 3992, 345 3994, 385 3250

Fax: 62-21-380 8193, 384 7260

Email: kaligis@idosat.net.id

6. IRWAN H SIREGAR & Associate

Jl. Cilandak I No. 25, Jakarta 12430

Phone: 62-21-769 1920

Fax: 62-21-759 08577

Email: irhaes@cbn.net.id

7. BUNDJAMIN & PARTNERS

Jl. Jend. Sudirman No. 47, 6th Fl. Jakarta 12930

Phone: 62-21-574 2541

Fax: 62-21-574 2542

Email: bpfirm@indosat.net.id

8. RAJIMAN BILLITEA & PARTNERS

Attorney Counat at Law Sequis Plaza, 18th Fl. Suite 1805 Jl. Jend. Sudirman Kav 25, Jakarta 1292

Tel: +62 21 5221941 |Fax: +62 21 5221942

Mobile: +62 811153657

Email: roertus@rbplaw.co.id

Web: www.rbplaw.co.id

9. MAKARIM & TAIRA S.

Jl. Jend. Sudirman Kav. 61 - 62 Summit Mas I, 16 & 17 Floor, Jakarta 12190

Email: Ratna. lskandar@makarim.com

Tel: 2521272, 5200001

10. DAU & TUAH Advocates & Solicitors

Gedung Pusat Perfilman H. Usmar Ismail 2nd Fl. Suite 209, Jl. HR Rasuna Said Kav C22 Kuningan, Jakarta Selatan 12940

Tel: +62 21 5278838, 5278812

Mobile: +62 813 988 8072

Email: andrew@drlaw-indonesia.com

8.5 อื่นๆ: ลิขสิทธิ์

- ตามหลักพื้นฐานเรื่องลิขสิทธิ์ของอินโดนีเซีย เป็นไปตามกฎหมายฉบับที่ 19 ปี 2002 (Law No. 19/2002 concerning Copyright) และที่ปรับแก้ภายใต้กฎหมายฉบับที่ 28 ปี 2014 (Law No. 28/2014 amend Law No. 19/2002 concerning Copyright) โดยการคุ้มครองลิขสิทธิ์ในอินโดนีเซียเป็นไปตามอัตราโนมัติ เนื่องจากอินโดนีเซียเป็นสมาชิกของ Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works ดังนั้น ผลงานของชาวต่างชาติที่ถูกต้องพิมพ์ในประเทศที่เป็นสมาชิกของสนธิสัญญาดังกล่าว ก็จะได้รับ การคุ้มครองโดยอัตราโนมัติในอินโดนีเซีย ลิขสิทธิ์ของอินโดนีเซียครอบคลุมการปกป้องการประดิษฐ์คิดค้นหรือนวัตกรรมใหม่ๆ รวมถึงงานวิทยาศาสตร์ งานศิลปะ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพลง ภาพถ่าย แผนที่ งานประดิษฐ์คิดค้น ไม่ว่าจะเป็น หนังสือ หุ่น หนังสือตลับ งานเขียน ละคร เพลง การเต้นรำการร่ายรำภาพวาด ประติมากรรม งานแกะสลัก สุนทรพจน์ สถาปัตยกรรม และอื่น ๆ

- การคุ้มครองลิขสิทธิ์ครอบคลุมตลอดช่วงชีวิตของผู้เขียน/ ผู้ประพันธ์ และครอบคลุมหลังจากผู้เขียน/ ผู้ประพันธ์เสียชีวิตแล้ว 70 ปี

- ในกรณีที่เป็งานประพันธ์/ งานเขียน ที่ถือลิขสิทธิ์โดยหน่วยงานทางกฎหมาย การคุ้มครองลิขสิทธิ์ครอบคลุมหลังจากผู้เขียน/ ผู้ประพันธ์เสียชีวิตแล้ว 50 ปี

- หากลิขสิทธิ์นั้นมิใช่ผู้เป็นเจ้าของมากกว่า 1 คน สิทธินั้นจะยังคงอยู่จนกระทั่งผู้เป็นเจ้าของคนสุดท้ายได้เสียชีวิตไปแล้วไม่เกิน 70 ปี หลังจากนั้นสิ่งประดิษฐ์นั้นจะสามารถเปลี่ยนหรือยกให้ผู้อื่นต่อไป

- สำหรับผลงานบางชนิด การคุ้มครองลิขสิทธิ์จะมีระยะเวลา 70 ปี หลังจากการตีพิมพ์ครั้งแรก ได้แก่

- งานวรรณกรรม บทละคร บทกวี
- งานดนตรีและเพลง
- งานศิลปะ (ภาพวาด ประติมากรรม งานออกแบบ)
- โปรแกรมคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์
- งานสถาปัตยกรรม
- ภาพถ่ายและภาพยนตร์
- ฐานข้อมูลและการรวบรวมผลงาน
- ผลงานที่เกิดจากการดัดแปลงปรับเปลี่ยนใด ๆ

การละเมิดและบทลงโทษ

โทษอาญา: จำคุก 1–7 ปี, หรือปรับ 100 ล้านบาท – 5 พันล้านบาท ขึ้นอยู่กับลักษณะความผิด

โทษแพ่ง: ชดใช้ค่าเสียหายและคำสั่งให้หยุดการละเมิด

รายการกฎหมายลิขสิทธิ์และกฎหมายลูกทั้งหมดในอินโดนีเซีย

ประเภทกฎหมาย	หมายเลข / ปี	หัวข้อ / เนื้อหาสำคัญ
กฎหมาย (UU)	UU No. 28 ปี 2014	กฎหมายลิขสิทธิ์
ระเบียบรัฐบาล (PP)	PP No. 56 ปี 2021	การจัดการค่าลิขสิทธิ์เพลงและดนตรี
ระเบียบรัฐบาล (PP)	PP No. 56 ปี 2022	ทรัพย์สินทางปัญญาร่วม (CIP)
ระเบียบ ร.ม.ว.กฎหมายฯ	Permenkumham No. 9 ปี 2022	บังคับใช้ PP 56/2021 ว่าด้วยค่าลิขสิทธิ์เพลง/ดนตรี

ระเบียบ รพ.กฎหมายฯ	Permenkumham No. 27 ปี 2025	กฎระเบียบล่าสุดเรื่องค่าลิขสิทธิ์เพลง (แทนที่ฉบับเดิม)
ระเบียบ รพ.กฎหมายฯ	Permenkumham No. 38 ปี 2018	ขั้นตอนการจดทะเบียนลิขสิทธิ์กับ DJKI

หมายเหตุสำคัญ

- PP 56/2021 เป็นกฎหมายสำคัญเกี่ยวกับระบบจัดการค่าลิขสิทธิ์เพลงและดนตรี ผ่าน LMKH
- PP 56/2022 ครอบคลุมทรัพย์สินทางปัญญารวม เช่น มรดกภูมิปัญญาท้องถิ่น
- Permenkum No. 27/2025 เป็นกฎหมายล่าสุดเกี่ยวกับค่าลิขสิทธิ์เพลง แทนที่ข้อบังคับก่อนหน้า
- ขั้นตอนการจดทะเบียนลิขสิทธิ์ (เช่น การลงทะเบียนกับ DJKI) ให้ดูตาม Permenkumham No. 38/2018 และเว็บไซต์ DJKI

9. มารยาททางธุรกิจและวัฒนธรรม

9.1 มารยาททางธุรกิจและธรรมเนียมปฏิบัติ

การจัดระบบตามลำดับชั้น

การจัดระบบตามลำดับชั้นมีบทบาทอย่างมากในวัฒนธรรมของอินโดนีเซีย ลำดับความสัมพันธ์ในการให้ความเคารพนับถือกันถือเป็นปกติที่แสดงให้เห็นจากสถานะ อำนาจ ตำแหน่ง และอายุ ทั้งในหมู่บ้านและที่ทำงาน ผู้ซึ่งอาวุโสที่สุดคาดหวังที่จะเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจของกลุ่ม โดยจะเรียกผู้ที่อาวุโสกว่า “Bapak” หรือ “Ibu” ซึ่งความหมายเช่นเดียวกับพ่อหรือแม่ ท่านหรือคุณผู้หญิง

ในอินโดนีเซียต้องระวังการแสดงออกและคำพูด ถึงแม้ว่าชาวต่างชาติไม่ได้ถูกคาดหวังให้เข้าใจในความแตกต่าง แต่สิ่งสำคัญหนึ่งที่พึงกระทำคือ ไม่ควรหยอกล้อ ตะโกนหรือทำให้ใครไม่พอใจ รวมทั้งข้อบกพร่องของแต่ละบุคคลควรจะซ่อนไว้เป็นการส่วนตัว คล้ายกับการตำหนิ ไม่ควรเลี้ยงไปที่บุคคลใดหรือกลุ่มใดเฉพาะ การแสดงออกในความอับอายนั้น ชาวอินโดนีเซียจะไม่แสดงออกโดยตรง ภาษาบาฮาซาอินโดนีเซียแท้ที่จริงมี 12 วิธีในการพูดว่า “ไม่” และมีอีกหลายวิธีในการพูดว่า “ใช่” แม้ว่าความหมายที่แท้จริงคือ “ไม่”

มารยาททั่วไป

1. การพบปะและการทักทาย

- การทักทายค่อนข้างเป็นทางการ ซึ่งแสดงออกถึงความเคารพนับถือ
- การจับมือเป็นการทักทายที่ใช้กันทั่วไปพร้อมกับคำว่า “Selamat Pagi/ Siang/ Sore/ Malam” (สวัสดีตอนเช้า/ตอนกลางวัน/ตอนเย็น/ตอนกลางคืน)
- ชาวอินโดนีเซียส่วนใหญ่จะโค้งศีรษะเพียงเล็กน้อย หรือนำมือของตนมาแตะที่หัวใจหลังจากที่จับมือถือเป็นการแสดงความเคารพต่อผู้ทักทาย แต่หากเป็นผู้อาวุโสมากจะนำมือของผู้ที่ทักทายมาไว้ที่หน้าผากพร้อมกับโค้งศีรษะ ถือเป็นการแสดงความเคารพอย่างสูง
- เวลายืนหรือรับนามบัตร มือจะต้องจับที่นามบัตรทั้งสองมือ พร้อมกับโค้งศีรษะเล็กน้อย
- ถ้าคุณต้องแนะนำหลายคน จะต้องเริ่มจากผู้ที่มียุมากที่สุดหรือผู้อาวุโสที่สุดก่อนเสมอ
- คำนำหน้าเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงถึงสถานะ ถ้าคุณรู้ว่ามีคำนำหน้าจะต้องใช้คำนำหน้าก่อนชื่อ
- ชาวอินโดนีเซียบางคนมีชื่อเพียงอย่างเดียว แม้ว่าโดยทั่วไปจะมีชื่อจริงและนามสกุล โดยเฉพาะในกลุ่มชนชั้นกลางเชื้อสายจีน

- ชาวอินโดนีเซียจำนวนมากโดยเฉพาะในเกาะชวาจะมีชื่อที่ยาว ซึ่งจะถูกตัดให้สั้นลงเป็นการเรียกชื่อเล่นในการสนทนาในชีวิตประจำวัน

2. มารยาทในการให้ของขวัญ

2.1 มารยาทในการให้ของขวัญสำหรับคนจีน

- คำนึงถึงสภาพในการบอกปฏิเสธก่อนที่จะรับ แสดงให้เห็นว่าผู้รับไม่โลภมาก
- สิ่งของต้องหลีกเลี่ยงคือ กรรไกร มีด หรือเครื่องใช้ในครัวสำหรับหั่นอื่นๆ ที่แสดงว่าคุณต้องการตัดความสัมพันธ์
- ความประณีตในการห่อ โดยใช้สีทองและสีแดงเพื่อความเป็นมงคล
- ของขวัญจะไม่เปิดเมื่อได้รับ

2.2 มารยาทในการให้ของขวัญกับชาวมลายูหรือมุสลิม

- เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งต้องห้ามของศาสนาอิสลาม
- สารที่ประกอบอาหารจะต้องเป็น “ฮาลาล” ของที่ไม่ใช่ฮาลาลรวมถึงที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์หรือสิ่งที่แปลงมาจากหมู อาทิ เจลาติน (เนื้อสัตว์ฮาลาล หมายถึง สัตว์ที่ได้รับการฆ่าตามหลักศาสนาอิสลาม)
- ส่งและรับของขวัญด้วยมือขวาเท่านั้น

9.2 วัฒนธรรมทางธุรกิจของอินโดนีเซีย

ความหลากหลายของประชากรอินโดนีเซียและระบบความเชื่อที่ต่างกันทำให้การทำงานของผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศต้องเผชิญหน้ากับความสับสนในการศึกษาอย่างไม่คาดคิด ความพยายามในการพัฒนาเศรษฐกิจการเริ่มมีระบบราชการภายใต้แนวคิดในการปกครองแบบประชาธิปไตย การมีประชากรชาวมุสลิมจำนวนมากที่สุดในโลก ส่งผลให้ประเทศอินโดนีเซียเป็นหนึ่งในกลุ่มวัฒนธรรมที่น่าหลงใหลมากที่สุด และเป็นประเทศที่มีความสำคัญที่สุดประเทศหนึ่งในโลก โดยทางด้านธุรกิจนั้น อินโดนีเซียมีวัฒนธรรมการปฏิบัติทางธุรกิจที่แตกต่างจากประเทศส่วนใหญ่ในตะวันตก เนื่องจากรากฐานวัฒนธรรม การศึกษา และการอบรมที่แตกต่างกันในการปฏิบัติงาน

วัฒนธรรมทางธุรกิจของอินโดนีเซียค่อนข้างแตกต่างจากที่อื่น สิ่งแรกที่จะต้องทำความเข้าใจคืออินโดนีเซียไม่ได้มีเพียงวัฒนธรรมเดียว อินโดนีเซียมีเกาะมากกว่า 17,000 เกาะ และมีกลุ่มชาติพันธุ์จำนวนมาก อินโดนีเซียจึงเป็นประเทศที่รวมความแตกต่างของประชากรและวัฒนธรรมอย่างกว้างขวาง ซึ่งต่างมีความเชื่อมั่นในประเพณีท้องถิ่นที่แข็งแกร่ง แต่อยู่ร่วมกันอย่างมั่นคงภายใต้กฎและข้อบังคับที่ต้องปฏิบัติตามของรัฐบาล

ความสัมพันธ์ทางสังคมในวัฒนธรรมอินโดนีเซียมีอยู่ด้วยกัน 2 รูปแบบ รูปแบบแรกคือ มีกรอบอำนาจที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนระหว่างผู้นำและลูกน้อง และอีกประการหนึ่งคือ การยึดมั่นการรวมเป็นหนึ่งของแต่ละกลุ่มหรือชุมชน ซึ่งมีแนวคิดในการตัดสินใจร่วมกันเพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล

การบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงในอินโดนีเซียจึงเป็นไปอย่างยากลำบาก บ่อยครั้งที่ธุรกิจใครอบครัวจะไม่ยอมรับแนวทางปฏิบัติต่างชาติ โดยวิธีการส่วนมากที่พบเห็นคือ การให้ผู้จัดการและพนักงานปรับเข้ากับวัฒนธรรมองค์กรระหว่างประเทศ โดยการทำธุรกิจกับชาวอินโดนีเซียนั้นต้องเข้าใจวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง ก่อนที่จะวางแผนการดำเนินงานให้เสร็จสมบูรณ์ได้ ธุรกิจใครอบครัวมักมีความซับซ้อนทางวัฒนธรรมในการเปลี่ยนแปลงทั้งการดำเนินงานในสำนักงาน โรงงาน และธุรกิจ

9.3 พฤติกรรมทางสังคมของอินโดนีเซีย

อินโดนีเซียมีความหลากหลายทั้งในด้านวัฒนธรรม ภาษา ศาสนา และการดำรงชีวิต เนื่องจากมีลักษณะภูมิประเทศเป็นหมู่เกาะ และประชากรอาศัยอยู่อย่างกระจุกกระจาย ในที่นี้จะกล่าวถึงลักษณะโดยทั่วไปในพื้นที่ส่วนใหญ่ของอินโดนีเซีย ดังต่อไปนี้

1. ภาษา ภาษาหลักที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร คือ ภาษาอินโดนีเซีย (Bahasa Indonesia) เนื่องจากมีภาษาท้องถิ่นอยู่เป็นจำนวนมากและแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ จึงมีการกำหนดภาษาราชการขึ้นมาเพื่อความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร และการเจรจาธุรกิจ

2. ลำดับชั้น สำคัญมากสำหรับสังคมอินโดนีเซีย สถานะของผู้คนควรจะได้รับควบคู่กันอยู่ตลอดเวลาตามสถานะ ตามอายุและตำแหน่งหน้าที่การงาน

3. มารยาททางสังคม คนอินโดนีเซียให้ความสำคัญกับการรักษาความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นอย่างมาก

4. ค่านิยม ศาสนามีบทบาทที่สำคัญมากในสังคมอินโดนีเซีย ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนั้น ค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรมที่เกิดจากศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม เป็นสิ่งสำคัญที่มีอิทธิพลต่อฐานความคิดของชาวอินโดนีเซีย

5. การยืดหยุ่นเรื่องเวลา อินโดนีเซียมีทัศนคติที่แตกต่างในเรื่องของเวลา และส่วนมากมักจะมีความยืดหยุ่นในเรื่องของเวลา เมื่อมีการนัดประชุมหรือกำหนดระยะเวลาในการนัดหมาย จะพบเห็นได้ว่าการมาตามนัดหมายสายถือเป็นเรื่องปกติ

10.สภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต

10.1 ภาษา

ภาษาอินโดนีเซีย (Bahasa Indonesia) คือ ภาษาประจำชาติ ภาษาราชการ ภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอน และสื่อสารในชีวิตประจำวัน ซึ่งภาษาภาษาอินโดนีเซียนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย แต่ในขณะเดียวกันก็ยังมีภาษาพื้นเมืองมากกว่า 300 ภาษา ที่ประชาชนส่วนหนึ่งของประเทศใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน

10.2 อาหาร

อาหารพื้นเมืองของประเทศอินโดนีเซียนั้น มีรสชาติจัดจ้าน เผ็ด คล้ายคลึงกับอาหารไทย แต่ชาวอินโดนีเซียส่วนใหญ่ไม่นิยมอาหารรสเปรี้ยว จะชอบอาหารรสหวาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณเมืองในเกาะชวา ภาคกลาง เช่น เมืองยอร์กยาการ์ตา เมืองโซโล เป็นต้น ซึ่งอาหารจะมีรสชาติหวานเป็นพิเศษ และโดยทั่วไปแล้วชาวอินโดนีเซียทานข้าวเป็นอาหารหลักเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน

อาหารที่คล้ายคลึงกับไทยและมีชื่อเสียงนั้นมีหลายประเภท เช่น Sambal หรือน้ำพริกของอินโดนีเซียที่มีรสชาติเผ็ด มีการแบ่งเป็นหลายประเภท และมีส่วนประกอบที่ต่างกันออกไปตามแต่ละท้องถิ่น เช่น Sambal ของเกาะชวานั้นส่วนใหญ่จะมีส่วนประกอบหลักคือ พริกขี้หนูสีแดง มะเขือเทศ กะปิ น้ำพริกเผา กระเทียม หอมเจียว อาทิ Sambal Terasi, Sambal Tomat, Sambal Bajak ส่วน Sambal ของเกาะบาหลีนั้นมีส่วนประกอบหลัก ๆ คือ หอมแดง กระเทียม กะปิ น้ำมันพืช เกลือ พริกแดง อาทิ Sambal Matah, Sambal Ulek นอกจากนี้ ยังมีอาหารที่ขึ้นชื่ออีกชนิดคือ Tempe ที่ทำมาจากถั่วเหลืองนำไปหมัก คล้ายๆ ถั่วเน่าบ้านเรา จะนำไปทอดทานกับน้ำพริก หรือผัดกับผักแล้วแต่ความชอบ

Sambal Terasi

Sambal Matah Bali

Tempe ทอด

ความคล้ายคลึงของอาหารอินโดนีเซียกับอาหารไทย จึงทำให้ไม่เกิดอุปสรรคในด้านการรับประทานอาหารของคนไทยที่อาศัยอยู่ที่นี้ และนอกจากนี้ ในเมืองใหญ่ ๆ อาทิ กรุงเทพมหานคร เมืองสุราบายา มีอาหารต่างชาติให้เลือกมากมายหลายชนิดตั้งแต่ร้านสเต็กและไวน์สุดหรู ไปจนถึงอาหารฟาสต์ฟู้ดชื่อดัง หรือแม้กระทั่งร้านอาหารไทยก็มีให้เลือกหลายระดับ หลายราคา ตั้งแต่ราคาสูงในห้างสรรพสินค้า ราคาระดับปานกลางที่ตกแต่งแบบโม

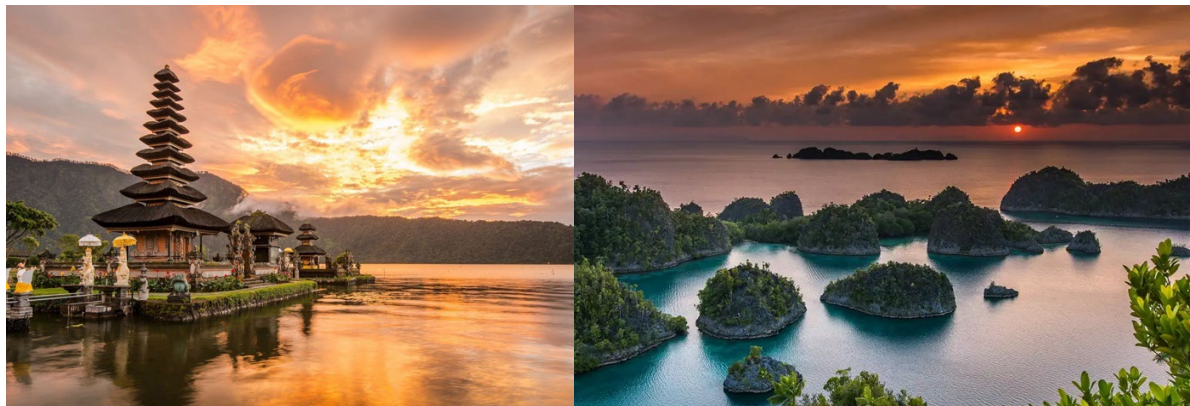
เดิร์น ร้านอาหารซีฟู้ดเซฟทะเลหลักของไทย หรืออาหาร Street Food แบบไทย ๆ อย่างจิ้มจุ่ม ส้มตำหรือคอหมูย่าง

10.3 ที่อยู่อาศัย

ที่อยู่อาศัยในอินโดนีเซียเติบโตอย่างรวดเร็ว เพื่อรองรับการเติบโตของประชากร โดยเฉพาะในเมืองสำคัญ อย่างกรุงจาการ์ตา อย่างไรก็ตามราคาของที่พักอาศัยจะขึ้นอยู่กับทำเลที่ตั้ง เช่น ย่านใจกลางเมืองอย่าง Thamrin, Sudirman, Setiabudi, Mega Kuningan, SBCD นั้นจะมีราคาสูง ตั้งแต่เดือนละ 5,000 เหรียญสหรัฐฯ ไปจนถึงประมาณ 1,000 เหรียญสหรัฐฯ ซึ่งอพาร์ทเมนต์เหล่านี้จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน เช่น ฟิตเนส สระว่ายน้ำ สนามเทนนิส เป็นต้น มาพร้อมกับระบบดูแลความปลอดภัยอย่างแน่นหนาตลอด 24 ชั่วโมง

10.4 การท่องเที่ยวและโรงแรม

ประเทศอินโดนีเซียมีโรงแรมจำนวนมากที่คอยรองรับนักท่องเที่ยวทั้งย่านศูนย์กลางเศรษฐกิจอย่างกรุงจาการ์ตา บันดุง สุราบายา และมากาซาร์ รวมถึงศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับโลกอย่างบาหลี และเกาะต่าง ๆ ที่มีธรรมชาติมากมายล้อมรอบ อีกทั้งได้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น Bali, Tanjung Lesung, Raja Ampat

10.5 เงินตรา

หน่วยเงินประเทศอินโดนีเซียคือ รูเปียห์ หรือเรียกว่า IDR ข้อมูลการแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศสามารถดูได้จากเว็บไซต์ธนาคารอินโดนีเซีย www.bi.go.id หรือธนาคารพาณิชย์ของอินโดนีเซีย

10.6 โรงพยาบาลรัฐ

โรงพยาบาลรัฐของอินโดนีเซียตั้งกระจายอยู่ในระดับจังหวัด อำเภอ แต่โรงพยาบาลที่มีเครื่องมือทางการแพทย์ครบครันในการรักษาดูแลผู้ป่วยจะตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมืองและจังหวัดที่สำคัญ แพทย์เฉพาะทางยังมีจำนวนน้อยมาก และส่วนใหญ่จะให้บริการอยู่ที่เมืองจาการ์ตาและเมืองขนาดใหญ่

โรงพยาบาลมีการจัดรูปแบบห้องพักที่หลากหลายเพื่อรองรับผู้ป่วยและญาติ เช่น ห้องพักรักษาตัว หรือห้องผู้ป่วยรวม ตลอดจนถึงห้องพักส่วนตัวระดับ VIP ที่มีขนาดใหญ่ มีสิ่งของอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำส่วนตัว ระเบียง ตู้เย็น อาหาร เป็นต้น

10.7 โรงพยาบาลเอกชน

โรงพยาบาลเอกชนได้รับการควบคุมโดยรัฐบาล ซึ่งบางโรงพยาบาลจะดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร เช่น องค์กรทางศาสนา แต่ก็มีโรงพยาบาลเอกชนจำนวนมากที่ดำเนินธุรกิจแบบหวังผลกำไร

โดยทั่วไปแล้วโรงพยาบาลเอกชนจะมีแพทย์เฉพาะทาง คลินิก ห้องวินิจฉัยโรค และตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมือง แพทย์ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐจะได้รับเงินค่าจ้างน้อย ดังนั้นจึงมักได้รับอนุญาตให้ไปปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลเอกชนเพราะจะได้รับเงินค่าจ้างที่มากกว่า การเลือกปฏิบัติงานนอกสถานที่ของแพทย์ส่วนใหญ่จะปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลเอกชน ซึ่งผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเอกชนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงสำหรับค่าบริการทางการแพทย์ ค่ายา และค่าบริการของทางโรงพยาบาล

โรงพยาบาลเอกชนของอินโดนีเซียที่มีมาตรฐานสำหรับชาวต่างชาติ เช่น โรงพยาบาล Mayapada, โรงพยาบาล Siloam, โรงพยาบาล Mitra Keluarga, โรงพยาบาล Graha Kedoya, โรงพยาบาล RS Pondok Indah เป็นต้น

คลินิกสาธารณสุข

คลินิกสุขภาพในเขตชุมชนมีทั้งหมด 3 ประเภท ซึ่งประชาชนในชุมชนจะได้รับการดูแลรักษา

1. ศูนย์กลางทางด้านสุขภาพ
2. คลินิกการผดุงครรภ์
3. ศูนย์บริการทางด้านสุขภาพ

คลินิกสาธารณสุขในชนบทเปิดบริการตลอด 24 ชั่วโมง คลินิกมีแพทย์และพยาบาลปฏิบัติหน้าที่ตลอด 24 ชั่วโมง ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง และทันตแพทย์ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ คลินิกส่วนใหญ่จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ป่วย รวมทั้งร้านขายยา

คลินิกสำหรับชาวต่างชาติ

ในเมืองใหญ่อย่างกรุงจาการ์ที่มีชาวต่างชาติทำงานและอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากนั้น มีคลินิกที่รองรับชาวต่างชาติโดยเฉพาะ มีเครื่องมือที่ครบครันและทันสมัย แพทย์และพยาบาลสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างเช่น Clinic SOS International ที่เจ้าของกิจการเป็นแพทย์ชาวฝรั่งเศส เดิมทำงานอยู่ที่สถานทูตฝรั่งเศสประจำประเทศอินโดนีเซีย ร่วมก่อตั้งคลินิกนี้กับเพื่อนขึ้นมาในปี 2528 เพื่อให้เกิดมาตรฐานทางการแพทย์และเพื่อรองรับชาวต่างชาติที่มีเพิ่มขึ้นทุกปี โดยปัจจุบันมีสาขาจำนวนมากในนานาประเทศ เช่น สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ฮองกง จีน ออสเตรเลีย เป็นต้น

10.8 ซูเปอร์มาร์เก็ต

ในเมืองใหญ่ ๆ ของอินโดนีเซียมีซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดใหญ่ที่มีสินค้าหลากหลายทั้งอาหาร สินค้าอุปโภคบริโภค สินค้านำเข้าจากต่างประเทศ รวมทั้งสินค้าไทย อาทิ

1. RANCH MARKET

บริษัท PT Supra Boga Lestari เป็นบริษัทซึ่งก่อตั้งโดยชาวอินโดนีเซีย ตั้งแต่ปี 2540 โดยในปีถัดมา บริษัทฯ ได้ซื้อแฟรนไชส์ Ranch Market ของสหรัฐอเมริกา และเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการเป็นต้นมา

Ranch Market เน้นรูปแบบการจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคที่ครบครัน ใส่ใจเรื่องความสด สะอาด และสินค้าที่มีคุณภาพ มีทั้งสินค้าทั้งที่ผลิตภายในประเทศ และสินค้านำเข้าจากประเทศต่างๆ โดยบรรยากาศภายในซูเปอร์มาร์เก็ตได้รับการตกแต่งอย่างดีและเน้นการให้บริการที่เป็นเลิศ

ปัจจุบัน ปี 2568 Ranch Market มีสาขาทั้งหมด 16 สาขา ตั้งอยู่ในบริเวณห้างสรรพสินค้าใหญ่และศูนย์เศรษฐกิจสำคัญต่างๆ ทั้งในกรุงจาการ์ตา เมืองสุราบายา และมาลัง

Ranch Market เป็นซูเปอร์มาร์เก็ตเพียงแห่งเดียวในประเทศอินโดนีเซีย ที่เป็นสมาชิกของ “Global Compact Network” ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยสหประชาชาติ สำหรับธุรกิจที่มีนโยบายดำเนินการธุรกิจอย่างสร้างสรรค์ มีความมุ่งมั่น ที่จะปรับการดำเนินงานและกลยุทธ์การดำเนินงาน ให้สอดคล้องกับหลักการด้านสิทธิมนุษยชน แรงงาน สิ่งแวดล้อมและต่อต้านการทุจริต เป็นต้น

นอกจากนี้ Ranch Market ยังได้รับการรับรอง ISO 22000 ด้านความปลอดภัยอาหาร และเป็นซูเปอร์มาร์เก็ตเพียงแห่งเดียวในอินโดนีเซียที่ได้รับการรับรอง HACCP 9000

2. THE FOOD HALL SUPERMARKET

THE FOODHALL เริ่มต้นกิจการในปี 2533 ที่พลาซ่าอินโดนีเซีย ภายใต้ชื่อ SOGO ซูเปอร์มาร์เก็ต และจากนั้นในปี 2548 จึงได้ปรับรูปแบบให้ครบครันทันสมัยยิ่งขึ้น และเปลี่ยนชื่อกิจการเป็น THE FOODHALL

THE FOODHALL เติบโตและขยายสาขาไปตามแหล่งเศรษฐกิจสำคัญ โดยตั้งอยู่ภายในห้างสรรพสินค้าหลักทั่วกรุงจาการ์ตา และในฐานะที่เป็นผู้บุกเบิกและผู้นำตลาด THE FOODHALL มีการเลือกสินค้าที่ดีทั้งจากในประเทศและนำเข้าสินค้าที่มีคุณภาพสูงจากต่างประเทศ รวมทั้งจำหน่ายผักผลไม้ เนื้อสัตว์ปีก และอาหารทะเลซึ่งได้รับการรับรองว่าสดทุกวัน

เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2557 ที่ผ่านมา THE FOODHALL ได้แยกตัวเป็นอิสระภายใต้การดำเนินการในนามบริษัท PT Swalayan Sukses Abadi ซึ่งเป็นบริษัทเครือใหญ่ในอินโดนีเซีย คือ กลุ่มบริษัทของ PT Mitra Adi Perkasa. Tbk ซึ่งในปัจจุบันมี 10 สาขา ในห้างสรรพสินค้าชั้นนำทั่วกรุงจาการ์ตา

3. HERO SUPERMARKET

บริษัท HERO ซูเปอร์มาร์เก็ต (PT Hero Supermarket Tbk) เป็นบริษัทค้าปลีกสมัยใหม่ ที่มีอยู่ทั้งหมด 23 สาขาในห้างสรรพสินค้าชั้นนำทั่วไปอินโดนีเซีย ก่อตั้งขึ้นโดยนายมุฮัมมัดซาเลห์คูเนีย เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2514

ภายใต้กลุ่ม HERO มีร้านค้าทั้งไฮเปอร์มาร์เก็ต (Hypermarket) ซูเปอร์มาร์เก็ต (Supermarket) ร้านสะดวกซื้อ (Starmart) ร้านขายยา และร้านเฟอร์นิเจอร์ (IKEA) รวมทั้งหมด 6 ประเภท

HERO ซูเปอร์มาร์เก็ต เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและมีตำแหน่งทางตลาดในกลุ่มลูกค้าตลาดกลางและตลาดบน เป็นร้านค้าปลีกที่มีคุณภาพ นำเสนอผลิตภัณฑ์ที่ดีที่สุดในแง่ลูกค้า โดยมีการคัดสรรอาหารสด ทั้งจากแหล่งในประเทศ และผลิตภัณฑ์ที่นำเข้ามาจากผู้ผลิตทั่วโลก จึงทำให้ HERO ซูเปอร์มาร์เก็ต เป็นอีกร้านค้าปลีกสมัยใหม่ที่เหมาะสมสำหรับลูกค้าที่ต้องการเลือกซื้อและมีรสนิยมบริโภคสินค้าจากต่างประเทศ

4. AEON Mall

AEON Mall เปิดสาขาแรกในอินโดนีเซีย ในชื่อ AEON Mall BSD City ตั้งอยู่ในพื้นที่ BSD City ของกรุงจาการ์ตา เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2558

AEON Mall Indonesia เป็นเครือข่ายศูนย์การค้าซึ่งดำเนินงานโดยบริษัท PT. AEON Indonesia บริษัทค้าปลีกสัญชาติญี่ปุ่น เครือข่ายดังกล่าวมีหลายสาขาในอินโดนีเซีย อาทิ AEON Mall Jakarta Garden City, AEON Mall Sentul City และ AEON Mall Tanjung Barat โดย AEON Mall มีชื่อเสียงในด้านแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับลูกค้า และมุ่งสร้างประสบการณ์การจับจ่ายที่ครบครันผ่านหลากหลายผู้เช่า ไม่ว่าจะเป็นห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ตลอดจนแหล่งบันเทิงต่าง ๆ

10.9 ห้างสรรพสินค้า

ในเมืองใหญ่ของอินโดนีเซียอย่างเช่นกรุงจาการ์ตานี้ มีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ (Community Mall) ที่ทันสมัยเป็นจำนวนมาก อาทิ

1. Grand Indonesia

2. Plaza Indonesia

3. Central Park Mall

4. Kota Kasablanka

11.หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

Ministry of Trade of the Republic of Indonesia

(Kementerian Perdagangan RI)

Jalan M. I. Ridwan Rais No. 5, Jakarta Pusat, DKI Jakarta 10110

Tel: +62 21-385 8171

E-mail: contact.us@kemendag.go.id

Web: www.kemendag.go.id

National Agency of Drug and Food Control (BPOM)

Jalan Percetakan Negara Nomor 23, Jakarta-10560-Indonesia

Tel: +62 21-424 4691

Fax: +62 21-426 3333

Web: <http://www.pom.go.id>

BPJPH (Badan Penyelenggara Jaminan Produk Halal)

Halal Product Assurance Organizing Agency

Jl. Raya Pd. Gede No. 13, RW.1, Pinang Ranti, Kecamatan Makasar, Jakarta Timur, DKI Jakarta
13560

Tel: 176

Whatsapp: +62 811-1421-142

Fax: +62 21-426 3333

Email: layanan@halal.go.id

Web: bpjph.halal.go.id

Perum BULOG (Perusahaan Umum BULOG)

BULOG Public Corporation

Tel: +62 21 5252209

Email: sekretariat@bulog.co.id

Web: www.bulog.co.id

LPPOM MUI

11, Jl.Proklamasi No.51, RT.2/RW.2, Pegangsaan, Kec.Menteng, Jakarta 10320

Tel: +6221-3917853, +6221-31905266

Web: <https://mui.or.id/>

Ministry of Industry of the Republic of Indonesia

(Kementerian Perindustrian RI)

Jalan Jend. Gatot Subroto Kav. 52-53, Jakarta Selatan, DKI Jakarta 12950

Tel: +62 21-525 5509, ext. 2666

Fax: +62 21-525 5609

Web: www.kemenperin.go.id

Indonesia Investment Coordinating Board

(Badan Koordinasi Penanaman Modal/ BKPM)

Jalan Jend. Gatot Subroto Kav. 44, Jakarta Selatan, DKI Jakarta 12190

Tel: +6221-525-2008

Contact Center OSS-C : +62807-100-2576

Email: info@bkpm.go.id

Web: www.bkpm.go.id

MINISTRY OF FINANCE
REPUBLIC OF INDONESIA

Ministry of Finance Republic of Indonesia

(Kementerian Keuangan Republik Indonesia)

Djuanda I Building Floor 6th, Dr.Wahidin Raya Street No.1, Jakarta 10710

Email: kemenkeu.prime@kemenkeu.go.id

Web: <https://www.kemenkeu.go.id/>

Directorate General of Customs and Excise – Ministry of Finance

(Direktorat Jendral Bea dan Cukai)

Jl. Jenderal A Yani Rawamangun, Jakarta Timur 13230

Tel: 1500-225

Web: www.beacukai.go.id

DIREKTORAT JENDRAL PAJAK

Directorate General of Taxes – Ministry of Finance

(Direktorat Jenderal Pajak : DJP)

Jalan Gatot Subroto, Kav.40-42, Jakarta 12190

Tel: +6621-525-0208

Fax: +6621-525-1245

Email: pengaduan@pajak.go.id, informasi@pajak.go.id

Web: www.pajak.go.id

Ministry of Justice and Human Rights

(Kementerian Hukum Dan Hak Asasi Manusia Republik Indonesia)

Jl. HR. Rasuna Said Kav 6-7 Kuningan, Jakarta Selatan, Jakarta, Indonesia 12940

Tel: +6221-5253004

Email: rahumas@kemenkumham.go.id

Web: <https://www.kemenkumham.go.id/>

Directorate General of Immigration – Ministry of Justice and Human Rights

(Direktorat Jenderal Imigrasi – Kementerian Hukum dan Hak RI)

Email: humas@imigrasi.go.id

Web: <https://www.imigrasi.go.id/>

Directorate General of Intellectual Property (DJKI)

(Direktorat Jenderal Kekayaan Intelektual – Kementerian Hukum & Hak R.I.)

Kementerian Hukum & Hak Asasi Manusia

Jl. HR. Rasuna Said Kav.8-9, Jakarta Selatan, Jakarta

Email: halodjki@dgip.go.id

Web: <https://www.dgip.go.id/>

Ministry of Manpower

(Kementerian Ketenagakerjaan Republik Indonesia)

Jalan Gatot Subroto Kav.51, Jakarta Selatan 12950

Tel: +6221-525-5733

Fax: +6221-525-6559

Web: <https://www.kemnaker.go.id/>
